

18.5.2022

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

9 – 2022

Kokousaika: 18.5.2022 klo 18.00 – 23.27

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

9 – 2022

Mötestid: 18.5.2022 kl 18.00 – 23.27

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

18.5.2022

107 §	8
Esityslistan asia nro 4	8
HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOKSEN TOIMINNANYHTIÖITTÄMISEN AIHEUTTAMAT MUUTOKSET VUODEN 2022 TALOUSARVIOON	8
Ledamoten Mia Haglund	8
108 §	9
Esityslistan asia nro 5	9
AM-OHJELMAN 2020 SEURANTARAPORTTI 2022	9
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	9
Valtuutettu Otto Meri	12
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	13
Valtuutettu Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro)	13
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Elina Kauppila (vastauspuheenvuoro)	15
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Mai Kivelä (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Mari Rantanen	20
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Titta Hiltunen (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Elina Valtonen (vastauspuheenvuoro)	23
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	24
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	24
Ledamoten Mia Haglund (replik)	25
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	25
Valtuutettu Jussi Halla-aho	26
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	26
Ledamoten Mia Haglund	27

18.5.2022

Valtuutettu Arja Karhuvaara	27
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	28
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro).....	28
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	29
Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro).....	29
Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro).....	29
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Elisa Gebhard (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Laura Kolehmainen (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro).....	31
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Sinikka Vepsä	32
Valtuutettu Amanda Pasanen	33
Valtuutettu Otso Kivekäs.....	34
Valtuutettu Reetta Vanhanen	34
Valtuutettu Titta Hiltunen.....	35
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	36
Valtuutettu Nina Suomalainen	37
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	38
Valtuutettu Mika Ebeling	38
Apulaispormestari Anni Sinnemäki.....	39
Ledamoten Eva Biaudet.....	40
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	41
Valtuutettu Sinikka Vepsä	43
Valtuutettu Otto Meri.....	43
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	44
Valtuutettu Johanna Nuorteva	46
Valtuutettu Laura Korpinen.....	47
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	47
Valtuutettu Jussi Halla-aho.....	48
Valtuutettu Nuutti Hyttinen.....	49
Valtuutettu Mari Rantanen.....	50
Apulaispormestari Anni Sinnemäki.....	51
Valtuutettu Ilkka Taipale.....	53
112 §	54
Esityslistan asia nro 9	54
MYLLYPURON KARHUNKAATAJAN ALUEEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12550)	54
Valtuutettu Elina Kauppila	54
Valtuutettu Sandra Hagman	54
Valtuutettu Otso Kivekäs.....	55

18.5.2022

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	55
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Laura Korpinen.....	57
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	57
113 §	58
Esityslistan asia nro 10	58
VUOSAAREN PÄRNUNKATU 6:N ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12672)	58
Valtuutettu Shawn Huff	58
114 §	59
Esityslistan asia nro 11	59
SOSIALIDEMOKRAATTISEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PERUSTERVEYDENHUOLLON KIIREETTÖMÄN HOIDON JONOJEN PURKAMISESTA	59
Valtuutettu Pentti Arajärvi.....	59
Valtuutettu Pilvi Torsti	60
Apulaispormestari Daniel Sazonov	61
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	62
Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)	63
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro).....	63
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	64
Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro).....	64
Apulaispormestari Daniel Sazonov	65
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	66
Valtuutettu Reetta Vanhanen	66
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro).....	67
Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	69
Valtuutettu Elisa Gebhard	70
Valtuutettu Otto Meri.....	70
Valtuutettu Sirpa Asko Seljavaara.....	71
Valtuutettu Ville Jalovaara	72
Valtuutettu Sinikka Vepsä	73
Ledamoten Eva Biaudet.....	73
Valtuutettu Maarit Vierunen	74

18.5.2022

Valtuutettu Maaret Castrén	75
Valtuutettu Mikko Paunio	76
Valtuutettu Sanna Vesikansa	76
Valtuutettu Fardoos Helal.....	77
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	78
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	78
Valtuutettu Pilvi Torsti	79
Valtuutettu Pentti Arajärvi.....	80
Valtuutettu Mika Ebeling	81
Apulaispormestari Daniel Sazonov	81
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	82
Valtuutettu Mari Rantanen.....	83
Valtuutettu Osmo Soininvaara	84
Valtuutettu Sinikka Vepsä	84
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	85
Valtuutettu Maarit Vierunen	86
Valtuutettu Sanna Vesikansa	86
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	87
Valtuutettu Minja Koskela.....	87
Valtuutettu Reetta Vanhanen	88
Valtuutettu Hilikka Ahde.....	89
Valtuutettu Mari Rantanen.....	89
Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro).....	90
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	90
Valtuutettu Pentti Arajärvi.....	91
Valtuutettu Ilkka Taipale.....	91
Apulaispormestari Daniel Sazonov	93
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Sanna Vesikansa (vastauspuheenvuoro)	93
Valtuutettu Nuutti Hyttinen.....	94
Valtuutettu Mika Ebeling	94
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	94
115 §.....	95
Esityslistan asia nro 12	95
VALTUUTETTU COEL THOMASIN ALOITE SIMULTAANITULKKAUKSESTA KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOUKSISSA	95
Valtuutettu Nina Miettinen	95
Ledamoten Björn Månsson	95
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	96
Valtuutettu Shawn Huff	96

18.5.2022

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	97
Ledamoten Eva Biaudet	97
Valtuutettu Nina Suomalainen	97
Ledamoten Björn Månsson (replik)	98
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Nina Miettinen (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)	98
Valtuutettu Arja Karhuvaara	99
Valtuutettu Sandra Hagman	99
Valtuutettu Mika Ebeling	100
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	101
Valtuutettu Seida Sohrabi	101
Ledamoten Björn Månsson	101
Valtuutettu Eeva Kärkkäinen	102
Valtuutettu Timo Harakka	102
Valtuutettu Pentti Arajärvi	103
Valtuutettu Mika Raatikainen	103
Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)	103
Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna	103
Valtuutettu Jussi Halla-aho	104
Ledamoten Björn Månsson (replik)	104
Valtuutettu Jussi Halla-aho (vastauspuheenvuoro)	105
Valtuutettu Mari Rantanen	105
Ledamoten Björn Månsson (replik)	105
116 §	106
Esityslistan asia nro 13	106
VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN ALOITE LUOPUMISEKSI EHDOTTOMASTA MÄÄRÄYKSESTÄ TARJOILLA VAIN KASVISRUOKIA KAUPUNGIN TILAISUUKSISSA	106
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	106
Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	106
Valtuutettu Mai Kivelä (vastauspuheenvuoro)	107
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	107
Valtuutettu Mai Kivelä	107
Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)	108
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	108
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	109
Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)	109
Valtuutettu Mai Kivelä (vastauspuheenvuoro)	109
Valtuutettu Mari Rantanen	110
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	110

18.5.2022

Valtuutettu Otso Kivekäs.....	111
Valtuutettu Amanda Pasanen.....	112
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	112
Valtuutettu Ilkka Taipale.....	113
Valtuutettu Laura Korpinen.....	114
Ledamoten Mia Haglund	114
Valtuutettu Sanna-Leena Perunka	114
Valtuutettu Mika Ebeling	115
Valtuutettu Shawn Huff	115
Valtuutettu Elina Kauppila	115
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	116
Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro).....	117
Valtuutettu Minja Koskela.....	117
Valtuutettu Matias Pajula	118
Ledamoten Marcus Rantala	119
Valtuutettu Mari Rantanen.....	119
Valtuutettu Nuutti Hyttinen.....	120
Ledamoten Mia Haglund	120
Valtuutettu Erkki Karinoja.....	121
Valtuutettu Pia Pakarinen.....	121
Valtuutettu Otso Kivekäs.....	121
Valtuutettu Jussi Halla-aho.....	122

18.5.2022

107 §

Esityslistan asia nro 4

HELSINGIN KAUPUNGIN LIIKENNELIIKELAITOKSEN TOIMINNANYHTIÖITTÄMISEN AI-
HEUTTAMAT MUUTOKSET VUODEN 2022 TALOUSARVIOON

Ledamoten Mia Haglund

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässähän on kyseessä aika tekninen päätös, mutta tässä tilaisuudessa on kuitenkin minusta aiheellista huomioida se, mitä Helsingin Sanomatkin tänään on huomioinut. Eli kun teimme päätöksen yhtiöittää Kaupunkiliikenne Oy:n, joka oli sen lopputulos, niin käydyssä keskustelussa sanottiin, että työntekijöiden olosuhteet pysyvät samana. Nyt voimme Helsingin Sanomistakin lukea, että monta kymmentä työntekijää on lopettanut työn yhtiöittämisen alettua. Syyn taustalla löytyy KVTESin vaihtuminen rautatiealan työehtosopimukseen.

Näin ollen kuljettajat ovat lopettaneet vapaaehtoisesti ylityöiden tekemisen, koska ensimmäiset 12 tuntia ylityötä ovat nyt 50 %, kun KVTE-Sissä ylityöt oli 100 %. Tällä on pakko olla vaikutus Kaupunkiliikenne Oy:n talouteen ja näin ollen myös vaikutus kaupungin talouteen. Toivoin, että tästä ja työntekijöiden olosuhteisiin liittyneestä muutoksesta joku tässä salissa istuva esimerkiksi Kaupunkiliikenne Oy:n hallituksen jäsen voisi antaa jonkinlaista päivitystä.

Kiitos.

18.5.2022

108 §

Esityslistan asia nro 5

AM-OHJELMAN 2020 SEURANTARAPORTTI 2022

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Meillä on käsittelyssä, kuten perinteisesti tähän aikaan vuodesta, asuminen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelman seurantaraportti. Useat valtuutetut tietenkään tuntevat käytännön, mutta niille, jotka ovat ensimmäisen kauden valtuutettuja, kertauksena se, että tosiaankin me ollaan viime valtuustokaudella tässä salissa hyväksytty marraskuussa asuminen ja siihen liittyvän maankäytön ohjelma, joka asettaa meille sekä numeerisia että laadullisia ja sisällöllisiä tavoitteita asuntotuotantoon ja kaavoitukseen. On ollut perinteenä, että asuminen ja maankäytön tavoitteista raportoidaan valtuustolle kerran vuodessa. Tämä on nyt tämän hyväksytyn ohjelman ensimmäinen raportti.

Kuten varmaan arvaatte, tietenkään ajat ovat jonkin verran erikoisia ja monet niistä kehityskuluista, joita tässä raportissa avataan, liittyvät kohtuullisen voimakkaasti siihen, että olemme eläneet tai takanamme on kaksi pandemian sävyttämää vuotta. On varmasti sitten arviointikysymys, että tämän vuoden lopussa varmasti tiedämme enemmän siitä, mikä on jäänyt pysyväksi. Onko pysyviä muutoksia vai onko tämä jonkinlainen välivaihe, jonka tuomat trendimuutokset kumoutuvat. Sitä on vielä vaikea sanoa.

Pandemiaan liittyen, pääkaupunkiseudun väestönkasvu samoin kuin erityisesti Helsingin väestönkasvu on kahtena pandemiavuonna ollut poikkeuksellisen hidasta. Tässä näkyy pääkaupunkiseudun lukemia, ja Helsingin osalta vuosina 2020 ja 2021 väestö kasvoi reilulla 4 600 asukkaalla eli huomattavasti vähemmän kuin sitä edeltävänä aikana.

Sen sijaan asia, jota ei ehkä olisi voinut aivan alun perin ennustaa, niin asuntokauppa on ollut erittäin vilkasta ja asuntojen hintakehitys nousevaa koko pandemian ajan. Sitä aika paljon selittää se, että ihmiset on kaiken kaikkiaan olleet kotona, keskittyneet kotiin. On myös hankittu lisää tilaa. Kun käytettävissä olevista tuloista vähemmän on kulunut esimerkiksi matkustamiseen, niin niitä on käytetty, niin kuin voitte

18.5.2022

katsoa kodin sisustustarvikkeita myyvien liikkeiden tuloksista, kodin laittamiseen, mutta myös asuntokaupoilla on oltu paljon. Kiinnostus suurempiin asuntoihin näkyy siinä, että jonkin verran näkyy kiinnostusta nimenomaan esikaupunkialueille ja esimerkiksi rivitaloihin verrattuna aikaisempaan aikaan. Nämä ovat olleet kiinnostuksenkohteita.

Vuokramarkkinoilla tilanne on ollut toinen. Uusissa vuokrasopimuksissa näkyy laskeva trendi, joka on poikkeuksellista Helsingissä. Tämähän on näkynyt myös siinä, että viime vuoden lopulla erityisesti vapaana olevien vuokra-asuntojen määrä oli valtavan suuri. Tänä keväänä se on vähentynyt, mutta tälläkin hetkellä niillä ihmisillä, jotka tulevat vuokramarkkinoille, on huomattavasti enemmän valinnanvaraa niin sijainnin kuin asunnon tyypin kuin hinnan suhteen kuin Helsingissä historiallisesti, vuosikymmeniin on ollut. Tietenkin tämä todistaa jotain myös meidän asuntomarkkinan toimivuudessa, että tällaisessa tilanteessa hyötyjä tulee myös vuokralaisille. Eli vuokralaisen asema on vahvistunut.

Meillä on tavoitteena se, että meillä valmistuisi 7 000 asuntoa vuodessa. Se on ollut viime vuoden tavoite. Näihin tavoitteisiin päästiin hyvin. Valmistuneita asuntoja yli 7 000, aloitettuja asuntoja vielä enemmän ja rakennuslupitettuja asuntoja vielä tätäkin enemmän. Kaiken kaikkiaan tästä näkyy vähän tätä pidempää kehitystä, eli ollaan saatu meidän asuntotuotantoa tavoitteiden mukaisesti nousemaan. Aika kauan se on kestänyt, mutta nyt ollaan oikeastaan viimeisen kolmen vuoden ajan oltu aika hyvin valtuuston asettamissa tavoitteissa kiinni. Kuva rakenteilla olevista asunnoista näkyy se, että Pasila on tällä hetkellä meidän kaikkein suurin rakentamisen kohde. Kuvastaa myös tietenkin ihan hyvin sitä tavoitetta, joka tässä ohjelmassa myös on, että rakentamista ohjataan jo rakennetuille alueille eikä merkittäville, laajoille luontoalueille.

Se tavoitteen osa taas, joka ei ole toteutunut viime vuonna ollenkaan hyvin, on meidän ARA-tuotanto. ARA-tuotannon säädellyn asuntotuotannon osalta viime vuosi oli poikkeuksellisen vaikea ja huono. Rakennuskustannuksethan lähti nousuun jo ennen kuin nykyinen sota Ukrainassa alkoi. Tietenkin ARA-tuotannossa, jossa hinnalla on poikkeuksellisen iso merkitys ja se on myös valtion viranomaisten käsissä, että minkä hintaisia ARA-asuntoja saa rakentaa, ollaan oltu tilanteessa, jossa ARA-hankkeisiin on saatu tarjouksia välillä ei lainkaan. Annetuista tarjouksista on vetäydytty. Ylipäänsä sellaiseen hintaan, minkä ARA hyväksyisi meille säädellyn vuokra-asuntotuotannon hankkeisiin, niin sellaisia tarjouksia ei ole saatu.

18.5.2022

Tämä on asia, jota täytyy pyrkiä ratkomaan varmaan myös osittain pidemmällä aikavälillä. Meidän täytyy miettiä sitä, että rakentamatta jäänyttä ARA-tuotantoa täytyy ikään kuin purkaa tulevina vuosina, koska tällä hetkellä asuntotuotannon hintakehitys on sellainen, että ei me itsessään selvästi saada tarjouksia välttämättä tässäkin vaiheessa. Myönteistä on se, että ARA on tämän vuoden puolella tehnyt päätöksen, jossa tarjouksiin voidaan hyväksyä indeksiehto poikkeuksellisesti, ja se voi auttaa jonkin verran siinä, että tarjouksia ARA-tuotantoon tulee.

Meillä on nyt rakennettu aika paljon nimenomaan yksityiselle maalle, ja sekin on jonkin verran vaikuttanut tähän. Prosentuaalisesti me aina tehdään kaupungin maalle enemmän ARA-tuotantoa. Mutta sanoisin silti, että se tarjouksien puute tässä kohtaa on se suurin syy. Meidän oma rakennuttaja viime vuonna teki ennätysmäärän urakkatarjouspyyntöjä ARA-tuotantoon. Eli se oli korkeammalla tasolla kuin koskaan aikaisemmin, mutta niistä hankkeista erittäin iso osa ei lähtenyt liikkeelle. Tässä näkee sen, että 2018 lähtien kaupungin oma tuotanto on saavuttanut numeeriset tavoitteensa hyvin, ja viime vuosi näyttää aivan toiselta sen suhteen.

Tontinluovutuksesta muutama numero. Tämä on yksi niistä tavoitteista, joissa ei olla päästy siihen, mitä ohjelma asettaa. Tämä on sellainen asia, että tämä ei ehkä näy asuntotuotannon luvuissa vielä tällä hetkellä, mutta riski on, että se näkyy tulevaisuudessa. Sen takia esimerkiksi kaupunkiympäristölautakunnassa tontinluovutukseen ja sen prosessiin on kiinnitetty paljon huomiota. Kaavoitettu on paljon, mutta meillä on myös paljon sellaisia valtuuston hyväksymiä isoja kaavoja, jotka tällä hetkellä on valitusprosessissa. Muun muassa Malmin entisen kentän molemmat isot kaavat on tällä hetkellä vielä käsittelyssä. Korkein hallinto-oikeus harkitsee omalta osaltaan. Meillä on useita muitakin todella isoja asumisen kaavoja, jotka ratkeaa varmasti sekä Helsingin hallinto-oikeuden että korkeimman hallinto-oikeuden prosessin jälkeen. Tästä näkee hyvin sen eron siitä, että lainvoimaistuneita on viime vuodelta aika vähän, vaikka itse asiassa sekä valtuusto että lautakunta on käsitellyt ja hyväksynyt poikkeuksellisen paljon isoja kaavoja.

Yksiöitä ja kaksioita on valmistunut viime vuonna paljon. Se trendi, josta julkisuudessa on keskusteltu, näkyy tässä kuvassa. Varsinkin jos katsotte tuota keltaista viivaa kolmioista, niin siinä näkyy se, että esimerkiksi kolmioiden keskikoko on pienentynyt aika selvästi. Yksiöiden kohdalla taas näkyy se, että siellä on hienoista pienenemistä keski-koossa, mutta ei niin voimakasta. Kaupunkiympäristölautakunnassa pyydettiin selvitystä erityisesti yksiöiden koosta, ja yksiöt Helsingissä

18.5.2022

on yli 30-neliöisiä sekä mediaaniltaan että keskikooltaan. Eli aivan pieniä yksioita tyypillisesti meidän kaupungissa ei valmistu.

Sitten muutama sana vielä tulevaisuudesta. MAL 2023 -suunnitelma eli seudullinen yhteinen suunnitelma maankäytöstä, liikenteestä ja asumisesta on tällä hetkellä valmistelussa. Tästä kuvasta näkyy se, miten itse asiassa hirveän hyvin Helsingin seutu kokonaisuudessa on saavuttanut viime vuosina valtion kanssa yhdessä sovitut asuntotuotannon tavoitteet. Kuvasta näkyy itse asiassa, että ne tavoitteet on jopa ylitetty.

Tässä asumisen ja maankäytön ohjelmassa, joka 2020 hyväksyttiin valtuustossa, asetettiin myös nämä kaupunkiuudistusalueet, jotka myös meidän strategia on vahvistanut tälle valtuustokaudelle erityisen huomion kohteeksi ja tietenkin esimerkiksi erityisesti täydennysrakentamisen kohteeksi. Toki myös palveluiden kehittämisen kohteeksi.

Viimeisenä kuvana asunnottomuudesta, että sen väheneminen on jatkunut, mutta muistamme varmasti kaikki täällä, että tavoitteena on saada asunnottomuus poistumaan tällä valtuustokaudella. Näistäkin luvuista näkyy se, että siinä on työtä vielä tälle valtuustokaudelle tehtävänä.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Aloitin siitä, mihin apulaispormestari jäi, eli asunnottomuudesta. On hienoa, että se on vähentynyt, ja tässä asuntonministeri Vapaavuoren perintö näkyy ja vaikuttaa edelleen vahvasti. Lisäksi positiivista seurantaraportissa oli se, että vuokrien nousu on pysynyt maltillisena. Se tarkoittaa sitä, jota täälläkin on usein toistettu, että tarjonnan lisääminen on ainut keino hillitä asumiskustannusten nousua.

Toisin kuin apulaispormestari Sinnemäki, en itse missään tapauksessa kannata ARA-suman purkamista. Ylipäänsä ongelmana on, niin kuin raportissa todetaan, että viime vuonna valmistuneista ja aloitetuista asunnoista vuokra-asuntoja oli yli puolet. Kyllä me tarvitaan Helsinkiin enemmän omistusasuntoja omistusasujille. Se on tavallaan keino myös vähentää omistusasumisen hintaa ja asumisen hintaa ja tarvetta Hitasjärjestelmän kaltaisille taloudellisille puliveivauksille.

18.5.2022

Tästä päästiinkin erääseen lempiaiheeseen eli Hitakseen. Olisin kysynyt apulaispormestari Sinnemäeltä, kun tässä raportissa todetaan, että Aalto-yliopiston taloustieteellinen analyysi Hitas-järjestelmästä valmistuu kevään 2021 aikana, ja nyt ollaan kohta jo kesäkuussa. Onko apulaispormestarilla tarkempia tietoja siitä, onko se ihan piakkoin tulemassa? Siihen varmasti monet meistä mielellään perehdymmekin, vaikka sinänsä on jo ennakoitavaa, minkä sisältöinen se tulee olemaan, kun ottaa huomioon taloustieteen asiantuntijoiden jo aiemmin Hitas-järjestelmästä esitetyt näkökulmat.

Viimeisenä se harmittava puoli tässä raportissa, mikä ei ole täysin meidän päätäntävällässä ollut: asemakaavojen heikko lainvoimaistumistaso. Toki se on siinä määrin meidän omamme, että kyllä osa meidän isommistakin kaavoista ollut sellaisia, että niissä ei ole riittävällä tavalla huomioitu liikennevaikutuksia ja ollaan vähän pää edellä seinään niissä ajettu. Mutta toki toivon, että valtakunnan tasolla tähän löytyy ratkaisu, koska etenkin isoja kaupunkeja tämä vaikeuttaa. Se, että kaavat eivät lainvoimaistu, vaan herkästi niistä valitetaan ja vuosia joudutaan odottamaan, että kaupunki pääsee kasvamaan ja hyvinvointi lisääntymään.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin valtuutettu Merelle sanonut, kun hän puhui puliveivauksesta Hitas-asuntojen yhteydessä, että Hitas-asuntoja tarvitaan, jotta kohtuuhintainen omistusasuminen mahdollistetaan helsinkiläisille. Puliveivauksesta puhuisin siinä kohtaa, kun sijoittajat ostavat pieniä omistusasuntoja pois markkinoilta, niin että ensiasunnon ostajat ei yksinkertaisesti niitä saa. Se jos mikä on puliveivausta ja rahastusta nuorten kohdalla.

Kiitos.

Valtuutettu Maria Ohisalo (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri edellä nosti asunnottomuuden kuten myös apulaispormestari Sinnemäki, ja haluan kiittää kaikkia siitä työstä, mitä on tehty asunnottomuuden poistamiseksi Helsingissä. Koska jos Helsinki ratkaisee asunnottomuuden osaltaan, niin suomalaisesta

18.5.2022

asunnottomuudesta itse asiassa on ratkaistu jo iso siivu. Sen takia Helsingin tavoitteilla ja työllä on erittäin suuri merkitys. Tässä on tietysti tehty vuosia ja vuosikymmeniä yhteistyötä järjestöjen, säätiöiden, eri toimijoiden kanssa. Keskeinen kantava periaate on asunto ensin -periaate, joka on itse asiassa jopa suomalainen vientituote, josta ollaan kiinnostuneita kansainvälisissä medioissa erittäin paljon. On järkevää tarjota asuntoa ensimmäisenä. Sen jälkeen alkaa kuntoutuminen. Sieltä kodista voi lähteä helpommin töihin, opiskelemaan. Tämä on maalais- ja kaupunkilaisjärkeä.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Valtuusto on hyväksynyt asunto-ohjelmassa ne tavoitteet, mitä on ARA-asuntotuotannon ja välimuototuotannon osalta. Ne on myös valtuutettu Otto Meri täällä hyväksynyt, äänestänyt niiden puolesta. Silloin minusta pitäisi pikemminkin olla huolestunut siitä, että kaupunki ei pysty toteuttamaan valtuuston edellyttämiä asioita. Mikään ei ole niin pieleen mennyt vuodesta toiseen, valtuuston edellyttämä ja päättämä asia, kuin ARA-vuokra-asuntojen määrä.

Se on myös oleellista asunnottomuuden ratkaisemisen kannalta, jonka valtuutettu Meri nosti esille. Nimittäin kun on tuettua asumista, jota osa asunnottomista tarvitsee, mutta kun siinä polulla pääsee siihen vaiheeseen, että voisi siirtyä toiseen asuntoon, pois tuetuista asunnoista, niin sitä mahdollisuutta ei ole, jos kaupungilla ei ole riittävästi tarjota ARA-vuokra-asuntoja.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensin valtuutettu Arhinmäelle. On totta, että ARA-vuokra-asunnoilla on iso merkitys asunnottomuuden vähentämisessä ja ne ovat monin paikoin se, mihin asunnoton ensimmäisenä päättyy. Toki on muitakin. Osa tarvitsee aidosti tuetun asumisen muotoja, joihin ARA-vuokra-asunnot ei tuo suoranaisesti helpotusta. Mutta meillä on yli 50 000 ARA-vuokra-asuntoa Helsingissä, ja niin kuin apulaispormestarin diagrammista nähtiin, niin asunnottomia on vähän laskentatavasta riippuen reilu tuhat tuossa esitetty. Eli laskennallisesti uskon, että ne 50 000 asuntoa riittää tuhannen ihmisen asuttamiseen.

18.5.2022

Valtuutettu Vepsälle tästä Hitas-puliveivauksesta. No, ollaan tekemässä isoja ratkaisuja nyt kevään ja loppusyksyn aikana, syksyn aikana sen kohtalosta, mutta kyllä tässäkin sama pätee kuin vuokra-asumisen hintaan: lisätään tarjontaa ja sitä kautta alennetaan hintaa. Eli luovutaan ihmeellisistä hokkuspokkus-ratkaisuista. Tarjonnan lisääminen on omiaan vähentämään asumisen hintaa.

Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri nosti mielenkiintoisen kysymyksen, johon on helppo yhtyä. Eli kaavoitusprosessin tahmeus on tietenkin suurten kaupunkien kannalta erittäin valitettavaa. Tässä on mielenkiintoinen yksityiskohta, johon tämän sanoisinko kovaonnisen maankäyttö- ja rakennuslain valmistelussa ja neuvotteluissa olen törmännyt. Se on se, että kun edellinen hallitus rajasi ely-keskusten valitusmahdollisuuksia, niin arkijärjellä ajatellen sen piti sujuvoittaa prosessia. Mutta käytännössä ilmeisesti on käynyt toisinpäin. Ely-keskusten valitukset ovat menestyneet melko hyvin, eli ne on tehty ammattitaitoisesti. Nyt kun sitä rajattu, niin monet muut ja ehkä vähemmän ammattitaitoiset valittajat ovat joutuneet toimiin, ja silloin lopputulos on ollut kaavoituspäätösten suhteen epävarmempi.

Valtuutettu Elina Kauppila (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Haluaisin korjata semmoista käsitystä, että asunnottomuutta voitaisiin poistaa ARA-asunnoilla. Toki ne on tärkeitä olla olemassa, sitten kun tuettua asumista on tarjottu riittävästi. Muistaakseni viime vuonna asunnottomia Helsingissä oli 1 207. Haluaisin tähän aiheeseen sanoa, että mä pidän kanssa asunnottomuuden poistoa tosi tärkeänä työnä. Sen takia olen laittanut aloitejärjestelmään aloitteen tänään siitä, että saataisiin lisää tuettua asumista asunnottomille. Toivon aloitteelle kannatusta.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

18.5.2022

Asunnottomuuteen on monia syitä, ja on hyvin monentyyppisiä asunnottomia. Osalle todella riittää se, että pystymme tarjoamaan kohtuuhintaisen vuokra-asunnon, mutta moni tarvitsee tuettua asumista. Tarvitsee apua, tukea elämänhallinnassa. Kun se löytyy tuetun asumisen kautta, niin sitten pitää olla polku omaan asumiseen, ja siihen tarvitaan myös ARA-vuokra-asuntoja. Se on osa ratkaisua, mutta ei koko ratkaisu.

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Mitä tulee Hitas-puliveivaukseen, niin sitä todella tekee jotkut sijoittajat. Hitas-asuntoja ole tarkoitettu sitä varten, että niitä ostetaan ja vuokrataan eteenpäin, ja se on selkeä valuvika ollut Hitas-järjestelmässä. Olen samaa mieltä kun valtuutettu Meri: tarvitsemme lisää. Tarvitsemme lisää Hitasin kaltaisia omistusasuntoja, joissa sijoittajien puliveivaukseen puututaan ja tarjotaan tavallisille helsinkiläisille, jotka haluavat ostaa kohtuuhintaisia omakustanneperusteista omistusasuntoja. Niitä tarvitaan todella paljon lisää. Niille on suurta tarvetta ja kysyntää.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri viittasi ilmeisesti Hitakseen käyttämällä termiä hokkuspokkus-lääke tai -keino. Itse kyllä olen kuunnellut valtuuston keskustelua aikaisemmin niin, että ainoastaan kokoomus suhtautuu asuntopoliittikkaan niin, että on olemassa yksittäisiä hokkuspokkus-keinoja. Kaikilla muilla, tai ainakin SDP:llä ja vasemmistolla yleisesti, on ollut suhtautuminen, että tarvitaan useita eri työkaluja, jotta voidaan tarjota kohtuuhintaista asumista ja jotta voidaan varmistaa, että täällä on pieni-palkkaisilla ihmisillä varaa asua ja työskennellä. Nythän meillä on tilanne se, että meillä on useita eri työtehtäviä kaupungilla haettavana, mutta ei löydy hakijoita. Yksi tekijä on varmasti kallis asuminen. Tästä uhkaa tulla meille iso kilpailukykytekijä, jos emme panosta myös siihen, että meillä on kohtuuhintaista omistusasumista.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Viimeisenä kommenttina ennen kuin varmasti loppuvuonna päästään suuri Hitas-keskustelu käymään tämän Aalto-yliopiston

18.5.2022

taloustieteellisen raportin pohjalta, että saadaan vähän tieteellistäkin näkökulmaa täällä esitettyjen väitteiden tueksi. Tai niitä vastaan.

Totean kuitenkin sen, että hokkuspokkus-keinot harvoin toimii. Sinänsä asuntopolitiikkaan pätee ihan samat lainalaisuudet kuin vaikka pysäköintipaikkojen politiikkaan. Eli se, että tarjontaa ja kysyntää ohjaamalla, ja kaupungin tapauksessa vaikuttaa se tarjonta. Niin kuin raportista lukee, yli puolet viime vuonna valmistuneista ja aloitetuista asunnoista oli vuokra-asuntoja. Se tarkoittaa sitä, että meillä on hyvin vähän tarjota uusia omistusasuntoja. Se nostaa hintaa, kun on vähän tarjontaa. Eli hokkuspokkus-keinojen sijaan meidän täytyy jatkossa AM-ohjelmassa kirjata se, että lisää omistusasuntoja, mikä alentaa omistusasumisen hintaa ilman tarvetta erilaisille puliveivauksille.

Valtuutettu Mai Kivelä (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä mun mielestä on aivan selvää, että Helsingissä asuntopolitiikan keskeisimpiä tavoitteita on se, että me mahdollistetaan helsinkiläisille asuntoja, joihin heillä on varaa. Eli kohtuuhintainen asuminen. Me tiedetään kaikki, että se ei tällä hetkellä toteudu. Kuten apulaispormestari äsken esitteli ja kuten tästä seurantaraportista selviää, kohtuuhintaisten asuntojen rakentamisen suhteen Helsingissä ei ole pidetty kiinni edes meidän itse itsellemme asettamista tavoitteista. Tämä on tosi iso ongelma.

Kiitos kuitenkin siitä, että tämä nostettiin esittelyssä selkeästi esille. Ylipäätään on ongelma se, että asumisen hintaa ei pidetä niin vakavana ongelmana kuin se on. Mielestäni valtuutettu Heinäluoma toi hyvin esille sen, että se on ongelma myös esimerkiksi meidän oman henkilöstöpolitiikan ja ylipäätään työllisyyspolitiikan näkökulmasta. Eli laaja ongelma. Mä haluaisin kuulla apulaispormestarilta vielä tarkemmin siitä, miten tätä sumaa aiotaan purkaa.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

18.5.2022

Kun käyn keskusteluja elinkeinoelämän kanssa Uudellamaalla, niin jopa ravintola-alan yrityksiltä, matkailualan yrityksiltä tulee huomioita asuntopoliitiikkaan. Jopa sieltä toivotaan paitsi että Helsingissä ylläpidetään korkeaa asuntotuotantotavoitetta, johon me olemme onneksi laajalla poliittisella yhteisymmärrykselle päässeet, myös mahdollistetaan kohtuuhintaisten asuntojen rakentaminen. Eli elinkeinoelämän puolella on jo herätty tähän isoon ongelmaan työntekijöiden riittävydessä ja houkuttelussa.

Valtuutettu Meri puhui Hitaksen yhteydessä Aalto-yliopiston tekemästä tutkimuksesta. Kyllä, Aalto-yliopisto tekee oman tutkimuksensa, mutta on siellä muitakin yhteiskunnallisia tutkimuksia, jotka kaikki antavat oman näkemyksensä kohtuuhintaisen omistusasumisen tulevaisuudelle. Toivon, että meillä on jatkossakin malleja, jotka mahdollistaa kohtuuhintaisen omistusasumisen Helsingissä.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Hieman ihmettelen valtuutettu Heinäluoman kokoomuksen arvostelua. Se on täysin perusteetonta. Kokoomuksella on myös osoittaa konkreettisia toimenpiteitä, mihin suuntaan me ollaan tässä vuosikausien... Nä-mähän ei ole mitään kovin nopeita ratkaisuja mitkään, joita tehdään tällä puolella. Jo vuosikausia esimerkiksi ollaan parannettu täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Otetaan esimerkiksi valtuustossakin kä-sittelyssä ollut purkava uudisrakentaminen, josta esimerkki on Mellun-mäessä. Kyllä kokoomus näkee tärkeänä, että me saadaan asuntoja lisää, kaikenlaisia asuntoja, myös omistusasuntoja.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, valtuustotoverit.

Valtuutettu Otto Merelle täytyy huomauttaa siitä, että kun puhutaan vuokra-asunnoista, niin niitä on tietysti useampaa eri sorttia. Meillä on markkinavuokraisia asuntoja, joita grynderit tekevät myös, ja sitten meillä on erikseen säänneltyä vuokratuotantoa, joka tuntuu olevan Merellä jonkinlaisena ongelmana. Osa vuokra-asunnoista on siis nimen-omaan sitä, mitä Meren kannattamat markkinavoimat tuottavat.

18.5.2022

Toinen asia. On totta, mitä edustaja tai valtuutettu Heinäluoma totesi, että kyllä mullekin kaikkien näiden vuosien aikana on nimenomaan myös yritysten ja elinkeinoelämän puolelta muistutettu siitä tähdellisyydestä, että meidän täytyy myös huonosti palkatuille ihmisille, jotka on yksi työvoimareservi tai työvoimatarpeen osa tässä kokonaisuudessa, varmistaa asumisen edellytykset tai meiltä loppuu tietyiltä aloilta työntekijät. Tässä suhteessa vastakkainasettelu ei ole musta kauhean hedelmällistä.

Mun mielestä kokoomus on ollut puolueena hyvin vastuullinen tässä hallintamuotojakamassa, mistä ollaan yhdessä sovittu, ja mun mielestä siitä kannattaa pitää kiinni. Kuten Arhinmäki aikaisemmin totesi, yhteinen huoli on tietysti, että sopimuksista ei markkinasyistä ole pystytty aina pitämään kiinni. Ara-vuokratuotanto on jäänyt tavoitteista siksi, koska markkinat ei pysty tuottamaan urakoita sillä tavalla kuin apulaispormestari Sinnemäki kuvasi.

Pitkässä tähtäimessä ne tavoitteet pitää saada toteutumaan. Se on meidän yhteinen etu ja se, mitä me täällä vaaditaan tietysti, kun ollaan yhdessä päätetty niistä tavoitteista.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ilokseni huomaa, kuinka avoimin mielin valtuutettu Heinäluoma suhtautuu tulevaisuudessa edessä olevaan Hitas-keskusteluun lyttäämällä Aalto-yliopiston raportin jo ennen kuin sitä on edes julkaistu.

Lisäksi mun mielestä täällä on edelleenkin salin toisella puolella harhakuvitelma ARA-järjestelmän autuaaksi tekevästä luonteesta. Valtuutettu Rantanen, Heinäluoma ja elinkeinoelämän edustajat – nimi, jota täällä on ilmeisesti huolensa osoittanut. Oon sinänsä samaa mieltä: kyllä meidän täytyy turvata se, että matalapalkka-aloilla työskentelevillä on jatkossakin mahdollisuus asua Helsingissä. Mutta meillä on aivan toimiva järjestelmä siihen, ja se ei ole suinkaan ARA, joka ei ole toimiva. Se on asumistukijärjestelmä. Se on toimiva, tehokas, resursseja säästävä ja ne oikein kohdistava järjestelmä huolehtia kaikkien asumisesta Helsingissä. ARA-järjestelmä tulisi alasajaa...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

18.5.2022

ARA-järjestelmä tulee alasajaa ja sen sijaan asumistukijärjestelmään panostaa. Se on se tapa, millä meidän jatkossa tulisi huolehtia asumisen tukemisesta Helsingissä.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täytyy ihan ensimmäisenä sanoa, että jo on aikoihin eletty, että kokoomus täällä innokkaana asumistukijärjestelmää puolustaa ja on ilmeisesti sitä jo lisäämässä. Mitä teille on oikein tapahtunut, kun se nimenomaan on se yksi ongelma-asia tässä kaupungissa ja pääkaupunkiseudulla, minkä vuoksi täällä on kallista asua?

Puheenjohtaja.

Nyt on niin, että tässä on viimeiset kaksi vuotta kaupunki menettänyt asukkaita huomattavasti, kuten esityksen graafeista mutta myös tilastoista näkyy. Se tarkoittaa sitä, että AM-ohjelma pitäisi arvioida uudestaan, samoin kuin nämä meidän mielestämme ylisuuret asuntorakentamistavoitteet.

Toinen asia ja ongelma, mikä tähän liittyy, niin tässäkin esiteltiin tässä esityksessä, että kysymys on koronasta. Mutta meillähän ei ole minäkään näköistä selvitystä olemassa, onko kysymys koronasta. Miksi ihmiset muuttavat Helsingistä pois? Me olemme sitä tässä salissa perussuomalaiset aikaisemminkin pyytäneet, että kaupunki ryhtyy selvittämään, miksi ihmiset muuttavat pois, jotta tiedetään, mihin pitäisi puuttua. Tulee nimittäin muitakin arvioita esiin kuin pelkästään korona. Yksi on turvalliset kadut ja koulut. Ihmiset haluavat lapsensa turvallisemmille alueille. Ja toinen on varmasti se, että Helsingistä ei löydy kuin ahdasta tšekkoslovakialaista kerrostaloasumista. Eihän täällä voi muuttaa mihinkään muuhun kuin kerrostaloon. Joten siltä osinkin olisi syytä selvittää tarkoin, että miksi ihmiset lähtevät. Se ei voi tänä päivänä olla niin vaikeata, että me emme saa tällaista tietoa esiin. Olen tehnyt järjestelmään vastaesityksen, jossa näitä asioita penätään, ja toivon sille kannatusta.

Kiitos.

18.5.2022

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Otin puheenvuoropyynnön siinä vaiheessa, kun totesin, että olen samaa mieltä Mari Rantasen kanssa siitä – ja olen edelleenkin – että on kummallista, että puolustetaan erityisesti asumistukijärjestelmää. Kaksi miljardia euroa vuodessa valtio pääasiassa sijoittajille siirtää rahaa. Kun toinen vaihtoehto on se, että tehdään kohtuuhintaisia omakustannusperiaatteella asuntoja, jolloin tukia ei tarvitse maksaa samassa määrin. Tästä järjestelmästä hyötyy ulkomaiset pääomasijoittajat esimerkiksi Saton kautta. Tai vanhan VVO:n kautta hyötyvät eläkeyhtiöt. Suurin osa näistä sijoittajista on piilossa vakuutuskuorissa pörssi-yhtiössä VVO:ssa.

Sitä en ymmärrä, että kun suurin osa meistä helsinkiläisistä asuu kerrostaloissa, niin miten se on perussuomalaisten mielestä huono tapa asua. Suurin osa meistä helsinkiläisistä asuu kerrostalossa ja pitää sitä erinomaisena tapana asua.

Valtuutettu Titta Hiltunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin puheenvuoron valtuutettu Meren inspiroimana. Jäin vähän ihmettelemään sitä, kun hän tässä lyttysi ARAa ja toisaalta kehui asumistukijärjestelmää. Oma kokemukseni tuntuu olevan, että valtakunnan politiikassa kokoomus ei kannata asumistukea ja esittää siihen leikkauksia. Sitten taas paikallispolitiikassa on toisin päin, ja eivät pidä ARasta. Vähän jäin ihmettelemään sitä, että kun tulee paikallistasolla ja valtakunnallisella tasolla ristiriitaista viestiä, niin mistä sitä pienituloisten ja keskituloistenkin asumista toisaalta tässä maassa pitäisi tukea.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos tämä kokoomuksen linja asuntopolitiikassa on kylmää kyytiä, niin täytyy todeta, että perussuomalaisten linjahan on vieläkin kylmempää kyytiä, koska perussuomalaiset vastustaa sekä

18.5.2022

asuntotuotantotavoitteen nostamista tai pitämistä nykyisellä tasolla että kohtuuhintaisten asuntojen rakentamista. Te olette esittäneet tai edustaneet AM-ohjelmaneuvottelussa – viime kaudella kun tämä ohjelma neuvoteltiin – sitä linjaa, että vastustatte korkeaa asuntotuotantotavoitetta ja kohtuuhintaisten asuntojen rakentamista. Jos me toimittaisiin niin kuin te olette esittäneet, on ihan täysin päivänselvä asia, että Helsingissä on jatkossa varaa asua vain kaikista rikkaimmilla. Silloin täältä pikkuhiljaa kaikki pienituloiset helsinkiläiset katoavat.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy yhtyä näiden valtuutettujen joukkoon, jotka ihmettelee kokoomuksen piiristä noussutta ajatusta, että asumistukimenojen kasvu olisi positiivinen asia. Eihän se millään tavalla julkisen talouden kannalta kestävä tapa ole kohtuuhintaista asuntotuotantoa edistää, että asumistukimenot kasvaa.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minua ei niin huolestuta tämä lisääntynyt asumistuen kasvaminen, sillä ne on aika usein opiskelijoita, jotka saavat kaikista suurimman potin siitä. Ehkä se on sitten eräs opintotukihomma. Mua huolestuttaa ihan hirveästi väestönkasvun pieneneminen. Sehän pitäisi ihan ensimmäiseksi ottaa huomioon, mistä siinä on kysymys.

Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Se, että Helsingin asukasluvun kasvu on hidastunut, johtuu siitä, että erinäisistä syistä johtuen helsinkiläiset haluavat asua väljemmin. Haluavat esimerkiksi työhuoneen itselleen ja niin edelleen. Kun halutaan asua väljemmin, samaan asuntokantaan mahtuu vähemmän ihmisiä. Sen takia mun on vaikea ymmärtää, että se, että asuntokantaan mahtuu vähemmän ihmisiä, olisi syy vähentää asuntotuotantoa. Minä voisin ajatella jopa päinvastoin, että silloin asuntoja tarvittaisiin enemmän.

18.5.2022

Sitten jos saa sanoa jotakin kummallista, niin kyllä tämän kohtuuhintaisen asuntotuotannon samaten kuin asumistuen voi ajatella myös subventioksi niille työnantajille, jotka maksavat huonoja palkkoja.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vielä tähän asumistukijeesusteluun on pakko ottaa sen verran kantaa, kun sitä täällä nyt pidetään pahana. Keskeinenhän on se, että meillä ei ole mitään tilastoja siitä, kuinka paljon meillä jää saamatta tuloja ARA-järjestelmän, Hitaksen, ASOn, kaikkien muiden ryhmärakennuttamisen takia. Meiltä puuttuu se tieto. Jokainen menetetty euro sen takia, että me tätä tuettua asumista, "kohtuuhintaista", rakennetaan, se on yhtä arvokas kuin jokainen asumistukijärjestelmään käytetty euro. Ne on yhtä arvokkaita. Mutta totta kai on helppo kritisoida asumistukijärjestelmää, kun siitä meillä on esittää tilastoja, mutta tästä toisesta ei.

On totta, että asumistukijärjestelmä ei varmasti ole täydellinen ja sitä pitää kehittää ja siinä on paljon parannuskohteita. Mutta ei voi olla, että sen takia vain sitä parjataan. Ihmettelen myös, miksi valtuutettu Arhinmäki unohti Kojamon mainita, joka on kanssa keskeisimpiä asumistuen saajia, jonka omistaa ay-liike. Totta kai varmaan se on ollut syynä, että vihervasemmistohallitus, joka täällä kritisoi ARA-järjestelmää ja asumistukijärjestelmää, ei ole halunnut sitä lakkauttaa, koska hyötyvät siitä itse merkittävästi taloudellisesti.

Valtuutettu Elina Valtonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensimmäinen asia on se, että kokoomushan ei ole valtakunnan tasolla purkamassa asumisen tukia tai tulonsiirtoja kokonaisuudessaan, mihin tämä kuuluu. Jos asumistuessa on ongelmia, niin se ei tarkoita sitä, että niitä ongelmia pitää luoda tai ylläpitää muissa tukimuodoissa. Asumistukea pitää uudistaa, ja siihen liittyy useita toimenpiteitä, joita ollaan valtakunnan tasolla esitetty.

Mitä tulee asumisen tukemiseen kokonaisuudessaan, niin on pystytty hyvin kattavasti tieteellisesti osoittamaan, että kannattaa nimenomaan keskittyä kysyntäpuolen tukiin eli asumistukeen tarjontapuolen tukien sijaan. Se liittyy esimerkiksi juuri siihen, että on kohtuuhintaista tai niin

18.5.2022

sanotusti kohtuuhintaista omistus- tai vuokra-asuntotuotantoa. Ensinnäkään siinä se hinta ei ole täysin läpinäkyvä, ei ole vertailukelpoista, ja sekin vaikuttaa nimenomaan kysynnän lisääntymiseen, mikä toisaalta nostaa hintoja toisaalla.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin vastannut valtuutettu Heinäluomalle, joka on lukenut meidän AM-ohjelmaan jättämämme eriävän mielipiteen, niin vain osan siitä. Olette lukeneet sen, että vastustimme näin suurta asuntorakentamismäärää, mutta me emme suinkaan vastusta kohtuuhintaista asumista, kuten varmasti tiedätte. Suosittelen lukemaan sen meidän eriävän mielipiteen. Siinä on pitkä pätkä asiaa, miksi me olemme tätä mieltä.

Mitä täällä sitten on puhuttu...

Välihuuto!

Kyllä vieraskieliset liittyy tähän, ja tähän tiedättekin varmasti, että itse asiassa se on lähestulkoon 100 % se vieraskielisten osuus, joita tänne tällä hetkellä muuttaa. Mutta mitä ilmeisimmin se ei haittaa, ei kokoomusta muttei myöskään vasemmistoa. Kaikki hyötyy ja asumistukia voidaan ilmeisesti jopa oikealta jo jakaa. Kyllä tämä aika erikoiseksi menee.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Perussuomalaisten asuntopoliittinen linja on: vastustamme kaikkea. Kokoomuksen asuntopoliittinen linja on se, että vastustamme asumistukea eduskunnassa, haluamme leikata muun muassa viimeisessä vaihtoehtobudjetissa opiskelijoiden asumistukea ja toisaalta täällä vaatia, että asumistukea pitää maksaa.

Asumistukihan menee omistajille. Se on yli kaksi miljardia euroa vuodessa. Omistajia isoja ovat Sato, ulkomaisten pääomasijoittajien omistama ja VVO-nimellä aikaisemmin tunnettu Kojamo, jonka mainitsin, jonka suurin omistava on hallintarekisteri, ja muut suuret omistajat on ammattiyhdistysliike ja eläkekassat. En minä ole sitä mieltä, että näitä pitäisi tukea. Sen sijaan omakustanneperiaatteella rakennetaan asuntoja, joissa ihmiset maksavat asumisesta sen, mitkä ovat

18.5.2022

käyttökustannukset ja pääomakustannukset. Mistä meillä on pula? Kohtuuhintaisista, kohtuukokoisista lapsiperheasunnoista, omistus-asunnoista. Tähän nimenomaan Hitas on vastaus.

Ledamoten Mia Haglund (replik)

Tack, ordförande.

Mari Rantanen kysyi ensimmäisessä puheenvuorossaan sen perään, miksi ihmiset muuttaa pois Helsingistä. Syiden listauksesta jäi kuitenkin ehkä pois yksi suurimmista syistä: asumisen hinta. Joskus perussuomalaiset on mun ymmärtääkseni ollut eliitin vastainen puolue, mutta jos perussuomalaiset saa tahtonsa läpi ja asuntorakentaminen Helsingissä loppuu, silloin loppuu myös kohtuuhintaisen asumisen rakentaminen ja kaupungista tulee nimenomaan eliitin keskittymä. Onko perussuomalaisten linja muuttunut työväenpuolueesta ilman sosialismia työväestä vieraantuneeksi eliittipuolueeksi?

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä käydään tosiaan tärkeää keskustelua kohtuuhintaisen asumisen merkityksestä, ja salissa syntyy ehkä osin turhaankin voimakasta vastakkainasettelua vapaarahoitteisen tuotannon ja ARA-tuotannon välille. Lisäksi vieressä perussuomalaiset vastustavat kaikkein tehokkainta keinoa hillitä asumisen hintaa eli asuntotuotannon lisäämistä.

Helsingissä olemme hyvällä yhteistyöllä ja vastuullisesti hakeneet tasapainoisen ratkaisun, jossa kaupunkiin rakentuu monimuotoista asumista. Niin edullisia vuokra asuntoja kuin vapaarahoitteista omistusasumista sopivassa, hyvässä suhteessa. Tähän on lähes koko valtuuston voimin sitouduttu.

Kohtuuhintaista asumista tarvitaan, jotta mahdollisimman moni esimerkiksi sairaanhoitaja tai varhaiskasvatuksen opettaja voisi löytää meidän kaupungista kohtuuhintaisen kodin itselleen. Tätä tarvitaan myös meidän vakavan henkilöstöpulan ratkaisemiseksi.

18.5.2022

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on siinä mielessä äärimmäisen mielenkiintoista keskustelua, että kaikista maailman ihmisistä valtuutettu Meri hehkuttaa asumistukia ja haluaa niitä lisää, kun taas kaikista maailman ihmisistä valtuutettu Arhinmäki nostaa aivan oikein esiin asumistukijärjestelmän rakenteellisen ongelman. Sen, että se on tulonsiirtoa työssä käyviltä ihmisiltä verojen muodossa kiinteistösijoittajille, kuten Kojamolle, johon valtuutettu Arhinmäki ymmärrettävästi on haluton kovin paljon viittaamaan.

Välihuuto!

Täällä sanotaan, että pelkkä asuntotuotannon kasvattaminen laskee asumisen hintaan. Eihän se selvästikään laske hintaa. Meillä rakennetaan enemmän asuntoja kuin koskaan, ja asuntojen hinta jatkaa nousuaan.

Kannattaisin valtuutettu Rantasen tekemää esitystä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun lukee tätä seurantaraporttia, niin kyllä siinä on myös kaksi muuta virhettä, mitä me on tehty, paitsi ehkä tämä asumistuen suureneminen. Se, että meillä on liian pieniä asuntoja. Jos meillä on 30 % semmoisia asuntoja, jotka ovat yksiöitä, vaikka ei ne ihan pieniä olekaan, niin eihän se voi olla normaali kaupungin asujaimisto, jossa asuu kolmasosa yksioissa olevia ihmisiä. Ne täytyy olla jotakin erikoistapauksia silloin, niin kuin opiskelijoita, vanhuksia, maahanmuuttajia tai vastaavia. Silloinhan me rakennamme ihan vääräntyyppisen kaupungin, jos me rakennamme näin paljon yksiöitä.

Toinen asia on tietenkin väestönkasvun heikkeneminen. Eihän meillä voi olla tilanne se, että väestömäärä, mitä tänne on muuttanut viime vuonna, on pudonnut kolmanteen osaan siitä, mitä se on ollut pari vuotta aikaisemmin. Siinä on joku iso asia takana.

18.5.2022

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Kiinnitän tässäkin puheenvuorossa huomion samaan ongelmaan kuin moni edellisissä puheenvuoroissa ja mihin myös apulaispormestari Sinemäki kiitettävästi tarttui esittelyssä. Eli säännellyn asuntotuotannon jälkeen jäämiseen niihin tavoitteisiin nähden, mitä olemme sille yhdessä asettaneet. Erityisen surullinen sen osaltahan oli edellinen vuosi, vaikka ei aiemmatkaan vuodet, näitä nyt nähtävä hinnankorotuksia ennen oleva aika, mitään ARA-rakentamisen riemuvoittoa olleet. Eli meiltä on aika monelta vuodelta jo jäänyt rakentamatonta massaa, jota on pakko tällä kaudella tai myöhemmin kompensoida.

Jos me emme siihen muuten kykene, meidän on pakko miettiä uusia tapoja rakentaa kohtuuhintaista asumista. Ehkä omakustannusperiaate ARA-järjestelmän ulkopuolella voisi tuoda meille sellaisia työkaluja, jolla voisimme edistää kohtuuhintaisemman rakentamisen ja asumisen määrän nostoa. Koska vaikka rakentamisen hinta on korkea ja se silloin omakustanteessakin toki on korkeampi, niin se on kuitenkin sääntelemättömän tuotannon alapuolella hinnassaan.

Otto Meri puheenvuorossaan toi esiin, että nykyisten ARA-asuntojen pitäisi riittää ratkaisemaan tuhannen asunnottoman asuminen. Mutta kun näiden ARA-asuntojen tulisi myös riittää hoitajille, ravintoloiden työntekijöille ja niille Kaupunkiliikenne Oy:n työntekijöille, joiden palkkaa on nyt heikennetty. Tilanne, joka toivottavasti pian korjataan.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos ensinnäkin raportin valmistelijoille. Tämä oli taas entiseen tapaan erittäin hyvin ja selkeästi laadittu. Kuten valtuutettu Ohisalo mainitsi, Helsingin asunnottomuuden ratkaisu sinällään jo vähentää koko Suomen asunnottomuutta. Tämänhän me olemme huomanneet, että koska rata sattuu loppumaan tähän, niin meidän jo vuosia yrittämämme asunnottomuuden vähentäminen tuo tänne myös lisää kysyntää.

Kun uusia asuntoalueita, kuten esimerkiksi Pasilaa, vilkkaiden liikenneväylien varrelle rakennetaan, meidän tulisi kiinnittää huomiota siihen, että siellä myös perheiden palvelut pysyisivät samassa aikataulussa valmistuvien asuntojen kanssa. Ja muun muassa rakennusaikainen melu ja pöly pidettäisiin mahdollisimman voimakkailla toimilla minimissä, jotta ne ihmiset, jotka pioneereina muuttavat uusille alueille,

18.5.2022

eivät joutuisi kohtuuttomien matkojen päähän viemään lapsiaan päivähoitoon, käymään kaupassa ilman julkisia liikennevälineitä ynnä muuta vastaavaa. Siihen mä toivoisin vielä enemmän terävyyttä.

Miksi muutetaan pois? Täällä joku sanoi, että meidän asumisväljyys on Tšekkoslovakian tasoa, niin se todella on entisen itäblokin tasoa monienkin tilaston mukaan. Se on yksi suuri syy, miksi meillä työssäkäyvät perheet muuttavat täältä pois ja menevät muualle sekä töihin että asumaan, koska asunnon koko ei helpota perheen perustamista. Nyt väliin jäävät nimenomaan työssäkäyvät palvelualan työntekijät ja ilman mitään tukia asuvat nuoret asunto-omistajat, joiden verovarolla maksetaan täysin tuettavienkin asumista yhä enemmän ja enemmän. Katkeeraus on ymmärrettävää heidän kohdaltaan.

Meidän täytyy muistaa, että asuntopolitiikka on nimenomaan kaupungin talouspolitiikkaa. Jotta voimme huolehtia heikompiosaisista, meillä pitää täällä asua veronmaksajia.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllähän meidän täytyy uskoa se, ettei perhe voi muuttaa yksioon. Sen takia meidän on käännettävä asuntojen tuottamistapa. Ei se voi olla 30 % yksioita. Kohta täällä ei ole veronmaksajia ollenkaan, koska niissä yksiköissä asuu vain maahanmuuttajia, ja sitten siellä asuu opiskelijoita ja vanhuksia. Meidän täytyy saada myös perheitä mukaan, ja ei ne voi asua yksiossa.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaralle korostaisin, että myös maahanmuuttajat ja opiskelijat ja itse asiassa vanhuksetkin maksavat kyllä veroja.

Sen lisäksi nostaisin esiin, että Helsingissä on väestönkasvu viimeiset 30 vuotta perustunut käytännössä kokonaan yhden ja kahden hengen asuntokuntiin. Meillä on suunnilleen sama määrä yli kahden hengen asuntokuntia, eli pääosin perheitä, kuin mitä meillä oli niitä vuonna -90. Kun kasvu on yhden ja kahden hengen talouksia, kysyntä myös painottuu pienempiin asuntoihin. Joka vuosi meillä kasvaa yhden hengen

18.5.2022

talouksien määrä enemmän kuin yksiöiden määrä. En näe sellaista uhkaa, että Helsinkiin tehtäisiin liikaa yksiöitä. Varsinkin kun Helsinki on tämän maan ainoa kaupunki, joka rajoittaa asuntokokojakaumaa ja velvoittaa rakentamaan myös suuria asuntoja, jotka perheille olisi tilaa.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Juuri tuohon äskeiseen viitaten. Minkähän vuoksi meillä nimenomaan isojen perheasuntojen hinnat ovat viime vuosina nousseet huomattavasti enemmän kuin yksiöiden ja kaksioiden hinnat? Ne on nousseet juuri sen takia, että hinnastaan huolimatta niiden tarve on kasvanut. On huomattu nyt jo, että ne uudet talot, joihin on tullut paljon yksiöitä ja kaksioita, niin niitä ei olekaan välttämättä saatu vuokrattua eikä myytyä. Tämä trendi tulee jatkumaan. Todella toivon, että tähän kiinnitetään huomiota. Meidän pitää olla huolissaan siitä, mitkä ryhmät muuttaa tänne kaupunkiin ja mitkä ryhmät muuttaa täältä ulos. Meillä on nyt jo 60 % yksin asuvia. Meidän täytyy saada tänne heitä hoivaamaan myös ihmisiä, ja ne harvemmin ovat niitä yksin asuvia.

Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Pari huomiota tähän keskusteluun, joista yksi havainto on se, että edellisellä hallituskaudella tehty muutos, jonka pohjalta opiskelijoilla oli oikeus yleiseen asumistukeen, on johtanut siihen, että opiskelijat myös käyttää yleistä asumistukea. Eli jos on sitä mieltä, että yksiöitä on liikaa, silloin ei voi pitää hyvänä sitä, että asumistuki kuuluu myös opiskelijoille, koska jokainen meistä muistaneekin niitä vuosia, jolloin opiskelijat asuivat ennemminkin kimppekämpissä ja soluasunnossa. Tämä ei ole todellisuutta enää nykyisin.

Asumistuen kokonaismäärä on kasvanut huomattavasti enemmän kuin vuokrien taso viime vuosina, jopa Helsingissä. On vaikea nähdä, että se olisi kovinkaan tehokas tapa tuottaa kohtuuhintaista asumista.

Valtuutettu Laura Korpinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

18.5.2022

Se, miksi yksiöistä on pulaa, niin tilannehan on se, että opiskelijathan saa asumistuella omalta kotipaikkakunnaltaan asunnon. Vaikka vanhemmat asuisi samalla paikkakunnalla, niin silti yhteiskunnan tuella annetaan asumistukea yksiöön tai muuhun asuntoon. Onko tämä järkevää? Tietysti tämä on semmoinen asia, joka ratkaistaan eduskunnassa.

Yksiössä asumisesta. Itse ainakin lakimieheksi valmistuttuani oon tyytyväisenä asunut yksiössä. Kyllä niissä asuu muutkin kuin maahanmuuttajat ja jotkut muut ryhmät.

Välihuuto!

Myös tunnen perheitä, jotka on asunut yksiössä. Mutta ehkä me liikumme eri piireissä.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Itse olen asunut soluasunnossa, ja se oli tosi mukavaa. Ensiasunto oli yksiö. Mutta komppaan valtuutettu Asko-Seljavaaraa pienten asuntojen suhteen, että esimerkiksi ikäihmiset ei todellakaan halua asua yksiössä. Heillä on apuvälineitä. Rollaattorin kanssa kotihoidossa oon nähnyt, mitenkä yksiöt on ihan järkyttäviä. Siellä voi olla rollaattori, pyörälaite, nosturi. Tarvitaan isompia asuntoja.

Helsingin pitää kiinnittää huomiota työsuhdeasuntojen vuokriin. Ne on ihan älyttömät. Haluaisin sanoa, että sote-henkilöstö ja varhaiskasvatuksen henkilöstö tarvitsee ARA- ja Hitas-asuntoja, koska he ei saa asumistukea. Palkka on juuri sen verran suuri, että se ei mahdollista siihen.

Kiitos.

Valtuutettu Elisa Gebhard (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

18.5.2022

Kummastelen sellaista puhetta, etteivät yhden hengen taloudet olisi hyviä veronmaksajia. Sinkut. Oletteko kuulleet heistä? Heitä asuu Helsingissä aika paljon.

Toinen huomio. Miksi tässä kaupungissa tarvitaan myös – ei pelkää – mutta myös – pieniä asuntoja, on se, että Suomessa nuoret muuttavat aikaisin omilleen. Pidän itse aika hienona asiana, että meillä on itsenäisiä nuoria, joilla on mahdollisuus muuttaa esimerkiksi opintojen perässä. Onko todella se viesti, jota tästä salista halutaan lähettää sinkuille, opiskelijoille ja muille yksin asuville, että he eivät ole tänne tervetulleita?

Valtuutettu Laura Kolehmainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Asuntopolitiikkaa ei ole syytä hahmottaa pääasiassa markkinalogiikan kautta. Yhteiskunnalla on aivan liian suuri intressi täällä mainitun työllisyyden ja elinkeinopolitiikan näkökulmasta mutta myös ihan perustasellainen velvollisuus edistää jokaisen oikeutta asuntoon. Asuntopolitiikka ei ole ensisijaisesti markkinakysymys, vaan sosiaalipoliittinen ja perusoikeudellinen kysymys ennen muuta. Jokaisen meidän on asuttava jossain, ja yhteiskunta on ottanut vastattavakseen tämän perustarpeen täyttämistä ja tukemisesta. Tämä on musta aivan oikein, ja siitä olemme Helsingin päättäjinä täällä tässä kaupungissa vastuussa.

Jos asuntopolitiikkaa optimoi sen kautta, kuinka markkina toimii tehokkaammin eli millä tahoilla on mahdollisuus rikastua muiden perustarpeen täyttämällä, ei ihme, jos kokonaiskuva vinoutuu ja yhteistä rahaa valuu asuntosijoittajille. On mietittävä tarkkaan, miten yhteiskunta käyttää meidän kaikkien asuttamiseen käytettävät panokset tehokkaasti. En ole lainkaan vakuuttunut siitä, että tutkimus tukisi kysyntätukien käyttämistä tehokkaimpana keinona. Suomessa on päinvastoin käytössä liian vähän tarjontatukia suhteessa kysyntätukeen.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

18.5.2022

Itsekin olen todella huolestunut siitä, miten opiskelijoilla on tulevaisuudessa varaa enää asua Helsingissä, jos me täällä kovasti kritisoidaan pienten asuntojen rakentamista. Itse asiassa THL:n teettämän tutkimuksen mukaan korona-aikana vielä 40 % opiskelijoista, niin heidän taloudellinen tilanteensa on heikentynyt entisestään. On oikeasti todella suuri ongelma, jos tänne Helsinkiin ei enää haluta muuttaa opiskelemaan, koska ei ole varaa asua missään. Sen takia me tarvitaan tuettua asuntotuotantoa, me tarvitaan opiskelija-asuntoja.

Lisäksi haluaisin vielä kommentoida keskustelua siitä, että Helsingissä asuttaisiin jotenkin erityisen tiheästi. Helsingihän on aika väljästi rakennettu kaupunki edelleen. Nyt kun katsoo tilastoja, niin verrattuna tšekkiläiseen pääkaupunkiin Prahaan täällä asuu melkein tuplasti vähemmän ihmisiä per neliökilometri. Joten ei pidä paikkaansa, että täällä asuttaisi jotenkin supertiivisti.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä yksiöiden rakentaminen on myös professori Mari Vaattovaaran mielestä, joka on siitä moneen kertaan meitä huomauttanut, se on väärin. Niitä rakennetaan ihan liikaa. Vihreät haluaa siis kaikki asua yksiössä. Ehkä ne sitten eroaa perheestä, eikä niillä ole enää perhettä. Silloin kai siellä voi asua. Mutta eihän perheellinen mitenkään mahdu yksiöön. Kyllä meidän täytyy katsoa, että on myös perheasuntoja. Ja opiskelijat voi asua monihuoneisissa asunnoissa, niin että siellä on useita opiskelijoita samassa.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen ottikin aikaisemmin jo esille, ja kysyisin apulaispormestari Sinnemäeltä, onko riittävästi analysoitu kaupungin taholta asukasvauhdin hiljentymistä. Koronapandemia tuntuu olevan syy kaiken, mutta onkohan tilanne enää palaamassa. Lapsiperheet etenkin muuttavat herkästi Helsingin ulkopuolelle, paitsi asuntojen kalleuden myös sen takia, koska pientaloasuntojen osuus on vain 14 % koko asuntokannasta.

18.5.2022

Ihmettelen, kuten valtuutettu Karhuvaara totesi, asuinalueiden suunnittelua. Varhaiskasvatuksen palvelut ovat pahasti jäljessä. Nyt otan taas Puistolan esimerkiksi, että sieltä kuljetetaan Hermannin ja Arabiaan ja jopa Lauttasaaren lapsia. Nyt kuitenkin taas kaupunki sallii kaavanmuutoksen tällaiselle grynderille, joka on hamunnut muutamia omakotitalotontteja ja aikoo rakentaa vapaarahoitteisia 44 neliön kaksioita täyteen. Tämähän sallii taas grynderin ja asuntosijoittajien puliveivauksen.

Kiitos.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Asuntopolitiikalla on todella suuri merkitys todella moniin asioihin. Se vaikuttaa sosiaaliseen eriarvoisuuteen ja sen vähentämiseen. Lisäksi se vaikuttaa moniin ilmastopäästöihin ja myös siihen, paljonko meillä on luontoa Helsingissä ja miten pystytään turvaamaan luonnon monimuotoisuutta. Edellisessä puheenvuorossa puhuttiin pientaloista, ja tämähän on Helsingissä tavallaan se haaste, että meillä on aika pieni pinta-ala ja rakkaat viheralueet, joita me halutaan säästää myös tuleville sukupolville. Sen takia tiivis kerrostalorakentaminen on sinällään perusteltua, koska me saadaan enemmän ihmisiä mahtumaan ja siten viheralueita turvattua ihmisille.

Todella suuri syy Suomen ja maailman metsien vähenemiseen on se, että on hajautettua asuntotuotantoa, joka vie todella paljon pinta-alaa. Mun mielestä on hyvä, että Helsingissä me vastavaikutetaan tätä kehitystä rakentamalla raideliikenteen varsille tiivistä ja 15 minuutin kaupunkia, jossa palvelut löytyy läheltä ja on viihtyisää. Ihmisen kokoista kaupunkiympäristöä.

Haluaisin nostaa esille ilmastotavoitteita, joita on AM-ohjelman seurannassa myös kartoitettu. On hyvä huomata, että tosi iso osa Helsingin päästöistähän tulee rakennusten lämmittämisestä. Tähän on pyritty puuttumaan monin erilaisin keinoin. Meillähän on Helsingissä Energiatekniikan ohjelma, josta tässä raportissa mainitaan. Sen puitteissa on annettu paljon neuvontaa taloyhtiöille, miten voi tehdä energiaremontteja esimerkiksi. Lisäksi puurakentamista on lisätty merkittävästi, ja vuoteen 2029 on ehdotettu jopa sitä, että 20 % kaikesta kerrostalorakentamisesta olisi puurakentamista. Sehän olisi aivan mahtavaa, koska siten me saadaan hiiltä sidottua niihin rakennuksiin.

18.5.2022

Kiitos.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluan nostaa kaksi näkökulmaa tähän keskusteluun lisää. Toinen huomiona, kun keskustelun alkuvaiheessa puhuttiin paljon siitä, minkä tyyppistä asuntotuotantoa tarvitaan lisää. Valtuutettu Meri erityisesti halusi vain omistusasumistuotantoa, ja salin vasemmalla laidalla ymmärrettävästi korostettiin tuetun vuokratuotannon tärkeyttä. Kaikki asunnot tehdään ihmisiä varten. Meillä ei ole olemassa erillisiä vuokraihmisiä ja omistusihmisiä, vaan kaikki asunnot ovat ihmisille. Sen takia kaikenlainen tuotanto vaikuttaa kaikkien asuntojen saatavuuteen.

Viime vuosina uusille alueille on tullut paljon uusia vuokra-asuntoja. Tämä on johtanut siihen, että vuokra-asuntojen hinta on jopa lähtenyt laskuun. Pieneen, mutta kuitenkin. Sen seurauksena nyt paljon vanhan asuntokannan vuokra-asuntoja on myyty omistusasunnoiksi. On paljon mahdollista, että näemme itse asiassa monien vanhojen alueiden pienten omistusasuntojen hintojen lähtevän seuraavaksi maltilliseen laskuun. Se olisi toivottavaa kehitystä, ja se on seurausta lisärakentamisesta uusilla alueilla, vaikka ne ovatkin menneet vuokralle. Eli tällaista eroa ei ole. Samalla tavalla jokainen ARA-asunto vähentää painetta omistusasuntoihin, koska jossainhan ihmisten on asuttava.

Toinen huomio. Järjestelmässä näkyy kaksikin esitystä, joissa puhutaan siitä, että selvitetään syitä, miksi ihmiset muuttavat pois Helsingistä. Suurin syy on hinta. Asuntojen hinnat ovat nousseet. Kun koronan aikaan ihmiset haluavat lisää tilaa kotiinsa, hyvin ymmärrettävästi, siitä seuraa, että varakkaimmat nostavat vähävaraisempia ulos kaupungista. Se on erittäin valitettava kehitys, erittäin epätoivottavaa, koska se tekee pienituloisten ihmisten elämän hyvin vaikeaksi. Ainoa, mitä sille voi tehdä, on voimakas lisärakentaminen. Ihmisten muuttaminen pois Helsingistä johtuu siitä, että olemme rakentaneet aivan liian vähän asuntoja.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

18.5.2022

Tämä asumisen ja maankäytön ohjelma on hyväksytty viime valtuustokauden lopussa, ja tämä on nyt tarkastelupiste tavoitteidemme toteutumiselle ensimmäistä kertaa. Ajat ovat olleet hyvin poikkeukselliset, ja näiden aiheuttamien muutosten väliaikaisuutta tai pysyvyyttä on vielä hyvin vaikea ennustaa. Helsinki kuitenkin kasvaa edelleen, ja se on mahdollistettava kestävästi. Moni uusi helsinkiläinen toivoo saavansa kaupungista kohtuuhintaisen kodin, ja monelle hinta on todella este. Vakava henkilöstöpulamme esimerkiksi terveydenhuollossa ja varhaiskasvatuksessa ei tule ratkeamaan ilman kohtuuhintaisia asuntoja ja liisäasuntotuotantoa.

AM-ohjelman tavoitteena on Helsingin erittäin kalliin asumisen hinnan nousun hillitseminen huomioiden kaupunginosien tasapainoisen kehityksen sekä lähiluonnon ja viheralueiden turvaamisen. Asuntotuotannon osalta valtuuston asettamiin tavoitteisiin onkin päästy, ja viime vuonna valmistui 7 000 uutta asuntoa. Linjasimme AM-ohjelmassa myös riittävästä perheasuntojen määrästä ja tähän liittyvästä sääntelystä, ja tämä oli myös vihreille hyvin tärkeä tavoite, jota ajoimme neuvotteluissa. On tärkeää, että perheellistyminen jälkeenkin on mahdollista löytää Helsingistä sopiva koti.

Uudessa kaupunkistrategiassa linjasimme kunnianhimoisesti asunnottomuuden poistamisesta vuoteen 2025 mennessä. Tähän tarvitaan asuntotuotantoa, tuettua asumista ja parempia palveluja.

Alueiden eriytymisen pysäyttäminen on asumispolitiikkamme keskeisiä tehtäviä. Olemme Helsingissä päättäneet erityisistä kaupunkiuudistusalueista Malminkartano–Kannelmäessä, Malmilla ja Mellunkylässä sekä Vuosaaressa. Näillä alueilla täydennysrakentamisen ja palveluiden lisäämisen keinoin kohennetaan alueiden viihtyisyyttä ja houkuttelevuutta.

Valtuutettu Titta Hiltunen

Tähän ihan alkuun haluan kommentoida jotain asioita, mitä täällä on sanottu opiskelijoiden asumisesta. Haluan ensinnäkin muistuttaa, että silloin muutamia vuosia sitten, kun opiskelijat siirrettiin yleisen asumistuen piiriin, opintorahaan tehtiin samaan aikaan merkittävä leikkaus. Ei ole siis pelkästään annettu opiskelijoille jotain uutta ja mahtavaa. Musta on myös tosi oikein, että opiskelijoita tuetaan samasta järjestelmästä kuin muidenkin asumista. Ihan vaan siitä syystä, että opiskelijat on ihan täsmälleen samoilla asuntomarkkinoilla ja maksavat samaa hintaa asunnoista kuin muutkin ihmiset. Pois lukien tietysti ne onnekkait

18.5.2022

opiskelijat, jotka ovat onnistuneet saamaan opiskelija-asunnon eli sellaisen ihanan, hyvän ja mahtavan ja halvemman ARA-tuetun asunnon.

Toisaalta tähän varsinaiseen aiheeseen, joka on se, että kuten täällä on tänään jo moneen kertaan tullut ilmi, niin säännellyn asuntotuotannon kohtalaisen kunnianhimoisia tavoitteita ei ole saavutettu taaskaan. Tämä on monessa mielessä ongelma, mutta ehkä ennen kaikkea siksi, että tämän raportin mukaan edullisimpien ja kalleimpien keskineliövuokrien erotus Helsingissä oli viime vuonna yli kymmenen euroa. Heikän asunnot on niitä kaikista edullisimpia. Tämä on pienituloiselle kaupunkilaiselle varsin merkittävä ero.

Helsingillä on ollut vaikeata saavuttaa ARA:n hintakriteereitä. Ehdotan, että jatkossa me tehtäisiin enemmän kaupungin omaa asuntotuotantoa eli rakennettaisiin omakustannehintaista. Käytännössä siis niin, että emme tavoittele voittoa ja kaupunkilaisilla olisi mahdollisuus asua edullisemmin. Itse ajattelen, että asuminen on ensisijaisesti perusoikeus eikä asia, jolla toisten pitäisi olla mahdollista tehdä voittoa.

Lopuksi, uskon vakaasti siihen, että Helsingin väestö tulee taas kasvamaan merkittävästi, kun tämä pandemia on vihdoinkin ohi, ja me voidaan jatkaa meidän ihanaa, upeata, vilkasta kaupunkielämää. Se on se syy, miksi ihmiset haluaa tänne muuttaa. Rakennetaan siis tarpeeksi, jotta kaikilla nykyisillä ja tulevilla helsinkiläisillä on mahdollisuus asua täällä.

Kiitos.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on käyty hyvää ja avointa keskustelua Helsingin kaupungin tavoitteista maankäytön ja asumisen suhteen. Mun mielestä hyvää tässä raportissa ja apulaispormestari esittelyssä on se, että avoimesti tuotiin esiin myös ne tavoitteet, joita ei ole saavutettu. On tosi tärkeää Helsingin kehittymisen kannalta, että täällä on riittävää monipuolista ja kohtuuhintaista asumista tarjolla helsinkiläisille. Kuten keskustelussa on hyvin tullut ilmi, etenkin perheistä on syytä olla huolissaan. Moni perhe muuttaa tällä hetkellä pois Helsingistä, koska täällä ei ole riittävän väljää ja kohtuuhintaista asumista tarjolla.

Samalla tästä raportista käy hyvin ilmi, että on nähty, että Helsinki ei ole saavuttanut odotettuja tavoitteita kaupungin kasvusta ja on

18.5.2022

jäämässä niistä jälkeen. Sen takia haluaisinkin kysyä, olisiko syytä pohdita myös näiden uusien lukujen valossa Helsingin kaupungin kasvutavoitteita. Voidaanko esimerkiksi joitain viheralueita säästää, jos kaupunkiin ei muutakaan niin paljon väkeä kuin on odotettu?

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Asumisen ja maankäytön ohjelmassa on tavoitteena myös varmistaa pientaloasumisen mahdollisuudet Helsingissä ja edistää pientalorakentamista. 14% asuntokannasta on nyt pientaloja eli rivitaloja, pientaloja tai omakotitaloja. Tämähän on asuntopoliittisesti relevanttia, ja se myös monipuolistaa asunto- ja asukaskantaa.

Täydennysrakentamisen on siksi oltava yhdenmukaista tai ainakin vahvasti pyrkä siihen. Uhkana ja riskinä on se, kun myydään tontti kerrallaan, mitä eri alueilla nyt tapahtuu. Esimerkiksi nämä kuuluisat grynderit saattavat ostaa ja rakentaa vähän mitä milloinkin, koska heillä tietysti on tarkoituksena maksimoida voitto, mutta eivät he tietenkään jää katsomaan alueen muuttumista. Oleellista olisi pitää silloinkin huoli alueen ominaisluonteesta, jolla on arvonsa itsessään.

Pientaloasumisen taustamateriaalissa kirjoitetaan tehokkuuden nostamisesta myös pientaloalueilla 0,4:ään. Mä itse mietin, mikä on pientalon määrittely, kun katselin kuvia jaetuista liitteistä, joissa kuvataan pientaloasumisen nykytilaa ja mahdollisuuksia. Kannattaa pitää mielessä se, että pientalon, rivitalon ja muiden mallin tarpeeksi muututtua ja pienennettyä riskinä on se, että jossain vaiheessa se ei enää ole houkutteleva vaihtoehto. Silloin jos halutaan pientaloasumista, lähdetään asumaan pientaloon Helsingin rajojen ulkopuolelle. Eikä silloin auta se, että kerrotaan etsivälle henkilölle, että nämä kyllä ovat pieniä rivitaloja, että näin on listattu. Mielestäni on pidettävä vahvasti mahdollisuus pientalorakentamiseen ja -asumiseen.

Sitten vielä on tämä viherkerroinmenetelmän vaikuttavuuden arviointi. Katselin kuvia näistä liitteessä olevista rakennuksista, jossa viherkerroinluku on mainittu. Jossain se näyttää kyllä aika karulta. Mä olisin kysynyt apulaispormestari Sinnemäeltä, onko viherkerroin tarkoituksenmukainen keino lisätä kasvillisuutta vai voiko sen kriteerejä muuttaa. Ja mittaako se nyt mitään, paitsi että hulevesiä ohjataan pois rakennuksilta ja kadulta?

18.5.2022

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ensiksi opiskelijoiden asumistuesta. Asumistukiuudistus tehtiin edellisen hallituksen voimin, jossa kokoomus oli toteuttamassa tätä asumistukiuudistusta, josta silloin oli paljon keskustelua. Nyt jälkikäteen valtiotalouden tarkastusvirasto on tämän vuoden toukokuussa todennut, että opiskelijoiden asumistukiuudistus kasvatti tukimenoja yli kaksi kertaa enemmän kuin etukäteen arvioitiin. Etukäteen arvioitiin, että menot kasvaisi 54 miljoonaa euroa, mutta lopputulos olikin 130 miljoonaa euroa. Eli kyllä tässä on tapahtunut kokoomuksen ja keskustan toimesta iso epäonnistuminen, josta varoitettiin silloin.

Tämä asumistukiuudistushan on siitä hankala asia, että totta kai voi ajatella, että sillä on positiivisia muutoksia opiskelijoiden kannalta. Toisaalta on käynyt niin, että täällä pääkaupunkiseudulla, jossa joka tapauksessa on hirveä pula asunnoista, siirrytään soluasumisesta yksioihin, kaksioihinkin jossain tapauksessa, jolla itse asiassa pahennetaan vain pääkaupunkiseudun asumisen tilannetta. Olisi ehkä ollut parempi, että oltaisi säilytetty tämä opintotuen asumislisä -malli, joka olisi myös lisännyt yhteisöllisyyttä. Näin itse ajattelen omilta opiskeluajoilta, että soluasumisessakin on monta hyvää puolta nimenomaan yhteisöllisyyden näkökulmasta.

Olisin sanonut myös näistä kaupunkiuudistusalueprojekteista, että neidän on olleet erittäin onnistuneita ja menestyksellisiä. Toivon, että tulevassa AM-ohjelmassa näitä kaupunkiuudistusalueprojekteja vain jatketaan.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Helsingin väestönkasvu on hidastunut merkittävästi. Korona on varmasti vaikuttanut tähän paljon, mutta muitakin syitä voi olla. Toiseksi on syytä huomata, että korona on varmasti saanut aikaan myös pysyviä muutoksia. Tiedämmehän kaikki, miten etäkokoukset yleistyvät valtavasti koronarajoitteiden aikana, ja osa tuosta muutoksesta tulee jäämään pysyväksi. Tämä saattaa vaikuttaa myös asuntojen hankintaan,

18.5.2022

koska ei enää ole niin tarpeellista asua suurissa asutuskeskuksissa. Ei myöskään ole tarpeen niin usein tulla Helsinkiin, kun etäkokoukset ovat tulleet osaksi osaamistamme. Muutos on suuri, ja se saattaa olla hyvin kauaskantoinen. Siksi asia on mielestäni syytä selvittää. Siksi teenkin seuraavan ponsiesityksen:

Hyväksyessään AM-ohjelman 2020 seurantaraportin 2022 kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän, onko mahdollista selvittää helsinkiläisten lisääntyneen poismuuton syitä.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Paljon asioita noussut esiin keskustelussa. Otan tähän kohtaan lyhyehkön puheenvuoron valaistakseni valtuutettuja siitä, että muuttoliikkeestä ja sen syistä on tämän vuoden aikana ilmestymässä kaksi tutkimusta. Siinä mielessä esittäisin toiveen, että me emme hyväksyisi näitä ponsia, jotka toivovat näitä tutkimuksia, koska joka tapauksessa nämä tutkimukset ovat valmistumassa nopeammin kuin mikä olisi ponnien käsittelyaika.

Tutkimuksia on tulossa kaksi. Toinen on numeerinen, kvantitatiivinen tutkimus, joka on tehty seudun kanssa yhteistyössä. Se antaa meille tietoa asutuskunnista, ikäluokista, ketkä ovat muuttaneet. Sen verran ainakin itselläni on käsitystä, ja myös tämän raportin suullisissa esittelyissä, mikä minun kalvoissanikin näkyi. Tämä tutkimus siis julkaistaan hyvin pian, vielä kesäkuun puolella. Näkyy esimerkiksi tämä 25–44-vuotiaiden poismuutto, jossa varmasti on juuri pariskuntia ja perheitä, jotka ovat ostaneet itselleen isompia asuntoja sieltä seudulta, missä ne ovat edullisempia.

Sitten loppuvuodesta ilmestyy tähän numeeriseen selvitykseen, sitä syvemmin valottava laadullinen tutkimus, joka sisältää myös haastatteluja, ihmisten kokemuksia ja kuvailua siitä, mitkä kaikki tekijät ovat vaikuttaneet heidän muuttonsa. Eli kaksi tällaista, numeerisempi ja laadullisesti vähän syvemmälle ihmisten kokemuksiin menevä, niin nämä tutkimukset siis ilmestyvät tämän vuoden aikana.

Lyhyesti vielä muuttoliikkeeseen liittyen se, että jos nyt katsotaan alkuvuotta -22 eli tämän raportin ulkopuolelta ajanjaksoa, niin näyttää sen

18.5.2022

perusteella siltä, että tilanne olisi palautumassa muuttoliikkeen osalta huomattavasti lähemmäksi pandemiaa edeltävää aikaa. Eli alkuvuoden kaupungin kasvu näyttää suunnilleen samantahtiselta kuin vuonna 2019. Mutta tämä on aika lyhyt ajanjakso, joten ainakin itse ajattelen, että se, mitkä vaikutukset pandemiasta jäävät pidemmiksi, niin niiden arviointiin todennäköisesti tarvitaan enemmän aikaa. On myös hyvä huomata, että se on kuitenkin ollut jo pysyvämpi tilanne, että isompia asuntoja on saanut huomattavasti edullisemmin vaikkapa Vantaalta. Pandemia ole sitä tehnyt, vaan se on ollut tilanne, joka on ollut aikaisemminkin.

Sitten vielä lyhyesti siitä, että täällä on jonkin verran pohdittu tulokehitystä ja meidän muuttoliikkeemme ominaisuuksia. Sen voi sanoa, että jos katsoo verotulotilastoja pandemian ajalta ja ennen pandemiaa, niin Helsingillä ei ole sellaista tilannetta, että meidän muuttoliikkeemme olisi erityisen pienituloista tai että meidän väestökehityksemme ja verotulokehityksemme olisi huonoa verrattuna muihin kaupunkeihin tai koko Suomeen. Pikemminkin näkyy se, että meillä hyvätuloisuus lisääntyy, joka ehkä kertoo siitä, että pienituloisemmat muuttavat pois kaupungista. Eli sellaista huolta en näkisi, että meidän niinkään tarvitsisi viilellä, että verotulokehityksemme tai muuttoliikkeemme tuottaisi meille pienempää verotuloa. Se on ehkä enemmän kysymys, onko pienituloisilla, pienillä palkkatuloilla mahdollista löytää itselleen tästä kaupungista sopivaa asuntoa. Itse kiinnittäisin siihen enemmän huomiota kuin murehtisin sitä, etteikö verotulokehityksemme Helsingissä olisi kaikkiin relevantteihin verrokkeihin verrattuna itse asiassa kohtuullisen hyvää.

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet

Tack så mycket, ärade ordförande.

Täällä on keskusteltu mun mielestä ihan todella tärkeistä asioista: asunnottomuuden ratkaisemisesta ja asumisen kustannuksista, joka tietenkin on meidän henkilöstöpulan varmaan yksi keskeisimpiä syitä, jota valitettavasti ei vain rakentamisellakaan ratkaista, vaan me joudutaan pohtimaan sitä ennen sitä.

Itse haluaisin nostaa esiin tämän viherkerroinmenetelmän vaikuttavuudesta tehdyn arvioinnin. Ajattelen, olemmeko tässä riittävän kunnianhimoisia. Tässä on nyt viisi vuotta käytetty tätä, ja vaikka tässä tekstissä esittelyssäkin sanotaan, että on hyviä tuloksia, niin silti kun kulkee

18.5.2022

kaupungilla ja pihoilla, ei ehkä kuitenkaan tunne, että on tapahtunut mitään hirveän ratkaisevaa muutosta.

Ajattelen myös esimerkiksi hulevesien tarpeita, jotka esimerkiksi kanta-kaupungissa on ihan välttämätön ratkaista, ja siellä erityisen vähän on käytetty tätä viherkerrointa. Tässä raportissa sanotaan myös, että kun puhutaan viherkatoista, niin se on toiminut erityisen huonosti, eikä myöskään ole toiminut muualla kuin asumisrakentamisessa. Ajattelen, että pitäisikö meidän tehdä kunnianhimoisempaa politiikkaa ja velvoittaa esimerkiksi jollain tavalla, että tällaista rakennetaan myös muualla kuin asuinrakentamisessa. Ehkä ottaisimme jonkun Oslon tai tällaisen vertailukohteena, eikä pelkästään vain se, että miten me olemme tähän asti selvinneet.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

On todettava, että arvaus siitä, että tämä keskustelu vie aikaa, ei mennyt kovin pieleen. Tämä joltain osin toistaa aiempiakin keskusteluja siinä mielessä, että näkemykset valtuustosalissa eri valtuutettujen ja eri puolueiden kesken ovat osasta asioista kovin erilaisia. Arvelenpa, että jatkossakin kun asuntopolitiikasta keskustelemme, näin on. Se on siinänsä ihan positiivista: jos katsotaan, mitä helsinkiläiset ajattelevat asumisesta, niin sielläkin ne näkemykset yhtä lailla jakaantuvat. Ihmissillä on myös erilaisia toiveita, ja on tosi tärkeätä kartoittaa mielestäni sitä. On erittäin kiinnostavaa nyt lukea nämä raportit, jotka ovat tulossa. Olisin muuten kannattanut Ebelingin pontta, mutta kuten apulaismestari toi esille, niin näitä tutkimuksia on tulossa. Mielenkiinnolla varmasti valtuutettuina luemme niitä ja mietimme, miten Helsinki voisi parantaa houkuttelevuuttaan.

Toisaalta olen myös sitä mieltä, että Helsingin kasvun on hyvä olla maltillista, koska liian suuri kasvu tuottaa meille myös haasteita. Me on viime aikoina paljon täällä puhuttu esimerkiksi henkilöstösaatavuudesta ja siitä, miten meidän palvelut toimii. Pelkkä asuntopolitiikka ei riitä. On oltava muutakin politiikkaa todellakin, ja sitä me täällä valtuustossa jatkuvasti teemme.

Tässä on puhuttu paljon myös koronan seurauksista, ja nostaisin itse esille yhden näkökulman, jota en ole kuullut vielä keskustelussa

18.5.2022

nostetun. Mä itse ajattelen niin, että koronan seurauksena vuokra-asuntojen tarjonnan ja kysynnän suhde kun muuttui, niin siinä on myös positiivisia seurauksia. Muutakin kuin pelkästään se, että vuokrien kasvu on maltillistunut ja joillain alueilla jopa vähän kääntynyt laskuun. Mutta mä ajattelin, että erityisen positiivista siinä on se, että aiemmin meillä on ollut semmoinen tilanne, että meillä on mennyt Helsingissä vuokralle melkein minkä kuntoiset ja tasoiset asunnot tahansa. Koska ihmisten on ollut pakko löytää jostakin asunto. Vuokrapyynti on voinut olla täysin kohtuuton suhteessa asunnon tasoon.

Asumisen laatu on myös musta iso kysymys. Ei pelkästään, että me puhutaan siitä, mitä on se ympäristö, minkälaisia pohjia uusiin taloihin rakennetaan. Meidän valtaosa asunnoista on vanhoja, ja niissä jokapäiväisenä tarvittavat vaikka kylpyhuonetilat saattaa olla aivan luokattomassa kunnossa joissakin. Aiemmin sellaisetkin asunnot on mennyt helposti vuokralle. Mutta korona-aikana kun kysyntä on ollut vähäisempää kuin tarjonta, asumisen laatuun on pakko vuokranantajan – sanoin tämän myös itse vuokranantajana – kiinnittää huomiota. Musta tämä on positiivinen asia asumisen laadun näkökulmasta.

Täällä on nostettu lapsiperheet monessa puheenvuorossa esille, ja nosta itsekin heidät. Nostan siinä ne perheiden tarpeet, toiveet arkeen, ympäristöön ja palveluihin. Nämä on kaikki kytköksissä asumiseen. Minusta on erittäin hyvä, että ASP-järjestelmään on tehty muutoksia, ja siihen ollaan tekemässä myös uusia muutoksia. Mutta lainarahasainnin helpottaminen ei voi olla ainut keino helpottaa asunnon saantia. Kyllä meillä on mietittävä Helsingissä sitä, miten me pystytään olemaan houkutteleva kaupunki. Maailman paras kaupunki lapsiperheille niin kuin me valtuustostrategiassa kirjoitetaan. Siinä asuntopolitiikalla on tosi iso merkitys. Musta on huolestuttavaa se, että meillä perheasuntojen määrä, isompien asuntojen määrä ei ole ollut jakaumassa yhtä suuri kuin se on ollut aikaisemmin.

Esityslistan tekstissä todetaan, että pientaloasumisen nykytilasta ja mahdollisuuksista on tehty selvitys. Vaikka pientaloasuntojen osuus asuntotuotannosta on marginaalinen, niillä on asuntopoliittisesta merkitystä. Tätä korostaisin myös itse erityisesti.

Nostan tässä esille myös yhden uuden huolenaiheen: huolen tontinvuokrasta. Meillä on nyt yhä enemmän myös pientaloja tullut markkinoille tarjolle, joissa on vuokratontti kohtuuttomilla vuokrankorotusehdoilla. Tämä on semmoinen huoli, jota me ei kaupunkina sinänsä voida ratkaista, kun on yksityisten omistamista tonteista kysymys, mutta tämä

18.5.2022

on neuvollinen ja ohjauksellinen tiedostushuoli, koska ihmiset ei välttämättä tai aina ostaessaan ymmärrä, mihin he sitoutuu.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Yritin ottaa vastauspuheenvuoron, mutta otin sitten puheenvuoron, kun se ei onnistunut. Valtuutettu Pasaselle pientalojen rakentamiseen liittyen. Ehdottomasti luontoa pitää säästää, mutta ei asuinalueiden miljöötä rajusti muuttamalla. Samalla kun radan varteen rakennetaan, pitää palvelut, kuten varhaiskasvatus ja koulutus, olla kunnossa, ennen kuin nämä lukuisat kerrostalot valmistuu.

Ihmiset muuttavat Helsingistä ei ainoastaan asuntojen kalleuden takia pois, vaan todellakin viihtyisämmän asumisen ja ympäristön ja luonnon takia. Suosittelen valtuutettuja tutustumaan nyt rakenteilla olevaan Fallkullan kiilan alueeseen. Järkyttävämpää kerrostalosumppua saa etsiä. Käykää ihmeessä tutustumassa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Pidemmän aikaa oon ihmetellyt täällä perussuomalaisten retoriikkaa, josta saa sen kuvan, että Helsingistä on tulossa Suomen Detroit, jossa kehitys on ollut todella huonoa. Mutta vielä oudompaa se, kun he itse ajavat semmoista politiikkaa, joka hidastaa Helsingin kasvua ja joka on tekemässä Helsingistä Suomen Detroitia. Tässä on joku ristiriita, mitä en ole ihan täysin ymmärtänyt.

Toinen ristiriita, mitä en ole ihan vielä ymmärtänyt, on toki se valitettava piirre, että ne puolueet, jotka ovat pitkään korostaneet, että politiikan täytyy pohjata tieteelle, tutkituille tiedolle, niin sitten kuitenkin laittavat silmänsä ja korvansa kiinni täällä, kun keskustellaan asuntopolitiikasta, ja alkavat toittotaa väitteitä, jotka eivät perustu minkäänlaiseen tutkituun tietoon.

Asuntopolitiikassa on tarjonta- ja kysyntätukia, niin kuin on hyvin tuotu esille ja valtuutettu Valtonen täällä mainitsikin. Tarjontatuen, mitä täällä

18.5.2022

vasen laita korostaa, ongelma on se, että se kohdentuu huonosti ja siitä on vaikea saada tietoa. Se on läpinäkymätöntä. Sen sijaan kysyntätuki eli paljon parjattu, ongelmallinen, pahoille ulkomaalaisille sijoittajille valuva kysyntätuki eli asumistuki on sen sijaan paljon parempi, kun se kohdistuu hyvin. Siinä on ongelmia. Totta kai kulut ovat kasvaneet. Siihen on useita syitä. Opiskelijoiden mukaantulo, muut. Järjestelmää nähdäkseni pitää uudistaa. Meidän täytyy miettiä, miten se toimii ja onko se toimiva. Mutta se ei poista sitä fundamenttia ja sen taustalla olevaa ajatusta ja ominaisuutta, että se on paljon parempi ja toimivampi tuki.

Eli kohtuuhintainen asuminen on jatkossakin Helsingissä mahdollista, mutta ainut keino siihen ei ole tämä toimimaton tarjontatuki, vaan panostaminen ja kysyntätuen kehittäminen. Toki se, että näitä kojamoita ja muita ulkomaalaisia omistajia on, niin voidaan ajatella, että ehkä se on huono. Meidän täytyisi saada jatkossa meidän kansallisvarallisuus pidettyä Suomessa. Mutta siihen vaikutetaan verotuksen, työvoimapolitiikan, työmarkkinapolitiikan, monen muun osapolitiikan kautta. Mutta tässä tuntuu, että maalataan pirulaisia näistä vuokranantajista, jotka kuitenkin ovat markkinoilla toimivia, riskejä ottavia yrityksiä, joita ilman meillä ei olisi Suomessa minkäänlaista hyvinvointia.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Asuntopoliittinen keskustelu on värikästä, ja siinä näkyy selvästi ideologiset, poliittiset, aatteelliset erot – ja hyvä niin. Tämä on myös tärkeä keskustelu sen vuoksi, että tämä on asia, joka koskettaa jokaista helsinkiläistä. Tämä on se isoin kysymys, jos helsinkiläisten kanssa keskustele. Asumisen hinta ja toisaalta asumisen laatu ja minkä tyypistä asumista halutaan. Tämä on se, joka jatkuvasti keskusteluttaa. Musta on luonnollista ja hyvä, että me käydään täällä läpi tätä.

Musta tässä raportissa on mielenkiintoista se – riippumatta siitä, mitä mieltä on ARA-vuokra-asuntotuotannosta tai välimuotoasuntotuotannosta tai kovan rahan asuntotuotannosta – että me ollaan oltu aika tarkkoja Helsingissä aina siitä, että valtuuston tekemät päätökset pyritään toteuttamaan ja pyritään pitämään tiukasti kiinni valtuuston linjauksista. Tämä asunto-ohjelma, joka me ollaan hyvin laajalla yhteisymmärryksellä kuitenkin hyväksytty. Perussuomalaisia lukuun ottamatta taisi olla kaikki muut puolueet hyväksymässä asunto-ohjelmaa. Vuodesta

18.5.2022

toiseen ja oikeastaan vuosikymmenestä toiseen ne tavoitteet, joita me asetetaan, eivät toteudu. Se sivuutetaan musta liian vähällä huomiolla.

Olin tyytyväinen siihen, että apulaispormestari Sinnemäki nosti esille, että nyt kun ARA-tuotantotavoitteissa ei ole päästy yhdessä sovittuun, niin se tarkoittaa sitä, että joskus meidän pitää keriä myös taaksepäin ja katsoa, että otetaan eteenpäin etunoja, että tehdään jossain vaiheessa enemmän.

Helsinkiin tarvitaan kaikkea asumista. Helsinkiin tarvitaan kovan rahan asumista, omistusasumista, vuokra-asumista. Helsinkiin tarvitaan väli-asumistuotantoa. Me tarvitaan säänneltyä omistusasuntotuotantoa, me tarvitaan asumisoikeustuotantoa, ja me tarvitaan ARA-vuokra-asuntoja. Kaikkia näitä tarvitaan Helsingissä.

Ennen muuta me tarvitaan kohtuuhintaista asumista. Ei kukaan ole koskaan valittanut, että meillä olisi pulaa liian kalliista asunnoista, mutta aika moni on sitä mieltä, että kohtuuhintaisista pulaa. No, miksi me tarvitaan ARA-vuokra-asuntoja? Sen vuoksi, että sillä pystytään huolehtimaan siitä, että ne on omakustanneperusteisia, niissä asukkaat maksavat pääomakustannukset, hoitokustannukset vuokrissa. Näillä asunnoilla ei kaupunki tee voittoa, mutta ei myöskään tappiota. Nämä mahdollistaa sen, että Satolle, VVO:lle, Kojamolle ja monille muille omistajille – kolmannen kerran mainitsin Kojamon ja VVO:n puheenvuorosani – ulkomaalaisille pääomasijoittajille, eläkeyhtiöille, ammattiyhdistysliikkeelle ei mene kohtuuttomia voittoja asumistuen kautta. Mutta asumistukia me tarvitaan niin kauan kun meillä on näin kallista asuminen. Me ei voida luopua siitä.

Sen lisäksi me tunnistetaan se ongelma, että meillä on vaikeuksia saada ARA-vuokra-asuntoja liikkeelle. Siihen ratkaisu olisi se, että kaupunki rakentaisi itse omakustannevuokra-asuntotuotantoa, niin että ne tarvitse mennä ARA-rajoihin, mutta ne olisi kuitenkin huomattavasti kohtuuhintaisempia vuokra-asuntoja kuin ne, joista pitää ottaa voittoa. Miksi me emme tekisi välimuodossa omakustannevuokra-asuntoja, joiden vuokra ei olisi 12–13 euroa neliö niin kuin Hekalla, vaan ehkä se olisi 15–18 euroa neliö. Mutta merkittävästi alempi kuitenkin kuin mikä on tällä hetkellä yksityisillä markkinoilla. Tätä mä edelleen haluaisin edistää.

Viimeiseksi mä sanon sen, että nyt kuulin, mitä apulaispormestari Sinnemäkikin sanoi, että ne on erityisesti 25–40-vuotiaat, jotka on muuttanut pois. Todennäköisesti sen vuoksi, että lapsiperheillä ei ole varaa ostaa senkokoisia asuntoja, mitä lapsiperheet tarvitsee Helsingistä.

18.5.2022

Halutaan omistusasuntoja. Nimenomaan siihen hinta- ja laatusäädely omistusasuminen on ratkaisu. Sillä me pystytään tekemään niitä omistusasuntoja, joihin lapsiperheet voivat muuttaa. Sen vuoksi en ihan ymmärrä sitä kokoomuksen joidenkin edustajien suunnatonta halua luopua hinta- ja laatusäädelyistä omistusasunnoista, jotka ennen muuta mahdollistaa lapsiperheille omistusasumisen Helsingissä.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa on ollut paljon esillä sekä yksin asuvien että perheellisten kohtuuhintaisten asuntojen tarve. Tilan tarve ja väljyyden toive on kasvanut, ja nyt lisääntyneen etätyön myötä yksin asuvilla myös on väljyyden tarvetta enemmän. Olisi tärkeää, että myös yksin asuville rakennettaisiin kaksioita. Hyvällä suunnittelulla on mahdollista yksionkin neliömäärällä rakentaa kaksioita, jolloin ne saadaan pysymään kohtuuhintaisina, mutta toisaalta viihtyisyys lisääntyy.

Lapsiperheiden osalta Helsinki on ollut muuttotappiokuntia muutaman vuoden ajan. Tähän useissa puheenvuoroissa ratkaisuna on ollut pientalojen määrän lisääminen. Haasteena monelle perheelle on se, että sopivia kerrostaloasuntoja on vaikea löytää, ja siksi usein pientalo tai kaupungin rajojen ulkopuolelle muuttaminen jää ainoaksi vaihtoehdoksi. Helsingissä perheasunto tarkoittaa usein sitä, että asunnossa on kolme makuuhuonetta. Maailma on muuttunut niin, että nuorelle oman tilan tarve on paljon tärkeämpää kuin ehkä aikaisemmin, jolloin läpi nuoruuden huone saatettiin jakaa sisarusten kanssa. Helsingissä perheasunto on vaikea löytää silloin jos lapsia on enemmän kuin kaksi ja etenkin silloin jos joku vanhemmista tekee töitä kotoa käsin.

Kerrostalossa asuminen on huolettomampaa, helpompaa ja halvempaa kuin pientalossa asuminen. Moni perhe haluaisi asua perheen kasvaessa ja lasten varttuessa tutussa ympäristössä, niin että lapsi saisi jatkaa lähikoulussa vanhojen kavereiden kanssa. Olisi tärkeää, että meille rakennettaisiin myös isompia perheasuntoja niin, että yhä useammalla perheellä olisi todellinen mahdollisuus jäädä halutessaan Helsinkiin ja jäädä asumaan kerrostaloon.

Olisi tärkeää, että meillä nykyistä paremmin otettaisiin huomioon se, että sekä yli kaksilapsisille perheille että erilaisissa elämäntilanteissa oleville yksin asujille löytyisi kohtuuhintaisia koteja Helsingissä.

18.5.2022

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on esitetty syiksi poismuutolle, että se johtuisi lähinnä asuntojen hinnasta ja laadusta. Mutta itse väittäisin, että kyllä suuri merkitys on elämisen laadulla Helsingissä. Jos koulut on turvattomia, kadut on turvattomia, päiväkotiryhmät on suuria ja siellä on levotonta, niin ei ole ihme, että ihmiset haluaa muuttaa pois. On mun mielestä tärkeätä, että asiaa selvitetään, ja sen takia kannatan sekä Mari Rantasen vastaehdotusta että Ebelingin pontta tästä asiasta.

Kiitos.

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Kiitos.

Itse asiassa otin puheenvuoron opiskelijoita koskevaan asumistukikeskusteluun jo joku aika sitten. Siinä pohdittiin sitä, että oliko onnistunut ratkaisu siirtää opiskelijat yleiseen asumistukeen. Täytyy sanoa, että opiskelijajärjestöthän itse ajoivat tätä muutosta sen vuoksi, että yleiseen asumistukeen siirtyminen paransi opiskelijoiden asumistukea. Mutta tietysti voi kysyä, pitäisikö kuitenkin asumistukea joltain osin vielä viilata, koska ongelmana tosiaan on se, että vaikka laissa mahdollistetaan se, että kimpapakämpässä asuvat edelleen saavat yksilöllistä asumistukea, jos pystyvät tekemään omistajan kanssa yksilöllisen vuokrasopimuksen, niin silti tämä muutos on vähentänyt yhdessä asumisen houkuttelevuutta ja kannustaa asumaan mieluummin yksin. On ongelmattomampaa tai ehkä ennakoivampaa se, että saa asumistuen.

Toisaalta epäreilussa asemassa, ainakin minun mielestäni, ovat ne nuoret, joista esimerkiksi toinen käy töissä ja lukee pääsykokeisiin ja toinen on jo päässyt opiskelemaan. Silloin toisen, työssäkäyvän oletetaan elävän toista, joka on opiskelija. Useinhan nuorilla tulot ovat pienet, ja tuntuu epäoikeudenmukaiselta ajatella tällä tavalla, että yhdessä asuva katsotaan samaksi ruokakunnasta, kun on kyse nuorista ihmisistä.

Tietenkin asumistukijärjestelmää täytyy jatkuvasti kehittää niin, että se tukisi niiden mahdollisuutta asua, jotka itse eivät pysty rahoittamaan

18.5.2022

asumistaan. Minusta on ihan selkeätä, että tällöinen järjestelmä tarvitaan.

Mitä tulee Helsingin muuttotappioon, niin varmasti osasyynä on sillä, että etätyö on kasvanut ja asunnot eivät ole erityisen muunneltavia. Tähän minusta pitäisi tulevaisuudessa kiinnittää enemmän huomiota.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Asumistukijärjestelmän ongelma, sen lisäksi, että se on rahansiirtoa työtä tekevien ihmisten taskusta sijoittajille, on se, että se nostaa asumisen hintaa. Tästä kärsivät juuri ne, jotka tienaa juuri sen verran, että eivät ole asumistukien piirissä vaan maksavat asumisensa itse. Siis juuri ne pieni- ja keskituloiset työssäkäyvät ihmiset, joista vasemmisto on olevinaan niin huolissaan.

Suurituloisille ihmisille asumisen hinnalla ei ole mitään väliä. Niille, jotka asuvat kokonaan tukien varassa, asumisen hinnalla ei myöskään ole väliä. Tämä juuri näkyy Helsingin tämänhetkisessä väestökehityksessä. Juuri ne pieni- ja keskituloiset työssäkäyvät muuttavat täältä pois, koska heillä ei ole varaa asua täällä. Ja sitten ihmetellään, miksi yritykset eivät saa työvoimaa. Asuntomarkkinat polarisoituvat vähitellen luksusmarkkinoihin ja täysin tuettuihin markkinoihin, mutta siihen väliin ei tahdo jäädä mitään.

Asuntopulaa ja asuntojen hinnan nousua on selitetty sillä, että ihmiset haluavat lisää tilaa. Kuitenkin huomattava osa uusista asunnoista ostetaan sijoituskäyttöön, ei omistajan omaan asumiskäyttöön. Tämä on erittäin järkevää sijoitustoimintaa, koska markkinoille tuotetaan pitkällä jatkuvasti asukkaita, joiden asumisen maksaa kokonaan veronmaksaja. Ymmärrän oikein hyvin, minkä takia rahapiirit kannattavat sekä heikotasoista maahanmuuttoa että asumistukijärjestelmää. Kuten sanottua, tämän yhtälön häviö on työssäkäyvä pieni- ja keskituloinen ihminen. Hän asuu ahtaasti ja maksaa itsensä kipeäksi – tai muuttaa jonnekin muualle.

Ihmettelen vielä lopuksi sitä, että asuntotuotannon lisäämistä toistellaan ratkaisuna asumisen hintaan kuin jotakin mantraa, vaikka me kaikki näemme, että rakentamisen lisääminen ei laske asumisen hintaa. Se johtuu juuri edellä mainitsemistani syistä.

18.5.2022

Kiitos.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On pakko ottaa kantaa edellä keskustelussa esitettyyn väitteeseen siitä, että opiskelijoille pitäisi rakentaa nykyistä enemmän yhteisöllistä asumista. Opiskelijoiden pakotettu yhteisasuminen ei ole tätä päivää, eikä Suomessa mitään muuta ihmisryhmää käytännössä pakotetakaan yhteisasumiseen vastoin tahtoaan. Vastaavasti minkään muun ihmisryhmän osalta toimeentulo ei perustu osittain yhteiskunnan edellyttämään lainanottoon.

Kun opiskelijoilta edellytetään yhteiskunnassa mahdollisimman nopeaa valmistumista, olisi kohtuullista, että yhtäältä heidän toimeentulonsa olisi turvattu, jotta he voisivat keskittyä mahdollisimman pitkälti opiskeluun, sen sijaan että joutuvat tekemään vuosikausia huonosti palkattuja osa-aikatoimia. Ja toisaalta heidän asumisolosuhteensa olisivat pakotetun yhteisöllisyyden sijasta sellaiset, että naapurihuoneista kuuluvan möykan sijasta he voisivat keskittyä opiskelemaan kotona ollessaan. Tästä syystä olisi myös yhteiskunnan etu, että perheettömät opiskelijat voisivat pakotetun yhteisöllisyyden sijasta asua halutessaan yksin, sen sijaan että he joutuvat kärsimään ei-toivotusta asuinkumppaneista, joita he eivät voi valita eivätkä vaihtaa. Tällöin he valmistuisivat nopeammin ja heistä tulisi nopeammin nettoveronmaksajia yhteiskunnassa.

Kohtuuhintainen asuminen opiskelijoille varmistetaan parhaiten antamalla opiskelija-asuntosäätiöille mahdollisimman paljon tontteja, joille kaavoitetaan opiskelijoiden itse kaipaamia asuntoja, joihin heillä on varaa. Sen sijaan että heidät pakotetaan asumaan perheasunnoissa, joissa on kämppekavereina opiskelijoita, jotka päätyvät vajaakäyttöön, koska kukaan ei halua niihin.

Mitä asumistukikeskusteluun tulee, asumistukeen käytetyt rahat ovat yhteiskunnan kannalta ? kuviteltavissa olevaa tuhlausta. Asumistukijärjestelmä nostaa yleistä vuokratasoa ja heikentää siten itse vuokransa maksavien elintasoja. Asumistuki ei myöskään tuota yhtään asuntoa lisää. Samaa rahaa olisi paljon paremmin käytetty kunnallisten vuokra-asuntojen rakentamiseen, koska silloin kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta kasvaisi ja sillä olisi merkitystä myös vapaarahoitteisten asuntojen vuokriin.

18.5.2022

Vielä lopuksi haluaisin kuulla niiltä valtuutetuilta, jotka ovat sitä mieltä, että nykyistä suuremmat rakennusmäärät johtavat halvempaan asumiseen: mikä sitten on se vuotuinen rakennettujen asuntojen määrä, jolla asuntojen hinnat ja neliövuokrat lähtevät laskuun? En nimittäin usko, että nykyisellä asumistukijärjestelmällä sellaista tasoa on, koska muiden maksaminen tukirahojen ansiosta kysyntä on käytännössä rajaton, mutta asuntojen tarjonta ei asumistuella kasvaa. Mikäli asumistukijärjestelmä purettaisiin, silloin kysynnän ja tarjonnan laki toimisi ja lisärakentaminen voisi johtaa hintojen laskuun. Nyt näin ei kuitenkaan ole.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä olisi ollut monta kohtaa, joita kommentoida, mutta jotta ei pitkitytää tämä keskustelu, niin pitäydyn vain yhdessä asiassa. Apulaispormestari Sinnemäki totesi, että on tulossa tutkimuksia tästä, miksi täältä muutetaan pois. Se on luonnollisesti hyvä asia. Ongelma tulee pikemminkin siinä, että laadullisessa tutkimuksessa sitä rajataan, ja me tiedämme, että vain osaa pystytään kuulemaan. Tämän vuoksi toivoisin, että jos vastaesitys ei mene läpi, niin tämä Ebelingin ponsi menisi, koska ihan samalla tavalla kuin kaupunki tekee lähtöhaastattelun tai lähtöselvityksen... Ei nyt lähtöselvitystä mutta lähtöhaastatteluun ihmiseltä, joka lähtee kaupungilta työstä pois, niin ihan samalla tavalla mielestäni olisi tämäntyyppinen ratkaisu ihan hyvä tässä. Niin että me kysymme jokaiselta, jolloin saadaan oikeasti kattava kuva, mitä mahtuu sinne 4 000 ihmiseen vuodessa. Se on aika paljon, kun meiltä lähtee työikäistä, työssäkäyvää väkeä täältä.

Jos on, melko turvallisikin tämä kysyä, että syy on asumisen kalleus tai korona tai asumisväljyys, niin silloinhan siitä ei varmasti mitään poliittista ikävyyttä tule tähänkään salin. Jos epäillään, että siinä on jotain muuta syytä, niin se fakta on sitten vain otettava vastaan. Mä toivoisin, että se tehtäisiin joku jatkuvatyypinen kysely, jolla tosiasialliset faktat saadaan selville.

Kiitos.

18.5.2022

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Tässä avasin sitä, että tarkoituksena on tehdä sekä numeerista tutkimusta että laadullista tutkimusta. Tietenkin laadullista myös sillä tavalla tilastollisesti, että erilaiset ryhmät tulisi siellä edustettua. Uskon, että tämä sali on sellainen, että pystymme vastaanottamaan kaiken, mitä sieltä tulee ja tietenkin myös käsittelemään ja pohtimaan sitä, minkälaisilla liikkeillä voimme vaikuttaa näihin asioihin.

Ihan muutama sana yksioista. Meillä on tosiaankin yksin asuvia talouksia semmoinen 49–50 % helsinkiläisistä. Tämähän on hyvin pitkään ollut tällä tasolla. Yksinasuvien määrän kasvu itse asiassa on selittynyt jo aika pitkään nimenomaan aika iäkkäiden yksin asuvien määrän kasvulla. Eli siellä on leskiä, ehkä jonkin verran jopa eronneita. Eli eivät ole nuoret vihreät, jotka lisäävät nyt määrällisesti avioerotessaan yksin asuvien määrää. Siellä näkyy ennen kaikkea meidän ikääntyminen. Ja ikääntyneet yksin asuvat ehkä aika harvoin asuvat yksioissa. Jos ajattelee, minkälaisia asuntoja meille on valmistunut viime vuosina, niin kaksiothan siellä oikeastaan on se kaikkein suurin ryhmä. Monet yksin asuvat haluavat asua kaksiossa, joskus jopa kolmiossa, jos vaan siihen on varaa.

Haluaisin erikseen kiittää valtuutettu Peltokorpea. Musta hän kuvaili hyvin sitä, että on myös myönteisiä vaikutuksia siinä, että nyt kun on ollut enemmän vuokralaisen markkinat, on ollut valinnanvaraa, niin se on asettanut paineita myös vuokranantajille, yksityisille ja institutionaaliselle, että laatuun täytyy kiinnittää huomiota. Tämä on ollut varmasti erittäin hyvä kehitysvaihe.

Tästä asuntomarkkinoiden dynamiikasta vielä se, valtuutettu Vepsäkin pohti näitä sijoittajia. Nythän me nähdään sitä kehitystä, jossa aiemmin sijoittajien vuokra-asunnoiksi hankkineita yksioita siirtyy taas myytäviksi, koska vuokralaisia ei ole ollut niin helppo löytää. Tämä on itse asiassa ihan hyvää kehitystä, koska meillä on ollut useita vuosia yksioiden hintakehitys todella hurjaa. Nyt kun niitä tulee myytäviksi markkinoille enemmän, niin se toivottavasti tasoittaa sitä osaltaan.

Muutama sana tästä viherkertoimesta, jonka valtuutetut Suomalainen ja Biaudet nosti esiin. Kiitos teille siitä, että nostitte tämän erillisselvityksen. Mä ajattelen itse, että tässä selvityksessä itse asiassa on aika selkeät johtopäätökset, mitä seuraavaksi kannattaa tehdä. Muun muassa se, että viherkatoista kannattaa määrätä erikseen eikä luottaa

18.5.2022

pelkästään yleiseen viherkertoimeen. Selvityksessä myös hyvin todetaan, että näillä vanhoilla tonteilla kaavassa kannattaa määrätä esimerkiksi säilytettävistä puista erikseen. Viherkerroin pelkästään ei ratkaise sitä.

Mun mielestä tämä selvitys totesi sen aika hyvin, että meillä nämä prosessit on aika hitaita. Meidän kannattaa vielä tehdä semmoinen checkselvitys ensi vuonna, koska silloin me nähdään paremmin. Vaikka viherkerroin on ollut jossain muodossa käytössä jo viisi vuotta, niin meillä ei vielä hirveän kattavia tuloksia ole, koska meillä nämä prosessit kestää. Mutta musta se johtopäätös myös oli selvä, että tätä kannattaa jonkin verran eriyttää ja ottaa erityyppistä, vähän eri kunnianhimon tasoa riippuen siitä, onko kysymys uudiskohteista vai vanhasta rakentamisesta. Myös se johtopäätös oli mielestäni selvä, että kannattaa ryhtyä käyttämään viherkerrointa myös muualla kuin asuinrakentamisessa, mitä tässä selvityksessä suositeltiin. Jotta toimistorakentamisessa esimerkiksi myös olisi käytössä viherkerroin.

Viimeisenä totean sen, mikä näkyy tässä selvityksessä hyvin, että yksi olennainen asia on se kannen alainen pysäköinti. Niin kauan kun me tehdään sitä, me ei saada pitkäikäisiä, hyviä puita näille tonteille. Se ei ehkä ratkea pelkällä viherkertoimella. Se voi olla, että se tulee elinkaarisen hiilijalanjäljen ohjaamisesta ja varmasti siitä, että me ei pakotetaisi... Nythän me pakotetaan autottomia talouksia maksamaan kalliista pysäköintipaikoista maan alla. Jos me siirrytään markkinaehtoiseen pysäköintiin, me saadaan huomattavasti paremmin maanvaraista viherpihaan, josta pidemmän päälle kasvaa viehättävämpi.

Näistä kuvista ajattelen, muistan itse hyvin, kun muutin uudiskohteeseen Ruoholahteen vuonna -93, ja se oli aika karu se piha. Nyt kun aina välillä käyn siinä samassa pihassa, niin se on itse asiassa todella upea ja viihtyisä. Puut on 30 vuoden ikäisiä. Ihan uudet kuvat pihoista tietenkin, mikään ei ole vielä kasvanut niin paljon, niin se karuus osittain tulee siitäkin. Uskon, että esimerkiksi tässä kuvattu Postipuiston kohde, joka ei vielä näytä täydelliseltä, niin siitä varmasti tulee hieno.

Sitten tähän pientaloproblematiikkaan viimeiseksi, jonka valtuutettu Suomalainen myös otti esiin. Balanssi siitä, että lisärakentamisen suurin potentiaali on olemassa olevilla pientaloalueilla täydentäen ja räätälöiden. Ja sitten tietenkin tulee sitä kysymystä, että on ehkä järkeväkin, että jossain lähellä asemaa vähän tiivistyykin se pientaloalue. Kaupunkiympäristön toimialahan pyrkii siihen, että tehdään suunnitteluperiaatteita ja kokonaisohjaavia dokumentteja, jotta kehitys ei olisi semmoista, että syntyy vain tehokkuuden nimissä mitä sattuu. Vaikka nyt

18.5.2022

sitten Pakilan suunnitteluperiaatteissa on tehty hyvin huolellinen arvokaiden maisemapuiden selvitys, jotka on pyrittävä säilyttämään. Sillä tavalla me saadaan lisää pientaloja, ehkä eniten juuri siellä pientaloalueella, mutta sitten siinä täytyy nimenomaan miettiä näitä suunnittelua ohjaavia dokumentteja ja linjauksia ja tehdä niistä päätöksiä, jotta alueet pystyisi säilyttämään riittävässä määrin ominaispiirteensä. Tasapainon hakua.

Kiitoksia.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuon aivan täsmällisen ehdotuksen, joka on ollut esillä aina kymmenen vuoden välein. Se liittyy omakotitaloihin ja rivitaloihin mutta myös pien-asuntoihin. Helsingissä ei ole sallittu rakentaa liitännäisasuntoja näihin asuntoihin. Ne ovat äärimmäisen tärkeitä ja muistuttavat sodan jälkeistä aikaa, jolloin rintamamiestalojen yläkerrassa asui vuokralaisia. Sitten siellä asui omia lapsia, ja sitten kun isäntäväki vanheni, he muuttivat yläkertaan, ja isoäidit ja muut saattoivat olla alakerroissa.

Nyt meillä on hyvin tarkkaan säädely, montako asuntoa tiettyyn paikkaan saa tehdä. Olisi järkevä isoihin omakotitaloihin ja rivitaloihin sallia liitännäisasunto, jolloin siellä ei omat lapset asuisi, mutta jonkun naapurin lapset. Tai sinne voidaan ottaa isoäiti ja isoisa tai joku muu paikalle. Siinä vaiheessa kun perhe on suuri, se toimisi selkeästi perheen omana asuntona. Tämä on siis kielletty, ja tämä on täysin täsmällinen asia, jonka ehdotuksena nyt uusin. Täällä on valtavasti ollut puhetta, ja sen puheen pitäisi tulla konkretiaksi. Muistutan 60-luvusta: aloimme juoda kaljaa, ja joka pullon kohdalla tuli yksi idea. Mutta se piti toteuttaa, joten meistä ei tullut kaikista aivan juoppoja, mutta innokkaita esiintyjä. Ministerit oli sellaisia, kun heille lähetti, ei kirjeitä vaan soitti, että on hyvä idea niin se sanoi: "Onkin hyvä idea, tehdään se heti!"

Kiitos.

18.5.2022

112 §

Esityslistan asia nro 9

MYLLYPURON KARHUNKAATAJAN ALUEEN ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS
(NRO 12550)

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Karhunkaatajan kaavan suunnittelussa on otettu huomioon kestäviä arvoja, ja se ilahduttaa mua kovasti. Mä toivoisin kuitenkin, että alueen rakentamisessa otettaisiin vielä enemmän huomioon luonnon monimuotoisuus. Mä olenkin tehnyt järjestelmään ponsiehdotuksen, joka kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, voisiko alueen yleiskaavassakin olevaa merkitystä metsäisenä yhteytenä parantaa esimerkiksi toteuttamalla ylikulkusilta vihersiltana, niityttämällä osia viheralueista ja säilyttää rakennusten välissä mahdollisimman paljon nykyisiä puita ja metsäistä luontoa.

Tätä mainittua niityttämistä voitaisiin toteuttaa Viilarintien varrella. Kaavaa on jo lautakuntakäsittelyn jälkeen muutettu niin, että vanhoja puita ollaan säästämässä, mutta toivoisin, että asiaan kiinnitettäisiin tätäkin tarkempaa huomiota. Vanhat puut ja metsäinen luonto on ainutlaatuista luontoa, jota ei voi korvata istuttamalla uusia puita tilalle.

Kiitos.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Kauppila toi tosi tärkeitä luontoarvoja esille ja tärkeän ehdotuksen, joten haluan kannattaa sitä.

18.5.2022

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin kannatan valtuutettu Kauppilan pontta, sikäli kun puheenjohtaja katsoo sen pontena soveliaaksi. Karhunkaatajan alueellahan, lähistöllä on merkittäviä luontoarvoja. METSO I -metsäalueet jäävät rakentamisen ulkopuolelle, mikä on erittäin hyvä ja vastaa strategiaamme myös. Joltakin osin rakennettava alue sisältää METSO II -kohteita, mikä on valitettavaa. Mutta samalla tässä puhutaan merkittävästä määrästä täydennysrakentamista Helsinkiin hyvien yhteyksien päähän. Jos sama määrä asuntoja rakennettaisiin kauemmas ympäryskuntiin, menetetyt luontoarvot olisivat lähes varmuudella huomattavasti suurempia.

Tässä kohti nostan esiin kysymyksen, jota Sitra käsitteli muutama päivä sitten julkaistussa luontokadon torjuntaa kiertotaloudella käsittelevässä raportissaan. Suosittelee lukemista lämpimästi. Se on ensimmäisiä luontokadon globaaliin torjuntaan suunnitelmia, jotka antavat toivoa, että se voi onnistua. Yksi keino torjua luontokatoa oli kaupunkien asukastiheyden kasvattaminen. Siis tiivis rakentaminen, rakentaminen kaupungin sisään, silloinkin kun se uhkaa paikallisia luontoarvoja, todennäköisesti on osa ratkaisua luontokadon ongelmaan globaalisti.

Tässä täytyy tietysti olla aika herkkä siinä, miten se tasapaino asettuu. Me emme voi luontoarvoja mitenkään liikaa uhata Helsingin sisällä. Mutta tällainen täydennysrakentaminen kuin tässä Karhunkaatajan alueella, on siis myös luontokadon torjunnan näkökulmasta erittäin toivottavaa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä Karhunkaatajan alue sijoittuu Myllypuroon ja on ensimmäisiä merkittäviä täydennysrakennuskohteita, jotka on yleiskaavan jälkeen lähteneet liikkeelle. Siinäkin mielessä ajattelen, että tämä on vähän meillekin tällainen ensimmäinen testi, miten suoriudumme. Miten suoriudumme paitsi tärkeästä luontoarvojen ja rakentamisen välisestä tasapainoilusta, josta valtuutettu Kivekäs aiemmin puhui, mutta myös miten me poliitikot suoriudumme siitä, että saamme täydennysrakentamista vietyä eteenpäin.

18.5.2022

Ei tämä Karhunkaatajan alueenkaan asemakaava ihan vailla kritiikkiä ole ollut. Ymmärrän kyllä alueen asukkaiden huolen, koska varsinkin näissä vanhoissa lähiöissä, niin kuin Myllypurokin on näitä vanhoja lähialueita, josta ihmiset on löytäneet kotinsa pitkälti siitä syystä, että siellä on väljyyttä. Siellä on väljyyttä hengittää, siellä on luonto lähellä. On se iso muutos, kun täydennysrakentamista viedään eteenpäin ja rakentaminen tiivistyy.

Tällä Karhunkaatajan alueella asukkaiden huoli on myös kohdistunut liikenteen järjestämiseen. Miten paljon liikennettä jatkossa ohjautuu näille pientaloalueelle. Kaupunki on vakuuttanut tässä matkan varrella, että liikennemäärän lisääntyminen ei ole merkittävää. Tietenkin iso syy siihen on se, että jatkossa tämänkin alueen liikkumistarpeet on tarkoitettu hoitaa uuden Raide-Jokerin myötä. Toivon, että tämä kaava nyt hyväksytyksi tullessaan on hieno osoitus siitä, miten Helsinki pystyy täydennysrakentamista toteuttamaan.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tiivis rakentaminen on se, mitä me on harjoitettu viimeiset vuodet, ja siitä asukkaat, jotka siellä nyt asuu ja johon tätä täydennysrakentamista tulee, on yleensä ihan raivoissaan. Että kyllä sinne voi rakentaa, mutta haukkuja tulee.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan vaan sen verran täytyy Asko-Seljavaaralle sanoa, että Myllypuron asukkaat ja asukasyhdistys on varsinkin ollut ylpeä siitä, että he eivät raivoisasti vastusta täydennysrakentamista, vaan he suhtautuu asiaan varovaisen positiivisesti. Koska on tietysti myös niin, että täydennysrakentamisen myötä tulee lisää palveluja. Asukasyhdistys, Myllypuro-Seura siis, itse on lähtenyt siitä, että he haluavat olla mukana kehittämässä Myllypuroa myös tuleville myllypurolaisille. Joten ehkä tämä valtuutettu Asko-Seljavaaran käyttämä ”raivoisasti vastustaa” -termi sopii paremmin vaikka Lauttasaareen. Myllypuroon tässä tapauksessa se sopii huonosti.

18.5.2022

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllähän tämä logiikka on täysin pettämätön. Äskeisessä asiakohdassa puihin sitä, että pitää rakentaa ja pitää rakentaa paljon. Nyt puidaan sitä, että kyllähän tämä tavallaan vähän ikävää on, että rakennetaan sinne kaupunkilaisten nurkkiin täydennysrakentamista. Kyllähän tosiaasia on se, että ei tässä säily viheralueet eikä väljyys näillä rakentamismäärillä, mitä me teemme. Siinä mielessä olisi ollut hyvä ottaa perussuomalaisten esityksestä vaari ja avata AM-ohjelman tavoitteet uudelleen, jotta välttyttäisiin sekä raivokkaita asukkailta, mutta myös niiltä asukkailta, jotka lähtevät pois kaupungista, muuttavat pois täältä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Raivoisat asukkaat on Lauttasaarella ja Vuosaarella. Siellä jopa näkemäeste 200 metrin päässä on se, mitä vastustetaan.

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun miettii sitä, että puhutaan niin paljon hiilineutraalisuudesta ja luonnon moninaisuudesta ja muusta, niin kyllä sen näkee tästäkin esityksestä, että se on sanahelinää. Sanat ja teot on valtavan isossa ristiriidassa keskenään.

Kiitos.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan huomauttaa arvoisille valtuustokollegoille, että Helsingin kaupungin kaupunkistrategiassa yhtenä osa-alueena on asukkaiden osallisuus. Vähän huolestuttaa se sävy, millä täällä puhutaan siitä, että ihmiset puolustaa esimerkiksi oman asuinalueensa viheralueita. Pidän sitä hyvin ymmärrettävänä, koska kaupunkimetsät ja puistot on usein niitä

18.5.2022

paikkoja, jotka tekee siitä omasta kaupunginosasta semmoisen, missä haluaa asua.

113 §

Esityslistan asia nro 10

VUOSAAREN PÄRNUNKATU 6:N ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12672)

Valtuutettu Shawn Huff

Arvoisa puheenjohtaja.

On hyvä selventää, että kyseessä ei ole, rakennetaanko Pärnunkadulle vai ei. Kysymys on siitä, mitä siihen nyt tulee. Nykyisellä kaavalla saadaan enemmän koteja, mikä voi osaltaan purkaa paineita rakentaa muualle Rastilaan. Silti vuosaarelaisena tämä on jälleen kerran vähän ikävä tilanne. Vuosaari koostuu useasta eri alueesta ja asumistyyppistä. Meillä korostuu lähiluonto, meillä on monta luonnonsuojelualuetta, mutta se, mikä kuitenkin tekee paikasta erityisen, ovat pienet kalliot ja metsiköt, kuten Ole Kandelinin puisto.

Lähiluonnolla on merkittävä vaikutus ihmisten hyvinvointiin ja viihtyvyyteen. Tässä ei rakenneta koko puiston päälle ja luontoarvoiltaan tärkein osa säästyy. Trendi on kuitenkin huolestuttava. Tunne on, että koko ajan nakerretaan vähän luontoalueiden reunoilta. Ihan vähän, pikkaisen. Jäljelle jää pienempiä lähiluontoalueita, ja tilalle tulee enemmän ihmisiä, mikä rasittaa lähiluontoa enemmän kuin aikaisemmin.

Jos Vuosaaren pitää rakentaa, kuten nyt päätetään, niin tehdään sitten ekologisemmin kerrostaloilla ja vähennetään painetta rakentaa muualle, niin ehkä voimme säästää seuraavan vuosaarelaisen lähimetsän nakertamista pienemmäksi.

18.5.2022

114 §

Esityslistan asia nro 11

SOSIALIDEMOKRAATTISEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PERUSTERVEYDEN- HUOLLON KIIREETTÖMÄN HOIDON JONOJEN PURKAMISESTA

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen vastaus aloitteeseen ei vastaa aloitteeseen. En tiedä, onko sen perustelut tarkoitus olla esitetty selvitys. Luultavasti on. Teksti ei vastaa mihinkään aloitteessa esitettyyn, paitsi esittää digilisäyksiä, rekrytoinnin tehostamista, palveluseleitä ja ulkoistuksia. Ne ovat kaikki toimenpiteitä, jotka ovat olleet käytössä jo vuosia ja ovat osoittautuneet riittämättömiksi.

Palautusesityksen, jonka on tässä tehdä, idea on tehdä ulkoinen auditointi sosiaali- ja terveydenhuollossa. Ennen kaikkea terveydenhuollossa. Ulkoinen, koska sisäinen on varmaankin tuo aloitevastaus. Tai sen perustelut. Selvitys pitäisi tehdä jossain yliopistossa tai vastavassa laitoksessa. Idea on, että olennaista on löytää keinot, mitkä hyvänsä, kuten johtamisen korjaaminen, organisointi, uudistaminen, työnjako, parhaiden käytäntöjen käyttöönotto ja niin edelleen, joilla toimintaa tehostetaan ja samalla rahalla saadaan enemmän aikaan. Lisäksi tulevat tietysti nuo esittelijän tai kaupunginhallituksen esittämät keinot ja lisärahat, joilla on myös saadaan jotakin tulosta. Mutta tästä syystä emme mainitse mitään yksittäistä toimenpidettä, jolla aloitteen tavoitteet tulisi toteuttaa. Kaikki pitää. Poikkeus on tavoitteeksi asetettu hoito seitsemässä päivässä, mikä tulee olemaan myös valtakunnallinen tavoite ajan myötä.

Tavoite on siis saada kaupunkilaisille lainsäädännön mukaiset terveyspalvelut vaikuttavasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Tämän tavoitteen saavuttamiseen tulee pyrkiä aina vaikuttavalla toiminnalla, ja se edellyttäisi tässä ensiksi selvityksen tekemistä. Teen siis seuraavan palautusesityksen. Onko se tarpeen lukea vai riittääkö, että se on järjestelmässä?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

18.5.2022

Palautusesitys on lyhyesti kuvattu tuossa. Palautusesityksen lyhyt kuvaus on, että kaupunki tekee selvityksen niistä toimenpiteistä, joilla hoitojonoja voidaan olennaisesti lyhentää ja ryhtyy toimenpiteisiin selvityksen perusteella. Valtuustolle tuodaan myös selvitys tämän toiminnan aiheuttamista kustannuksista.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

SDP:n ryhmäaloite käsittelee siis terveysasemien jonoja ja niiden purkamista. Tilannehan on täysin kestämaton tällä hetkellä. Viimeksi Helsingin Sanomat on käsitellyt aihetta kuluneella viikolla.

Asia on periaatteellinen ja laajasti merkityksellinen. Terveysasemien ajautuminen ahtaalle on tietysti koko suomalaisen terveydenhuoltojärjestelmän suurin ongelma. Lähtökohtamme on se, että jokaisen on päästävä tarvittaessa kohtuullisessa ajassa ilman terveysvakuutusta tai riippumatta työmarkkina-asemasta hoitoon. Kyse on hyvinvointivaltion ydinlupauksesta jokaiselle kansanterveyden perustasta. Kyse on myös yhdenvertaisuudesta. Riittävät resurssit tulee turvata ja jakaa sekä tehokkaasti että reilusti.

Aloitteemme kärki on jonoissa, mutta kyse on myös johtamisen ongelmasta. Perusterveydenhuollon kiireettömän hoitoon pääsyn parantamisesta vastuuta ei tunnu kantavan kukaan. Pandemian jälkeensä jättämä hoitovelka on huono selitys sille, että tavoitetta ei nyt pitäisi asettaa tai asiaa laittaa selvitykseen ja strategiseen tarkasteluun. Juuri tässä kriittisessä hetkessä terveystalouden politiikka kaipaa johdonmukaisia periaatteita.

Meillä oli, hyvät valtuutetut, Helsingissä aivan eri ote tähän kysymykseen noin kymmenen vuotta sitten. Pyysin tänään toimialalta kiireettömän hoidon jonoja kuvaavan T3-luvun aikasarjan. Luvut kertovat ison tarinan. Vuonna 2013 kyseinen luku oli surkea eli 32. Sen jälkeen silloisen lautakunnan puheenjohtaja Maija Anttilan ja apulaiskaupunginjohtaja Laura Rädyn johdolla asetettiin strategisia tavoitteita, ja seuraavina vuosina luku korjaantui huomattavasti. 2016–2018 T3-luvun keskiarvo oli 13:n ja 17:n välillä. Siis lähdettiin 32:sta ja muutamassa vuodessa systemaattisella työllä päästiin reilusti alle 20:een. Muutos heikompaan alkoi taas vuonna 2019.

18.5.2022

Nämä 2016–2018 luvut osoittavat, että terveysasemien jonoihin ja sitä myöten koko tällaisen lähtökohtaisen terveyspolitiikan mittariin ja näin ollen terveyspalvelujen saatavuuteen on mahdollista puuttua. Silloin tehtiin lukuisia toimia, kuten omalääkärit ja aukioloaikojen laajentaminen.

Tässä aloitteessa, kuten Pentti Arajärvi äsken totesi, emme halunneet ikään kuin mikromanageerata ehdottamalla yksittäisiä keinoja, vaan edellytimme nimenomaan laajempaa selvityslähtökohtaa ja strategista tavoitetta, jolla sitten mennään kohti viikon hoitotakuuta Helsingissä. Mutta näyttöä siis aiemmilta vuosilta onnistumisista on.

Hyvät valtuutetut.

Toivon, että saamme enemmistön SDP:n esityksen taakse tänään. Joka tapauksessa jatkamme pitkäjänteisen terveyspolitiikan ajamista Helsingissä ja valtakunnallisesti. Ihmisten on voitava luottaa hyvinvointivaltion peruslupaukseen oikein erityisesti pandemian jälkeen. Seitsemän päivän hoitotakuu toivottavasti saadaan voimaan 2023 myös valtakunnallisesti, ja nyt olisi mahdollista tehdä ratkaisu Helsingissä, joka tässäkin asiassa veisi meidät sopivalla tavalla etulinjaan. Valtuuston enemmistön tuki tähän päätökseen siis riittäisi.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Puheenjohtaja, arvoisa valtuusto.

Tämän aloitteen kautta ja yleisestikin sekä sosiaali- ja terveyslautakunta että kaupunginhallitus on käsitellyt perusteellisesti hoitoon pääsyä kaupungissa ja niitä toimia, joita tämän äärellä tehdään. Seuraamme sitä myös jatkuvasti. Käytännössä voi sanoa kvartaaleittain, kun saamme raportointia toiminnan ja talouden etenemisestä. Tästä on myös kirjattu selkeät linjaukset kaupunkistrategiaan, jossa todetaan, että perusterveydenhuoltoon, suun terveydenhuoltoon pitää olla sujuva hoitoon pääsy. Samoin tämän aloitteen käsittelyn yhteydessä vielä kaupunginhallitus erikseen kirjasi muun muassa varautumisesta hoitotakuuseen.

Kun katsoo tätä SDP:n ryhmäaloitetta, niin tavoitehan siinä on jaettu. Sellainen tavoite, johon olemme kaikki paitsi strategialla sitoutuneet niin myös sillä työllä, jota jatkuvasti teemme. Sen sijaan se sävy, jolla

18.5.2022

aloite on kirjoitettu, ja se vaatimus, mikä siinä esitetty, reunustaa, kehystää tämän ihan kuin meillä kaupungissa ja sosiaali- ja terveystoimialalla ei edes pohdittaisi näitä kysymyksiä. Puhumattakaan siitä, että olisi listattu ja laitettu liikkeelle keinoja, joilla näitä asioita tehdään.

Vielä erityisemmäksi tästä aloitteesta tekee se, että kun näitä keinoja on viety eteenpäin edellisellä vaalikaudella, tällä vaalikaudella, niin usein on oltu tilanteessa, jossa nimenomaan SDP:n ryhmä raivokkaimmin vastustanut näitä keinoja. Kun puhumme esimerkiksi lisähankinnoista, kun puhumme esimerkiksi yksityisen palvelutuotannon mukaan ottamisesta, joka muuten valtuuston varapuheenjohtaja Torstin viittamien T3-lukujen mukaan, alustavien tietojen mukaan, on pärjännyt ihan hyvin. Siitäkin saamme ajallaan perusteelliset väliarvioinnit. Tämä asettaa kyllä ryhmäaloitteessa vaaditun erikoiseen valoon.

Kannustaisinkin SDP:n ryhmää tällaisten kokonaisvaltaisten selvitysten vaatimisen sijaan, joka freimaa tämän asian niin kuin täällä ei kukaan muu tätä asiaa ajattelisi kuin SDP:n ryhmä, vaikka meillä viranhaltijat ja yli puoluerajojen poliittiset toimijat tekevät tämän kanssa töitä päivittäin, viikoittain, niin keskittymään niihin konkreettisiin keinoihin. Rekrytointipolitiikka, lisähankinnat, palvelusetelit, ostopalvelut, oman toiminnan kehittämiset ja niin poispäin. Lista on sekä ulkoisista hankinnoista että sitten paljon sisäisistä toimista. Sen takia en voi millään kannattaa tätä tehtyä palautusesitystä. Päinvastoin nojaan niihin kaupunkistrategian linjauksiin ja kaupunginhallituksen selkeään kantaan tässä asiassa, jonka ydin on se, että selvitysten sijaan nyt tarvitaan toimia, tekoja niiden asioiden eteen, joista me jo tiedämme. Siihen olemme kaikki sitoutuneet, koska tavoite on yhteinen. Eli se, että Helsingissä pääsee sujuvasti hoitoon.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sazonovin mukaan kaupunki tekee tarmokkaasti näitä toimenpiteitä. Omassa puheenvuorossa kuvasi niitä tarmokkaita toimenpiteitä. Ne ilmenevät myös tästä kaupunginhallituksen vastauksesta. Täällä kerrotaan, että tarjotaan palveluseleitä, tarjotaan erilaisia palveluja, ostopalveluja ja muuta vastaavaa, joita esitetään myös lisättäväksi. Siis niitä toimenpiteitä, jotka ovat osoittautuneet riittämättömäksi. Ajatellen valtuutettu Torstin puheenvuoro, joka totesi, että vuodesta -19 on tilanne heikentynyt, niin sattumalta juuri vuodesta -19 kerrotaan näitä toimenpiteitä erityisesti aloitetun.

18.5.2022

Eli kannattaisi ehkä kuitenkin pyrkiä siihen, että selvitykset siitä, mitä voidaan tehdä, olisivat jossain määrin laajemmat.

Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin oman puheenvuoroni lopuksi piti kannattaa Arajärven esityksiä. Jos se voidaan kirjata, niin kiitokset siitä. Mutta vastauspuheenvuorona apulaispormestari Sazonoville tartun kahteen seikkaan. Tämä kysymys, että väitettäisi, ettei seurata. No, ei väitetä, mutta ehkä sen voi kuitenkin todeta, että kun nyt katson nämä kymmenen vuoden aikasarjat, niin meillä tosiaan oli neljä tilastotietoa vuodelta -21, kun aikaisemmilta vuosilta meillä on 8–10. Silloin kun tätä aloitetta valmisteltiin vuodenvaihteessa, edellinen tieto T3-luvusta taisi olla maalisi- vai huhtikuuta. Että ihan kaikilta osin tämä ei ole nimenomaan tuntunut siltä, että tätä terveystieteellisesti keskeisintä lukua olisi seurattu sellaisella tavalla kuin olisi pitänyt juuri näinä aikoina.

Toiseksi mitä tulee toiveeseen siitä, että nimenomaan esitettäisiin keinoja. Näen tämän kyllä vähän siinä mielessä toisin, että tässä juuri esitetään sitä, että kootaan keinovalikoimaa, josta meillä on strategista tietoa vaikka kuinka paljon. Todella -16–18 meidän luvut oli 16, 13 ja 17. Sen jälkeen ovat hypänneet 26, 25 ja 29. Otettaisiin nimenomaan strateginen tavoite ja sen kautta edettäisiin, juuri niin kuin esitimme tässä aloitteessa.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy vähän ihmetellä, että puhuitko pöytäkirjassa edellä apulaispormestari Sazonov vai kenties valtuutettu Sazonov. Hieman erikoiselta tuntui tämä hyökkäys SDP:n ryhmäaloitteen tekstiä kohtaan. Kyllähän ryhmällä ja valtuutetulla on oikeus kirjoittaa aloitteet haluamassaan muodossa ja puuttua sellaisiin koettuihin epäkohtiin, ilman että niiden teksten täytyy olla kaupungin toimien kehumista ja ylistämistä. Kaupunkihan ja työntekijät tekee todella arvokasta työtä, ja tekevät myös sote-toimialalla. Ei siitä ole kysymys. Mutta täytyyhän tämä räikeä epäkohta,

18.5.2022

joka koskettaa terveysasemien jonoja, nostaa esiin. Ihmettelen todella tätä hyökkäävää asennetta.

SDP on viime kaudella vastustanut ulkoistuksia, joista myös sote-toimiala on julkisuuteen kertonut jonojen osalta, että ei ole ollenkaan niin, että yksityiset toimii paremmin, julkinen huonommin, vaan korona on vaikuttanut olennaisesti siihen.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä ihmettelin myös apulaispormestarin puheenvuoroa. Hyvin poliittinen puheenvuoro. Hänhän siinä listasi ne kokoomuksen keinot: yksityistää, ulkoistaa. Jos nämä keinot on käytössä, niin sehän tarkoittaa, että julkista puolta ei edes yritetä saada toimimaan täällä. Sen takia luvut on 55:ttä, nämä T3, ja 90:tä päivää. Oletteko te luovuttaneet jo tämän kanssa? Päättäneet, että ulkoistetaan kaikki, ja nämä luvut saa ollakin tällaiset. On paremmat perusteet sitten Mehiläiselle ja Terveystalolle antaa tämä kaikki homma. Onko tämä teidän linja tällä hetkellä, että te ette edes yritä näitä saada toimimaan, vaan olette päättäneet, että kaikki ulkoistetaan?

Valtuutettu Minja Koskela (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sazonov viittasi puheenvuorossaan T3-lukuihin ja erityisesti siihen, että nämä ulkoistetut terveysasemat onnistuvat hoidon tarjoamisessa nopeammassa aikataulussa. Komppaan kyllä siinä valtuutettu Heinäluomaa, joka totesi, että ei suinkaan ole näin, että yksityiset onnistuisivat tässä paremmin ja julkinen huonommin. Tämä T3-lukujen suhde ulkoistettujen ja kunnallisten terveysasemien välillä juontuu juurikin pitkälti koronasta. Eli julkisilla on mennyt valtavasti kapasiteettia, aikaa ja energiaa siihen, että ollaan testattu, jäljitetty ja rokotettu. Siitä huolimatta esimerkiksi Suutarilan terveysasema oli joka tapauksessa näissä T3-luvuissa jo ennen Kannelmäen ulkoistettua terveysasemaa. Ruoholahdessa T3-luvut on ollut erinomaisen hyviä, mutta se johtuu pitkälti siitä, että se on täysin uusi terveysasema, jolla ei ole hoitovelkaa lainkaan pohjilla.

18.5.2022

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

En joka väliin pyydä puheenvuoroa. Annan valtuuston käydä keskustelua. Mutta tässä nyt sen verran suoria viittauksia, jopa syytöksiä, tuli, niin käytän puheenvuoron.

Se, mitä täällä teen, ja apulaispormestarin rooli, puolustan kaupungin hallituksen kantaa. Puolustan kaupungin strategiaa. Puolustan nyt tehtyä toimintasuunnitelmaa. Puolustan tämän valtuuston enemmistön tekemiä päätöksiä. Kyllä, se on minun tehtäväni ja roolini. Siihen saattaa myös sisältyä jotain omiakin näkemyksiä, mutta sekään ei kai täysin kiellettyä ole tässäkään tehtävässä. Mutta se on se iso linja.

Samalla muutama huomio. Tässä mainittiin ratkaisevasti pandemia. Se vain unohdettiin silloin, kun valtuutettu Torsti puhui 2021 seurannasta. Se on hyvä, nyt on päästy seurannassa takaisin ja kuntoon. Nimenomaan se on vaikuttanut omaan toimintaan aivan valtavasti. Jotenkin se vain muistettiin näissä edellisissä puheenvuoroissa mainita, kun verrattiin yksityisiä palveluntuottajia, mutta ei silloin kun kritisoitiin meidän omaa toimintaa. Sen takia on hienoa, kuten valtuutettu Koskela sanoi, että esimerkiksi Suutarilassa on pandemiatilanteesta huolimatta onnistuttu.

Eikä siinä, pandemia hyvä mainita. Ei se ole syy mennä sen taakse kaikessa asiassa, mutta se on tärkeää mainita, koska se on vaikuttanut tähän niin keskeisesti, ja vaikutuksia on tietenkin paljon. Henkilöstötilanteen vaikeutuminen, jonka kanssa kaikissa palveluissa lähestulkoon nyt painitaan ja niin poispäin. Siksi listasin toimia, sekä oman tekemisen ja juoksun parantamisen toimia että sitä tukevia ostoja ja vastavia. Se on kokonaisuus. Sitä kokonaisuutta on viety eteenpäin viime kaudella, sitä viedään nyt eteenpäin. Kaikissa ? linjauksissa, strategioissa, tulevassa palvelustrategiassa kiinnitetään tähän huomiota. Se työ on tärkeää. Eli tässä ei kannata tästä rakentaa sellaista yksityinen-julkinen-keskustelua, vaan katsoa kokonaisuutta.

Kiitos, puheenjohtaja.

Näillä sanoilla kuuntelen tarkalla korvalla valtuuston keskustelua.

18.5.2022

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Nyt tarkalla korvalla kannattaa kuunnella, koska emmehän me SDP:nä ole luoneet mitään vastakkainasettelua julkisen versus yksityisen välillä. Mehän olemme myös tukeneet korona-ajan jälkeisessä työssä myös palveluostoja yksityisiltä toimijoilta. Ainoa taho, joka luo vastakkainasettelua, on apulaispormestari itse hyökätessään SDP:n ryhmää ja tätä ryhmäaloitetta vastaan. Meidän tarkoituksenahan on kiinnittää huomio tähän räikeään epäkohtaan, jossa tulee tällä hetkellä aivan valtavasti palautetta helsinkiläisiltä. Mutta tuntuu kyllä siltä, kun katsoo puhujalistaa, että taitaa lähinnä palaute tulla tänne SDP:n suuntaan, koska niin heikkoa on osanottoa vihreillä tai kokoomuksenkaan valtuutetuilla. Ainakin itse saan viikoittain palautetta siitä, kuinka vaikeaa on saada kiireellistä tai kiireetöntä aikaa meidän julkisille terveysasemille.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaikki strategian tavoitteet ja muut vastaavat on toki yhdessä hyväksytty, ja hyvä niin. Niihin me pyrimme. Mutta kun tähän mennessä käytetyt keinot eivät riitä. Haluaisinkin kuulla, mistä syystä ei saa käyttää muita keinoja, lisäkeinoja, mahdollisesti tehokkaita keinoja, jotka nopeuttaisivat tilanteen korjaamista, johon strategian tai minkä hyvänsä mukaan on tarkoitus päästä. Se on käsittämätön homma, että ollaan rajoitettu johonkin, joka ei lisäksi toimi. Se, miksi ne keinot eivät toimi, on sitten toinen asia. On työvoimapulaa, on kaikkien näköistä muuta. Palkkaukset liian pieniä ja muuta vastaavaa. Mutta jos ne eivät auta, niin otetaan lisää keinoja käyttöön.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mukava tosiaan päästä mukaan keskusteluun, toisin kuin täällä äsken huomauteltiin. Ensinnä kiitos SDP:n ryhmälle tästä ryhmäaloitteesta ja terveysasemien hoitoon pääsyn nostamisesta keskusteluun. Perusterveydenhuollon kiireettömän hoidon saatavuuden tilanne on Helsingissä vakava. Nostimme sen yhdessä keskeiseksi tavoitteeksi kaupunkistrategiassa, ja sen on oltava ykkösprioriteetteja myös sote-uudistuksen

18.5.2022

osana Helsingissä tehtävässä palvelustrategiassa konkreettisine keinoin. Tämä työ on meillä kaikilla edessä vielä tänä vuonna, ja ratkaisuja tarvitaan nopeasti.

Koronapandemia on aiheuttanut Helsingissä suuren hoitovelan, ja edessä on mittava jonon purku. Toki sitä on tähänkin mennessä tänä keväänä tehty. Kroonisia sairauksia on jäänyt hoitamatta ja sairauksia diagnosoimatta. Strategiassa ja budjetissa päätimme 45 miljoonan euron rahoituksesta sote-toimialalle jonojen ja hoitovelan purkamiseen. Tällä hetkellä meillä on Helsingissä tavoite pääsystä kiireettömään hoitoon kymmenessä päivässä. Jatkossa hoitotakuu kiristyy myös lainsäädännön tasolla, ja tähän pääseminen vaatii lukuisia tehokkaita keinoja. Tämä vaatii meiltä ratkaisuja vakavaan henkilöstöpulaan, parempaa pitovoimaa terveydenhuoltoon ja uusia toimintamalleja omaan toimintaan. Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén on linjannut, että keino on tarvittaessa käytettävä myös ostopalveluja hoitotakuun toteuttamiseksi, jos siihen ei muilla keinoilla päästäisi.

Ajattelen itse, että tärkeimmät keinomme parantaa hoitoon pääsyä ovat oman toiminnan kehittäminen ja ratkaisut terveydenhuoltoalan työvoimapulaan. Terveysasemien vetovoiman parantaminen on ammattilaisten pysyvyyttä ja työssä viihtymisen parantamista. Meidän on annettava terveysasemille lisää autonomiaa kehittää omaa toimintaansa ja samaan aikaan levitettävä hyviä käytäntöjä. Työyhteisöistä nousee paljon niin hoitoon pääsyä kuin työhyvinvointia parantavia toimia. Esimerkiksi Vuosaaressa toimintaa kehitetään voimallisesti uusin toimintamallein ja uusien kehittäjälääkärin ja kehittäjähoitajien voimin.

Meille poliitikoille on varsin tyypillistä uskoa vahvasti erilaisten selvitysten ja päättäjille tuotettavien paperien voimaan. Tunnistan tämän toki itsessänikin. Tämänsisältöinen esitys näyttää nousevan myös demareilta. Ajattelen kuitenkin, että tässä ryhmäaloitteessa nousevaa hyvin tärkeää aihetta eli terveysasemien hoitoon pääsyä on ratkottava kuitenkin huomattavasti nopeammin ja konkreettisemmin keinoin kuin vuoden loppuun mennessä tuotettavalla uudella selvityspaperilla. Hoitovelka, vakava henkilöstöpula ja toimintamallien kehittäminen ovat käsissämme juuri nyt, eikä tätä kannata selvityksellä lykätä.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

18.5.2022

Valtuutettu Vanhasen puheenvuoron neljä viidesosaa vaikutti siltä, että hän on sitä mieltä, että tämä palautusesitys on hyväksyttävä. Sitten viimeisessä viidenneksessä hän totesi, että on käytettävä nykyisiä keinoja. Mutta kun ne nykyiset keinot eivät ole riittäneet. Se on niin ikävää.

Valtuutettu Pilvi Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, valtuutetut.

Ehkä juuri tähän, että totta kai me etenemme koko ajan, ja niin kuin apulaispormestari Sazonov totesi, totta kai Suomen suurimman kaupungin terveydenhuollossa tapahtuu koko ajan paljon asioita, joista kukaan täällä salissa ei tiedä mitään. Näin pitää ollakin ja monenlaisia asioita kehitetään. Mutta se nimenomaan korostaa sitä, että meillä pitää olla isossa kuvassa poliittisilla päättäjillä strategiset tavoitteet senkaltaisia, että ne ohjaavat asioita siihen suuntaan kuin me katsomme, että kaupungin pitää mennä.

Täytyy sanoa, että mä olin itse yllättynyt, että oli niinkin raju tämä meidän tarina ihan lukujen valossa, että me todella päätimme... Itselläni oli mahdollisuus olla silloin jo valtuutettu 2013, kun tämä luku oli 32. Silloin tehtiin strategisia ratkaisuja ja mentiin aivan erilaisiin lukuihin. Nyt ollaan oltu monta vuotta heikommassa tilanteessa, ja se on ollut terveyspoliittinen lähtökohta koko tässä aloitteessa. Että tässä tilanteessa tuodaan ikään kuin kokoava selvitys keinoineen ja mennään eteenpäin. Mutta se on hyvä, jos meillä on yhteinen näkemys asiasta, niin silloin se varmaan näkyy myös budjettineuvotteluissa ja ensi vuoden toiminnassa.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitoksia edellisistä puheenvuoroista. Valtuutettu Arajärvi siteerasi puheenvuoroani kyllä täysin väärin, koska peräänkuulutin puheenvuoroistani uusia ja tehokkaita keinoja, joista mainitsin esimerkiksi terveysasemien vetovoiman parantamisen lisäämällä autonomiaa kehittää omaa toimintaa sekä hyvien käytäntöjen levittämisen ja työyhteisöjen hyödyntämisen tässä. Me tarvitsemme uusia, tehokkaita keinoja, ja meillä on

18.5.2022

tässä sama tavoitetila, kuten valtuutettu Torsti taas totesi omassa puheenvuorossaan. Että hiukan ihmettelin.

Itse en myöskään pidä kovin uutena tai raikkaana keinona – tilanteen vakavuuden huomioiden – hitaahkolla keinolla pyytää selvitystä vuoden loppuun mennessä. Ei se ole uusi keino, joka ratkaisisi tämän tilanteen, vaan tämä on meillä kaikilla käsissämme juuri nyt.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin kannattaisin valtuutettu Arajärven tekemää palautusehdotusta. Tässä on edellä valtuutetut Torsti ja Arajärvi pitäneet hyvät puheenvuorot. Tavoitetilahan meillä on se, että etenemme itse asiassa tässäkin asiassa nopeammin kuin valtakunnallinen tavoitetila, viikossa hoitoon. Niin kuin monissa asioissa Helsinki on pystynyt osoittamaan muulle maalle johtajuutta, niin myös tässä asiassa toivoisin, että pystyisimme korjaamaan tämän räikeän epäkohdan. Kyllä nämä terveysasemien jonot on aivan häpeäpilkku tällä hetkellä Helsingissä. Ei tämä jonotilanne ole syntynyt korona-aikana. Korona-aika on pahentanut tätä. Kyllä tämä epäoikeudenmukaisuus on jonojen osalta ollut olemassa jo aikaisemmin.

Muistamme kyllä viime valtuustokaudelta, mitkä oli kokoomuksen ja vihreiden lääkkeet tämän epätasa-arvoisen tilanteen johdosta: terveysasemien ulkoistukset. Joten ei tässä ole kyse siitä, että SDP olisi pitkitämässä tätä korjausliikettä sillä, että me vaadimme selvityksen. Kun tilanne on ollut vuosia jo tällainen, niin olisi varmasti ihan paikallaan pohtia myös sitä, tarvitsisimmeko ulkopuolisen arvion meidän terveysasemien toiminnasta. Siitä, minkälaisia johtamisjärjestelmiä meillä on käytössä, ja tehdä sen pohjalta johtopäätökset.

Niin kuin me olemme tämä ryhmäaloitteen kirjoittaneet, niin emme me ole etukäteen kertoneet, mitkä ne lääkkeet on, niin kuin kokoomuksella tuntuu olevan lääke jo tiedossa, ennen kuin on selvitetty, eli ulkoistus. Vaan me olemme lähteneet siitä liikkeelle, että tehdään asiallinen, riippumaton selvitys ja sen pohjalta ratkaisut. Mutta ensinnä pitäisi tietää, mitä epäkohtia pitää lähteä korjaamaan.

18.5.2022

Valtuutettu Elisa Gebhard

Kiitos, puheenjohtaja.

Terveysasemien jonot ovat olleet liian pitkät usealla asemalla jo vuosia. Myös alueelliset erot ovat asettaneet kaupunkilaisia eriarvoiseen asemaan keskenään. Siksi me haluamme, että kaikille Helsingin terveysasemille pääsee tarpeen vaatiessa viikossa kiireettömään hoitoon. Sen takia pistemäiset hankkeet ei riitä, vaan me vaadimme ryhmäaloitteissa kokonaisvaltaisia toimia.

Ajattelen itse, että nimenomaan nyt meidän pitää vaatia enemmän julkiselta terveydenhuollolta. Siksi hoitoon pääsyn ongelmiin pitää puuttua kokonaisvaltaisesti, mikä ensin vaatii kroonisen, pitkittyneen kriisin syiden selvittämistä. Selvitys on kuitenkin vain ensimmäinen askel ongelmien ratkomisessa. Koska kyse on pitkäaikaisesta ongelmasta, jota yrityksistä huolimatta ei olla kyetty ratkaisemaan, siksi ihmettelen, minkä takia täällä nyt vastustetaan nimenomaan selvityksen tekoa, jossa perusteellisesti voitaisiin selvittää, mitä tälle sitten pitäisi tehdä.

Me haluamme kaikessa yksinkertaisuudessaan kaupunkilaisille toimivan julkisen terveydenhuollon. Haluamme, että hoitohenkilökunta voi työskennellä hyvissä olosuhteissa. Se ei ole liikaa vaadittu.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Oon tästä asiasta samaa mieltä täysin. Tällä hetkellä tuntuu siltä, ettei Helsingissä pääse hoitoon. Tilanne toki siitä universaalista terveydenhoitojärjestelmästä on jo kauan sitten luhistunut. Tällä hetkellä palveluita käyttää suurimmaksi osaksi he, jotka eivät rahoitukseen millään tavalla osallistu.

Tähän demareiden huoleen, jonka he tässä on ryhmäaloitteen muodossa esittänyt. Toki itse vähän kiinnitin siihen huomiota, tuntuu, että kuntatasolla he ovat viime vaalikaudella tehneet kaikkensa sen eteen, ettei uusia tapoja kehitetä. Ettei uusia tapoja ennakkoluulottomasti keilla. Onneksi siitä huolimatta kaksi terveysasemaulkoistusta saatiin läpi, toteutukseen, ja tuloksethan ovat hyviä. Sen lisäksi toki valtakunnan tasolla on järjetöntä, ja en ole ymmärtänyt sitä, että he ovat olleet

18.5.2022

mukana johtamassa semmoista hallitusta, joka on tehnyt sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen, joka tulee entisestään pahentamaan Helsingin tilannetta. Mutta siitä ovat vastuussa he, jotka ovat valtakunnan tasolla päätöksentekoon osallistuneet.

Itse en ole ikinä ymmärtänyt sitä merkitystä, että onko hoitoa saavan kannalta keskeistä, onko se virkasuhteessa oleva lääkäri vai työsuhhteessa oleva lääkäri, eli kuka sen tosiasiallisen hoidon tarjoaa. Onko se julkinen sektori vai yksityinen. Tärkeintähän pitäisi olla sen, että sinne hoitoon pääsee. Siltäkin osin nämä uudet yksityiset toimijat tuntuvat olevan tässä meidän valovuoden edellä.

Tämän takia onkin hyvä, että kaiken maailman selvitysten, mitä nyt aina toivotaan, Suomi on selvitysten luvattu maa, ja ei ole niin pientä ongelmaa, etteikö selvityksellä ratkeaisi. Mutta ehkä tässä odottaisin sitä selvitystä, mikä tullaan kuitenkin tekemään niistä kokemuksista, joita näistä yksityisistä, Ruoholahden ja Kannelmäen terveysasemien ulkoistuksissa saatiin.

Kun täällä oltiin huolissaan siitä alueellisesta toteutumisesta, niin onneksi meillä kuitenkin on sen verran valinnanvapautta tällä hetkellä sote-järjestelmässä, että suositan kaikkia hakeutumaan Ruoholahden ja Kannelmäkeen ja listautumaan sinne, koska siellä sitä hoitoa tällä hetkellä yksityisten tarjoamana saa.

Valtuutettu Sirpa Asko Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä en vielä osaa sanoa, kumpaa puolta mä olen, koska mun pitäisi tietää lisää tästä teidän esityksestä. Kuka sitten tekee tämän selvityksen? Jos jotkut tuotantotalouden heput Aalto-yliopistosta sen tekee ja saapastelee paikalle ja kirjoittaa jotain, niin sehän kestää vuoden tai kaksi, ennen kuin me saadaan mitään tulosta aikaa. Sitten voi olla, että ne ihmiset, jotka nyt on töissä meillä terveysasemilla, suuttuu tästä ja ei ne viitsi tehdä sitäkään vertaa. Tämä on kyllä aika vaarallinen tällaisen selvityksen tekeminen.

Kun mä olen ihan intohimoinen julkisen terveydenhuollon puolustaja, niin mulla ei myöskään ole keinoa, millä terveysasemat saadaan toimimaan, koska ne ihan yksinkertaisesti johtuu siitä, että meillä ei ole henkilökuntaa. Ei meillä ole muutakaan henkilökuntaa, mutta ei meillä ole lääkäreitä, ei meillä ole hoitajia. Ne ei kerta kaikkiaan riitä tekemään

18.5.2022

kaikkea sitä työtä, mitä meillä pitäisi tehdä. Sen takia voi olla, että tämäntoinen selvitys vain huonontaa tilannetta siellä, koska sen jälkeen ne lyö lossiksi sen oman tehtävänsä.

Ottakaa huomioon, mistä johtuu tämä kauhea tilanne, mikä meillä on nyt. Sehän johtuu aika paljon siitä, että yksityiset terveystyrikyset on kasvaneet ihan valtavaksi. Mehiläisen liikevaihto 1,4 miljardia. Siellähän ne on ne meidän ihmiset töissä, jotka me on suurella vaivalla koulutettu. Ne on Mehiläisessä, eikä niitä sieltä pois saa. Tämä on niin paha tilanne, että mä en usko, että tällainen selvitys sitä ratkaisee, vaan tässä täytyisi olla myös eduskunta mukana.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä kannatan palautusta. Valtuutettujen on ollut vaikea saada tietoa terveydenhuollon tilanteesta. Viime talvena ei näitä T3-aikoja pitkään aikaan julkaistu ollenkaan epämääräisillä syillä. Myös on hyvin vaikeaa nykyään päästä tutustumiskäynnille. Ei siis hoitokäynnille vaan tutustumiskäynnille terveysasemalle. Oon yrittänyt useamman kuukauden ajan yhdelle asemalle päästä käymään, mutta erilaisin verukkein asia vain lykkääntyy eikä se tahdo onnistua. Tietoa pitää sitten hakea tällaisilla selvityksillä, kun sitä ei muita keinoja ole saada.

Mä toivoisin, että kaupunki palaa perusasioiden ääreen tässä. Näiden kaiken maailman muiden aloitteiden, sinänsä hyvää tarkoittavien, jätetään ne vähemmälle huomiolle ja vähemmälle rahalle ja pannaan terveydenhuoltopuoli oikeasti kuntoon. Sitten aletaan muita, kaikkia kivoja juttuja tänne puuhailemaan.

Tässä kun kokoomuksen puheenvuoroja on kuunnellut, niin siellä kuulee, että se teidän ratkaisu on ulkoistaminen, yksityistäminen. Te olette luovuttanut jo julkisen kehittämisen, ja sen näkee näissä T3-luvuissa. Ei sitä intoa enää ole, vaan ajatellaan että Mehiläinen ja Terveystalo sitten tulee hoitamaan. Sitten tulee just tämä kehitys, minkä Asko-Selja vaara totesi, että entistä enemmän menee väkeä sinne. Se vain paisuu ja paisuu. Kohta meillä ei ole julkista lääkäriä koko maassa enää, vaan kaikki on Mehiläisessä.

18.5.2022

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Palautukseen. Nykyistä huomattavasti parempi julkinen perusterveydenhuolto on helsinkiläisten perusoikeus. Heidän pitää voida luottaa siihen, että hoitoa saadaan tarvittaessa viikon sisällä. Terveysasemien välillä on suuria eroja. Jakomäen terveysasemalla T3-luku oli kahdeksan. Suutarilassa se on pieni. Vuosaaressa se on jopa 90. Mikä aiheuttaa nämä erot eri terveysasemien välillä? Jos ongelmat ovat jo kaupungin tiedossa, miksei niihin puututa?

Perusteellisen selvityksen tekeminen on tärkeää. Henkilöstön saata-
vuusongelmat ovat olleet tiedossa useita vuosia. Henkilöstövajeen syyt
pitää selvittää perusteellisemmin: miksi jollakin terveysasemalla henki-
löstö pysyy ja toisella asemalla vaihtuvuus on suurta asuinalueen hen-
kilöstöstä riippumatta? Esimerkiksi Puistolän terveysasemalla ja Jako-
mäen terveysasemalla henkilöstön vaihtuvuus on aivan erilaisia. Ruohonjuuritasolla hoitajat ja lääkärit tekevät parhaansa. Johtaminen ja työolosuhteet pitää selvittää. Tähän tarvitaan selvitystä.

Palvelusetelit eivät takaa hoidon jatkuvuutta, ja ulkoistetuista terveysasemista, etenkin Kannelmäestä, on saatu asiakkailta paljon negatiivista palautetta. Osa asiakkaista on siirtynyt esimerkiksi Haagan terveysaseman asiakkaiksi.

Hyvä julkinen perusterveydenhuolto kuuluu myös niille, joilla ei ole käytettävissä työnantajan kustantamaa työterveyshuoltoa tai varaa yksityisiin vakuutuksiin. Kokoomus ajaa tällaista kahden kerroksen väen hoitoa, ja tähän on tullava loppu. Helsinkiläisten terveydenhoito ja sairaanhoito pitää olla yhdenvertaista kaikille kuntalaisille.

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande, tack.

Ajattelen itse, että on ymmärrettävää, että jokainen valtuutettu ja jokainen valtuustoryhmä kantaa tästä asiasta suurta huolta, koska meidän on syytä olla huolissamme. Meillä on paljon, mistä olla ylpeitä, ja ajattelin, että terveydenhuolto korona-aikana selvisi aivan mielettömän

18.5.2022

suurista haasteista loistavasti. Henkilöstö pisti itsensä likoon, ja organisaatiokin pystyi antamaan todella tehokkaan panoksen.

Perusterveydenhuolto työpaikkana on mielestäni se meidän suurin haaste ja henkilöstöpula. Jollemme pysty henkilöstöpulaa jollain tavalla ratkaisemaan, ei auta, vaikka tekisimme millaisia päätöksiä tai tavoitteita. Kun henkilöstöltä kysytään, niin hyvin paljon he puhuvat hierarkiasta, johtamisesta, työhyvinvoinnista, mahdollisuudesta vaikuttaa omaan työhönsä palkan lisäksi kysymyksinä, jotka vaikuttavat heidän työhyvinvointiin. Siksi ajattelen, että kyllä meillä varmasti on tiedossa aika paljon tekijöitä, jotka tekevät eri työpaikat ja työyksiköt eri tavoin houkutteleviksi. Hyvin paljon tietenkin johtajuudesta on kyse. Jollain tavalla meidän pitäisi saada asiat muuttumaan.

Ajattelen, kuten edustaja Reetta Vanhanen, valtuutettu anteeksi, että itseohjautuvuus ja autonomia on erittäin suuri merkitys. Työpaikoilla pitäisi olla suurempi vapaus ratkaista esimerkiksi työvuoroja, työntekomalleja itse. Ensikosketus pääsyjonoihin on mielestäni aivan yhtä suuri haaste kuin se jonokysymys. Niitähän ei millään tavalla voida mitata, että jos ihmiset ei edes pääse jonoon mukaan.

Ruotsin kielellä palvelujen saanti on erityisen haastavaa.

Kiitos.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten täällä on jo useampaan kertaan todettu, olemme tärkeän asian äärellä nimenomaan kaupunkilaisten yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Jossakin päin Helsinkiä hoitoon pääsee nopeastikin, toisaalla saat odottaa kymmeniä päiviä. Pisimmät jonotusajat on jo pidemmän aikaa ollut Vuosaaren terveysasemalla, huolimatta kaikista lukuisista toimista, joita kaupunki on sinne osoittanut. Tästä syystä olenkin itse tehnyt aloitteen, jossa esitän Vuosaaren terveysaseman ulkoistamista.

Välihuuto!

Ilman ideologiaa. Itselleni on aivan sama, kuka potilaat hoitaa, yksityinen vai julkinen. Tärkeintä on se, että ihmiset pääsevät jonosta hoitoon.

18.5.2022

Valtuutettu Arajärvi peräänkuulutti puheenvuorossaan muun muassa parhaiden käytänteiden käyttöönottoa kaupungin terveysasemien toimintaan. Tähän oiva vastaus on jo aiemman kahden terveysaseman kohdalla tehty ostopalvelukokeilu. Uskon, että näiltä kahdelta terveysasemalta saatavat uudet, toimivat käytännöt todellakin kannattaa viedä kaikkien terveysasemien työhön.

Valtuutettu Vepsä puhui kahden kerroksen väestä, että kokoomus ajaa tällaista mallia. Ymmärtääkseni kaupunkilaiselle asiointi ulkoistetuilla ja kaupungin omilla terveysasemilla maksaa aivan yhtä paljon. Eli en ihan ymmärrä tätä kommenttia.

Selvitykseen en missään nimessä halua enää tuhlaa aikaa. Keskitytään mieluummin tekoihin, jotta ihmiset, kaupunkilaiset pääsevät hoitoon, kuten apulaispormestari Sazonov totesi. On tärkeää, että kaupunkistrategiassa on linjattu, että kaupunkilaisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja tähän käytetään kaikki, kaikki mahdolliset keinot. En kannata palautusta.

Kiitos.

Valtuutettu Maaret Castrén

Hyvä puheenjohtaja.

Monta hyvää puheenvuoroa on kuultu, ja on hyvä huomata, että potilas on monen mielestä kuitenkin keskiössä. Suurin riskihän on tällä hetkellä se, että meillä ei ole henkilökuntaa. Mä korostaisin sitä, että henkilökunnan väsyminen tulee myös siitä, että tiedetään, kuinka paljon potilaita on hoitamatta ja odottamassa ja kuinka paljon niitä pitäisi päivän aikana hoitaa. Tähän auttaa se, että me otetaan pikkuisen apua muiltakin kuin omalta väeltä.

Helsingillä on monta hyvää asiaa menossa, ja mä korostaisin että näitä asioita pitäisi vielä tehostaa. Meillä esimerkiksi palveluseteli hammashoidossa on osoittautunut projektiksi, joka ei ole kantanut hedelmää, eli potilaat eivät ole saaneet palveluntuottajia ottamaan heille annettuja palveluseleitä. Tämänkaltaiseen toimintaan, että me tiedettäisiin, mitä on kaupungin omat kustannukset versus ulkoistetut tai palvelusetelillä ostetut kustannukset, auttaisi sitä, että me pystyttäisiin kohdistamaan tervejärkisesti palveluita niin, että potilaat oikeasti saa sitä eivätkä jää jonoon roikkumaan.

18.5.2022

Mä peräänkuuluttaisin vielä sellaista, jota en ole oikein nähnyt keskusteluissa, että nyt kun on nämä neljä hyvinvointialuetta ja HUS, Helsinki, me ollaan kaikki samassa ongelmassa resurssien kanssa. Että olisi tiivistä, keskustelevampaa yhteistyötä tällä alueella, jossa me kuitenkin hoidetaan aika lailla yhteisiä potilaita. Me varmaan pystyttäisiin oppimaan toisiltamme. Ennen kaikkea varmasti Helsinkiin pystyisi antamaan paljon muille.

Kiitos.

Valtuutettu Mikko Paunio

Kyllä palautukseen. En todellakaan kannata palauttamista, mutta kannatan, että Helsinki noudattaisi hyväksymäänsä kaupunkistrategiaa. Tässä tulee myös terveiset apulaispormestari Sazonoville. Meillä oli sote-lautakunnan iltakoulu, ja keskustelimme palvelustrategiasta ja sen laatimisesta. Otin loppukeskustelussa esiin sen, että koko keskustelu ja miten sitä ohjattiin, ei noudattanut kaupunkistrategiaa, koska kaupunkistrategiassa lukee: "vastuullinen talous kestävän kasvun perustana". Siinä todetaan, että "reunaehdot kaupungin taloudelle asettavat monet muutokset, kuten yhä moninaisemman kaupungin palvelutarpeet". Tämä on eufemismi, joka viittaa siihen, että meillä on yhä enemmän maahanmuuttajia, ja tämä asettaa merkittäviä budjettitarpeita. Nyt koko keskustelu sote-iltakoulussa jätti tämän kaupungin talouden reunaehdon huomiotta.

Kuitenkin valiteltiin sitä, että puolentoista vuoden päästä meillä on 220 miljoonan euron budjettivaje. Totesin siihen, että jos meillä ei ole tästä kunnollista tietoa, niin meillä on täysin mahdotonta puolustaa Helsingin etuja valtiovarainministeriötä kohtaan. Ei muuta.

Valtuutettu Sanna Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on käyty tärkeitä keskustelua, ja itse olen iloinen siitä, että meillä on tulossa myös lainsäädäntö, joka hoitoon pääsyä meitä ohjaa parantamaan. Sitähän on Helsingissä tehty tässä vuosia. Yritetty erittäin monia keinoja, tehty monia selvityksiä. On aivan selvää, että meillä on ongelma. Sen olen itsekin tuolla puhujapöytäniä monta kertaa apulaispormestarina sanonut, että meillä on ongelma, joka täytyy ratkaista. Siihen on todella tehty selvityksiä alkaen nyt vaikka STM:n tukemasta

18.5.2022

Tulevaisuuden sotekeskus -hankkeesta, missä nimenomaan hoitoon pääsyn parantaminen on ollut viimeiset pari vuotta aivan keskiössä.

Mutta on siis selvää, että ne toimet eivät ole olleet riittäviä, koska meillä on, ei ainoastaan Helsinkiin keskittyvä vaan valtakunnallinen, suuri ongelma. Siinä tarvitaan todella paljon yhteistyötä. Kuten esimerkiksi valtuutettu Castrén äsken hyvin sanoin, niin siihen tarvitaan koko tämän alueen yhteistyötä.

Jotenkin keskustelu aina typistyy tähän yhteen keinoon, kun se on ideologisesti niin kuumottava, eli tähän ostopalveluasiaan, joka viime valtuustokaudella päätettiin. Itse ainakin toivoisin, että keskusteltaisiin myös niistä monista esimerkiksi johtamisen ja työnjaon parantamisen asioista, joita on jo tehty. Esimerkiksi Malmin terveysasemalla ennen koronapandemiaa, jolloin valitettavasti moni asia muuttui, kun Malmista tuli koronaterveysasema, oli erinomainen, juuri siellä kehitetty akuutti terveydenhuollon oma malli. Se johtuu juuri siitä autonomiasta, jota siellä oli otettu käyttöön. Siellä oli myös paljon esimerkiksi opiskelijoita ja siihen tutkimusyhteistyötä kytkettynä.

Mistä valtuutettu Reetta Vanhanen tässä aikaisemmin puhui, uskon itsekin, että nimenomaan johtamisen kehittämisellä, kyvyllä tunnistaa paikallisia keinoja ja ottaa niitä käyttöön päästään jo pitkälle. Mutta sen lisäksi on tehty paljon esimerkiksi suoravastaanottoja, hoitajien vastuuta on lisätty, palkankorotuksia on tehty terveysasemien henkilökunnalle. On otettu käyttöön tietysti palveluseteleitä ja monia muita. Näitä on siis monia asioita tehty ja niitä täytyy ehdottomasti jatkaa, koska hoitoon pääsy täytyy saada paremmaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Fardoos Helal

Kiitos, puheenjohtaja.

Emme voi vuodesta toiseen hyväksyä, että hoitoon pääsyn eteen ei tehdä tarpeeksi. Emme voi hyväksyä sitä, että hoitohenkilökunta palaa loppuun ja lähtee. Siksi hoitojonojen purku täytyy aloittaa SDP:n ryhmäaloitteen mukaisesti. Helsinkiläiset ansaitsevat toimivan perusterveydenhuollon ja hoitohenkilökunta mahdollisuuden hoitaa työnsä hyvissä olosuhteissa.

Kiitos.

18.5.2022

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy korostaa, että tässähän ei ole kyse siitä, etteikö kaupungin työntekijät tekisi ahkerasti ja omaa työpäiväänsä monesti venyttäen arvokasta työtä helsinkiläisten terveyden eteen. Se on nähty jo koronan aikana, että vahva julkinen terveydenhoito on edellytys monelle asialle. Varsinkin korona-aikana sote-henkilöstö on venynyt monen vuoden, yli parin vuoden ajan jo. Joten kaupungin työntekijät ovat kyllä erittäin sitoutuneita työhönsä, ja he haluaisivat, että heillä on resurssit ja mahdollisuudet tehdä arvokasta työtään.

Nythän kyse on paitsi siitä, että on paljon johtamisasioita, työntekijöiden houkuttelevuuskysymyksiä, niin kyllähän kysymys on myös resursseista ja eurosta. Se tässä vastauksessa on ongelmana, että me emme... Se oli yksi vaatimus, joka meillä oli tässä ryhmäaloitteessa, että me saisimme tietoon myös sen hintalapun, mitä nämä eri toimenpiteet vaativat, jotta pääsemme eteenpäin siinä, että hoitoon pääsy toteutuu viikossa. Nyt meillä ei ole tätä hintalappua edes kerrottu. Miten me voimme asettaa kunnianhimoisia tavoitteita ja toivoa, että pääsemme eteenpäin, jos kaupungin poliitikoille ei edes kerrota, paljonko se maksaa? Tämä on mielestäni ongelma tässä vastauksessa. Sen takia olisi läpinäkyvämpää palauttaa tämä valmisteluun ja sen jälkeen tehdä se arvovalinta, paljonko olemme valmiita satsaamaan terveydenhoitoon. Ei ole aikaa odottaa. On sydäntäsärkevää kun yli 90-vuotiaat ihmiset ottavat yhteyttä ja sanoivat, että he eivät pääse hoitoon tällä hetkellä.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite on tärkeällä asialla, ja tässä palautuskeskustelussa on käytetty tärkeitä puheenvuoroja. Aivan kuten valtuutettu Heinäluoma äsken sanoi, valtuutetuilla on ja pitää olla oikeus saada riittävästi tietoa päätöksenteon tueksi. Olen täsmälleen samaa mieltä.

Pari asiaa tästä vastauksesta, minkä kaupunginhallitus on antanut. Täällä kappaleessa kahdeksan viitataan terveydenhuoltolain muutoksen eli hoitotakuulainsäädäntöön. Tässä on ilmeisesti lausuntokierroksella olleen esityksen väärää tietoa vielä kirjattuna, kun tässä todetaan, että jos esitys toteutuu, niin vuonna -23 tulisi seitsemän päivän

18.5.2022

määräaika. Lakiesityshän on ollut tänään eduskunnassa lähetekeskustelussa. Viime viikolla valtioneuvosto sen antoi eduskunnalle. Lausuntokierroksen aikana nimenomaan tähän määräaikaan, tai kun alun perin oli tarkoitus, että se tulisi 1.4. voimaan ja varsin pian hyvinvointialueitten aloittamisen jälkeen, niin siihen tehtiin siirtymäaika ja siirrettiin voimaantuloa. 1.9.23 eduskunnalle annetussa esityksessä tulisi kahden viikon määräaika, 14 vuorokautta, joka lähtee juoksemaan yhteydenottoa seuraavasta päivästä. 1.11.24 tulisi tämä seitsemän vuorokautta yhteydenottoa seuraavasta päivästä. Hammashuollossa se on se kolme kuukautta.

Pitää todeta, että mä koin erittäin ongelmallisena sen, että meillä on kaupunginosien, eri terveysasemien välillä todella isoja eroja. Ei voi olla niin, että jatkuvasti helsinkiläiset on eriarvoisessa asemassa sen suhteen, missä he asuu. Lähipalvelut on kuitenkin tärkeitä kaikille.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Puheenjohtaja.

Palautukseen, jota siis kannatan. 3–4 näkökohtaa vielä. Ehkä aloitan siitä, mistä valtuutettu Peltokorpi puhui. Tässä on hyvä esimerkki siitä, että kun hallitus tekee työtään myös ajassa, niin esityksen aikataulut muuttuvat. Sen takia itse pidin aika ongelmallisena sitä, että tätä kunnianhimoista tavoitetta, jota olemme tässä esittäneet ja sen keinovalikoimaa, yhtenä perusteluna, miksi sitä ei haluttu viedä läpi myös kaupunginhallitusvaiheessa, käytettiin nimenomaan sitä, että on tulossa hallituksen esitys ensi vuodelle. Jos me tällä tavalla toimimme, niin aina välillä esitykset saattavat jopa kaatua tai hallitukset vaihtua. Eli kyllä ehdottomasti kaupungin kannattaa tässä tehdä omia ratkaisujaan, kuten me teimme esimerkiksi oppivelvollisuuden osalta aikanaan ja testasimme jo Helsingissä.

Toiseksi on sanottava, kun Otto Meri käytti jonkun sentyyppiseen lauseen täällä, että tätä järjestelmää ei enää käytä he, jotka sitä rahoittaa. Kuitenkin toivoisin tiettyä kunnioittavuutta. Tässä tapauksessa en ole itse mikään terveystieteiden syvälinen asiantuntija. Se on ollut sellainen, jossa oon enemmänkin nojannut muiden osaamiseen. Mutta oon ollut sen laaja käyttäjä parikymmentä vuotta Helsingissä ja myös seurannut sitä kautta sitä muutosta, mikä meillä on nähty sekä resurssien heikkenemisen, ehkä jossain määrin myös johtamisessa. En nyt mene tässä esimerkkeihin, mutta jos joku niistä on kiinnostunut, niin ne on hyvin konkreettisia, miten ne näkyy. Esimerkiksi omalääkärijärjestelmän

18.5.2022

romuttuminen, kuinka paljon se heikentää itse asiassa palveluja. Monenlaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä näitä palveluja käyttää ja niitä havainnoi.

Vielä kolmantena johtamisesta. Minusta valtuutetut Biaudet ja Vesikansa puhuvat asioista, joista monet alalla työskentelevät puhuvat usein. Juuri sen takiahan tätä halutaan palauttaa. Eli johtamisasia on hirveän vaikea sisältäpäin yleensä saada ratkottua. Siltähän tämä vaikuttaa Helsingissä, että meillä on siellä semmoisia johtamiskysymyksiä, jotka ehkä auditointia eniten kaipaisivat. Vähän herkkiä asioita vielä tietysti aina työyhteisöjen sisällä. Ja tässä meillä varmaan ne kaikkein suurimmat pulmat on.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on kovasti kannatettu niitä toimenpiteitä, joita tässä palautusesityksessäkkin esitetään. On vain jäänyt epäselväksi, mistä me tunnistamme parhaan käytännön. Eikö se pitäisi selvittää? Mistä me tunnistamme hyvän johtamisjärjestelmän? Varmaan se pitäisi selvittää. On täällä jopa väitetty, että pelkästään se, että kyseessä on ostopalvelu, niin se on varmasti parempi järjestelmä. Voi olla, mutta minä haluaisin selvittää, että onko se parempi järjestelmä. Aivan varmasti myös kaupungin omissa toiminnoissa voi olla vielä parempia järjestelmiä.

Yksityistämisestä on tässä kovasti puhuttu. No, se on rupeaa olemaan tuolla sote-lautakunnassa hyvin tuttua. Jos oikein muistan, niin erään kerran oli 11-kohtainen esityslista, josta viisi käsitteli ulkoistamista tai ostopalveluja. Kaikki ne taidettiin hyväksyä yksimielisesti, kun kuu-lemma ei muuten saada ihmisiä palvelukseen. Se kertoo sinänsä jo siitä, millä periaatteella täällä ihmisille maksetaan palkkaa ilmeisesti.

Kaiken kaikkiaan tästä voidaan siis todeta, että tavoite on saada samalla rahalla parempia tuloksia. Sen lisäksi tarvitaan aivan ilmeisesti lisää rahaa. Tämän kaiken selvittäminen olisi varmaan hyvin tarpeellista ja tarkoituksenmukaista. Kokonaisuutena tästä palautuskeskustelusta tai tästä keskustelusta yleensä voi todeta, että kaikki näyttävät kannattavan tätä tavoitetta, paitsi etteivät kannata.

18.5.2022

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kaupunginvaltuutetut.

Käsittääkseni voisimme merkittävästi parantaa nykyjärjestelmää ottamalla käyttöön omalääkäri-omahoitajajärjestelmän. Useissa tutkimuksissa on osoitettu hoitosuhteen jatkuvuuden lisäävän terveitä elinvuosia ja vähentävän sairaalahoidon tarvetta. Ennaltaehkäisy toteutuu ja sairaudet todetaan nopeammin ja niiden hoito on tuloksellisempaa paremman seurannan johdosta. Järjestelmä on kustannustehokas. Kun lääkäri ja hoitaja tuntevat asiakkaansa, he ovat nopeasti tilanteen tasalla paljon palvelua tarvitsevan asiakkaan kohdalla, eikä aina uusien, vaihtuvien lääkäreiden ja hoitajien pidä lähteä perehtymään potilaan asioihin. Lisäksi terveydenhoitoa tarvitseva ihminen kokee todennäköisesti olonsa turvallisemmaksi, kun oma tuttu lääkäri ja hoitaja, jotka tuntevat hänen asiansa, hoitavat häntä. Voi olettaa, että lääkäreille ja hoitajille olisi myös palkitsevaa hoitaa tutuiksi tulevia ihmisiä ja nähdä kiitolliset asiakkaansa. Valitettavasti tämä näkökulma näyttää puuttuvan palautusesityksestä.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos, valtuusto, hyvästä keskustelusta. Niin kuin tässä on monta kertaa todettu ja niin kuin itsekin alkuun puheenvuorossani totesin, niin tavoitehan tässä on yhteinen. Tilannekuvakin on yhteinen siitä, että kun katsomme näitä lukuja ja tilannetta, että se ei ole tyydyttävä ja että sen korjaamiseksi töitä pitää tehdä. Eli tästä ei saada riitaa aikaiseksi.

Tässä on vähän kaivettu sitä, että mikä tässä nyt tökkii tässä SDP:n ryhmäaloitteessa. Se on se, että siitä aloitteesta ja näistä puheista saa sen kuvan, vaikka valtuutettu Heinäluomakin tässä hieman sitä pehmensi, että kyllä tärkeintä työtä siellä meidän kaupungin palvelussa tehdään, vaikka sitä on haukuttu tässä ensin tunnin verran. Mutta että se tässä tökkii ainakin itseäni, että kun sitä lukee ja kun tätä keskustelua kuuntelee, niin kuulostaa siltä, että ihan kuin täällä kukaan ei vaatisi mitään poliittisessa johdossa ja ihan kuin täällä virkajohdossa ja ihan siellä arjen työssä kukaan ei miettisi, miten näitä asioita pitäisi tehdä paremmin. Että nyt tarvitaan ulkopuolinen, yliopistotasoinen selvittäjän tekemä.

18.5.2022

Tämä on musta se hankaluus. Koska niitä toimia on tehty. Niitä on tässä listattu eri valtuutettujen toimesta. On listattu myös niitä, itse listannut, mitä meidän pitäisi tehdä paremmin. Valtuutettu Vanhanen, valtuutettu Vesikansa toivat esiin niitä konkreettisia asioita autonomian lisäämisestä, hyvistä käytännöistä. Siihen meidän pitää keskittyä siihen tekemiseen, koska sitä kautta parempia tuloksia tulee. Totta kai meidän pitää vaatia enemmän, ja me vaadimme kaupunkistrategiassa, toimintasuunnitelmassa, tulevassa palvelustrategiassa enemmän, ja se on oikein.

Vielä katsaus tulevaan. Kun tässä puhutaan rahoituksesta, niin nyt on hyvä muistaa, että me siirrymme kiinteän valtionrahoituksen piiriin. Me siirrymme sen rahoituksen piiriin, johon kansanedustaja Heinäluoma ja kansanedustaja Rydman ja muut ovat eduskunnassa jaa- tai ei-nappia painaneet. Sen puitteissa me operoimme sitten, ja sen puitteissa me tätäkin kysymystä ratkaisemme. Kun tässä sanotaan, että vaikkapa kokoomusta ei kiinnosta tämä asia, niin itse käytän varmaan 5–10 puheenvuoroa viikossa nykyisin puolustaakseni Helsingin ja helsinkiläisten sote-palvelujen tulevaa rahoitusta, jota tämä rahoitusmalli ohjaa. Se jos mikä on sitä työtä, joka varmistaa, että meillä myös tästä eteenpäin on edellytykset tuottaa näitä palveluita laadukkaasti ja nopeasti.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Puheenjohtaja.

Kyllä mä oon samaa mieltä apulaispormestarin kanssa, että tämä on aika vaarallinen tällöinen tutkimus tehdä, koska se todella masentaa ihmisiä, jotka siellä on töissä. Etenkin se, että väitetään, että johtaminen on huonoa. Mä oon ollut 30 vuotta johtaja, ja en mä huomannut, että siellä olisi kamalan huonoa johtamista ollut. Ainakaan kirurgian puolella.

Ja sitten tämä oma lääkäri pitää saada. Totta kai omalääkäri, jos niitä olisi, mutta kun ei ole lääkäreitä. Eihän nyt mitään omaalääkäriä, kunhan saisi jonkun lääkärin!

Tämä ulkoistaminenhan on yksinkertaisesti vain bensaa liekkeihin. Sehän auttaa näitä firmoja, jotka nyt pyörittää miljardibisnestä, niin te lyötte sinne lisää rahaa vain, että niillä on vielä helpompi hoitaa tätä hommaa. Siis tämä on niin vaikea sumppu, että mä en usko, että toi on nyt se ratkaisu, että meillä tehdään tällöinen tutkimus. Vaan kyllä tätä pitäisi tehdä ihan jossain korkeammalla tasolla. Vaikka

18.5.2022

ministeriössä. Nythän meillä on semmoinen, kuulkaa, peruspalveluministeri, joka tuntee tämän alueen, nyt hänen kanssahan voisi keskustella, mitenkä hän ajattelee nämä asiat. Koska hänhän osaa ja tietää.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Mun täytyy sanoa, että tässä demareiden aloitteessa on paljon hyvää, mutta mua henkilökohtaisesti ainakin tökkää tämä, että mennään lainsäädännön tasolle ja nimenomaan tässä esitetään viikon hoitoon pääsyä. Tässä nostetaan ihan oikea asia esiin, ja täytyy sanoa, että itse en ole nähnyt kuunaan sellaista selvitystä, jossa olisi oikeasti selvitetty terveysasemien erot: minkä takia Vuosaarella edelleen tilanne on tämä ja minkä takia Töölössä tilanne on täysin eri. Siltä osin mielestäni tämä aloite on ihan hyvä.

Mä itse jätin ponsiesityksen, mikäli tämä palautus ei mene läpi, että se voitaisiin selvittää, että voitaisiinko selvittää ja laatia valtuustolle tällainen tieto. Koska miten me korjataan niitä ongelmia, jos ei tiedetä mistä ne johtuvat?

Välihuuto!

Se on se palautus. Kun olisitte typistäneet sitä hiukan, niin sitä olisi voinut kannattaakin.

Apulaispormestari Sazonov, totesitte, että tuntuu siltä, että kukaan ei johdossa ja poliittisessa johdossa mieti, että mitä pitäisi tehdä. Saattaa olla, että sitä mietitäänkin vähän liian kaukana sieltä, missä sitä työtä tehdään. Mä en usko, että nämä ongelmat ratkeaa siellä poliittisessa johdossa pelkästään, vaan nimenomaan terveysasemat pitäisi ottaa mukaan ja katsoa, mikä siellä tökkii.

Kaikki tässä itse asiassa palaa peruskysymykseen tämän kaupungin kasvusta, joka äsken oli ihan valtavan hyvä. Mutta kaikki me ymmärrämme, että jos meillä on viisihenkinen perhe, joka änkeytyy Skoda Octaviaan, he mahtuu sinne, mutta ei meillä kymmenenhenkinen perhe mahdu siihen samaan Skoda Octaviaan. Kun tämä kaupunki kasvaa jatkuvalla syötöllä pienen kunnan verran, mutta palvelut eivät tule perässä eikä tulijoista tule myöskään työntekijöitä, niin soppa on valmis. Nyt pitäisi uskaltaa katsoa juurisyytkin eikä vaan sitä tulosta, mikä tällä politiikalla on saatu aikaan.

18.5.2022

Valtuutettu Osmo Soininvaara

En kannata palautusta ja perustelen miksi. Kaikki täällä eivät sitä varmaan muista, mutta olen minäkin ollut joskus peruspalveluministeri ja olin sitä ekonomistin koulutuksella. Tulin silloin erittäin vakuuttuneeksi, ettei yksityinen terveydenhuolto toimi. On nimittäin niin, että sitä saa, mistä maksaa, eikä missään päin maailmaa ole opittu maksamaan terveydenhuollosta oikeista asioista. Siksi saadaan vääriä asioita ja siksi yksityisestä terveydenhuollosta tulee yleensä erittäin kallis.

Sittemmin mielipiteeni on ainakin loiventunut, koska toisaalta yksityisillä on aivan ylivoimaisesti paremmat johtamisjärjestelmät. Se ainakin osittain kompensoi näitä vääriä kannustimia. Demarit voisivat pohtia, miten julkiselle puolelle johtamisjärjestelmät saataisiin yhtä hyviksi. Näin siitä tulisi aivan ylivoimainen vaihtoehto.

Välihuuto!

Sitä ei tuossa selvityksessä tässä muodossa ollut. Jotta saisimme julkiseen terveydenhuoltoon yhtä hyvän johtamisjärjestelmän, se pitäisi ensimmäiseksi sallia. Se edellyttää monen kaupungin säännön muuttamista ja mahdollisesti myös lainsäädännön muuttamista. Se edellyttää esimerkiksi palkkausjärjestelmän muuttamista.

En kannata palautusta, koska tätä avainkysymystä pitäisi selvittää aivan muualla ja aivan toisella otteella.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara oli huolissaan henkilöstön suhtautumisesta tähän selvitykseen. En usko henkilöstön paheksuvan selvitystä, koska terveysasemien työntekijät varmasti haluavat palvella asiakkaitaan mahdollisimman hyvin ja tehokkaasti. Näkisin, että kaikki he ovat tällä kannalla. On kyse ulkopuolisesta selvityksestä, niin peruspalveluministeri Lindéniähän voisi erinomaisesti konsultoida. Hänellä on tämän omalääkäri ja -hoitajamallin suhteen erittäin myönteiset mielipiteet, joka on todellakin hyvä ratkaisukeino. Me ei tarkoituksella laitettu näitä ratkaisuja, vaan perättiin ensin selvitystä.

Hyvin toimivan julkisen terveysaseman, jossa työntekijöiden vaihtuvuus on pieni ja josta saatu asiakaspalaute on hyvää, niin silloinhan tämän

18.5.2022

terveysaseman toimintatapoja kannattaisi jalkauttaa kaikille terveysasemille. Tähän tarvitaan selvitystä.

Miksei autonomiaa ole sitten aikaisemmin huomioitu, kuten apulaismestari Sazonov sanoi. Itse ainakin viime valtuustokaudellakin autonomian merkitystä olen tuonut esiin hoitohenkilöstön, hoitajien työpäivien suhteen. On puhuttu myös lääkäreiden työpäivien suhteen. Kaikki nämä keinot on ollut tiedossa, mutta ei ole tehty mitään.

Kahden kerroksen väellä, että valtuutettu Soininvaara sanoi, että sitä saa, mistä maksaa. Mutta kun meillä on paljon niitä ihmisiä, joilla ei ole varaa ostaa yksityisiä vakuutuksia eikä mennä yksityiselle lääkäriasemalle.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Täytyy sanoa, että tämä on harvinaisen outo keskustelu muuten niin älykkäässä ja fiksussa valtuustossa. Yleensä argumentit on jokseenkin johdonmukaisia, mutta täällä puhutaan, että pitäisi selvittää johtamisjärjestelmää, pitäisi selvittää, mitä digipalveluja voitaisiin paremmin käyttää, mutta sitten sanotaan, ettei voi tehdä selvitystä. Tässä on jotain vahvaa epäjohdonmukaisuutta muiden ryhmien puheenvuoroissa. Kierretään tätä itse asiaa. Ikään kuin tuntuu huonolta, että tämä on SDP:n ryhmäaloite ja SDP:n esitys, että näitä asioita selvitettäisiin. Ei tämä ole meidän asia. Tämän pitäisi olla yhteisesti jaettu tavoite. Tästä keskustelusta kuuluu, että tavoite on jaettu, mutta siitä huolimatta tätä ei saisi selvittää ja hintalappuja ei saisi tuoda tietoon.

Tuntuu, että yritetäänkö piilottaa tätä itse asiakeskustelua sillä, että hyökätään SDP:tä kohtaan, että tämä on epäluottamuslause kaupungin työntekijöitä kohtaan. Päinvastoin, kaupungin työntekijäthän haluaa, että täällä päästään parantamaan palveluita. Ihmettelen kokoomuksen omaa johdonmukaisuutta, kun mitä muuta on kaupungin terveysasemien ulkoistukset kuin epäluottamuslause kaupungin omaa työtä ja työntekijöitä kohtaan? Joten on hieman outoa, että SDP:tä syytetään siitä, että me esitämme ryhmäaloitteessa viikossa hoitoon pääsyä ja asioiden selvittämistä, ja sanotaan, että se on epäluottamuslause työntekijöitä kohtaan, ja sitten ollaan itse tekemässä ryhmäpuheenjohtajan

18.5.2022

voimin aloitetta siitä, että lisää ulkoistuksia tarvitaan. Kyllä tässä on vahva epäjohtonmukaisuus tässä keskustelussa tänään.

Valtuutettu Maarit Vierunen

Valtuutettu Heinäluoma, tavoite on ilman muuta jaettu, mutta keinot meillä taitaa olla hivenen erilaiset. Eli kokoomus on valmis käyttämään, kuten edellisessä puheenvuorossa sanoin, kaikkia mahdollisia keinoja, jotta tilanne paranee ja ihmiset pääsevät hoitoon. SDP taas tuntuu jättävän osan keinoista ulos.

Yksi asia, mikä minua häiritsee tässä keskustelussa, on se, että yksityistäminen ja ulkoistaminen on täysin kaksi eri asiaa. Jotkut täällä iloisesti puhuvat niistä sikin sokin.

Sitten siihen selvittämiseen. Ja parhaat käytänteet. Olen ymmärtänyt, että kahden ostopalveluterveysaseman toiminnasta tehdään selvitys. Tässä selvityksessä varmasti saadaan selville, mistä johtuu, että ulkoistetuilla terveysasemilla kaupunkilaiset pääsevät hoitoon nopeammin kuin kaupungin omilla terveysasemilla. Eli mitä asioita näillä terveysasemilla tehdään eri tavalla kuin kaupungin omilla terveysasemilla. Nämä käytännöt kannattaa varmasti viedä kaupungin omien terveysasemien työhön myös. Enkä siis vieläkaan kannata palautusta.

Valtuutettu Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

En edelleenkään kannata palautusta, koska niin kuin edellisessä puheenvuorossa sanoin, näitä selvitystöitä on Helsingissä erittäin paljon käynnissä. Yksi merkittävimmistä on valtion, STM:n rahoituksella demariministerin johdolla tehtävä Tulevaisuuden sote-keskus -hanke, josta Helsinki on saanut 13 miljoonaa tätä varten, että me teemme meidän terveysasemien kehittämistyötä. Siellä on analyyseja. Ihan konkreettisenä toivomuksena: kun rupeamme käsittelemään palvelustrategiaa, valtuustolle olisi varmaan hyvä tuoda tuloksia sieltä. Voin vaikka lukea. Jos vähän googlalette, löydätte nämä itsekini. Saatavuutena kehitetään terveyspalveluiden pääsyä, palveluketjuja, ammattiryhmien välistä työnjakoa, koska hoitajista ja lääkäreistä meillä on molemmista pula. Resurssien suunnittelua, Fiksu hoitola -hanke, joka on esimerkiksi se, että suun terveydenhuollossa kaikki asiat voidaan hoitaa kerralla,

18.5.2022

joka on erittäin kustannustehokasta. Esimerkiksi toimintaterapiaa ja fysioterapiaa tuodaan suoravastaanottoina.

Eli meillä on todella paljon tehty ajatustyötä. On tehty myös laaja kysely viime valtuustokaudella kaikille Helsingin terveysasemilla toimiville lääkäreille, mikä on se pitovoima, joka heidät pitäisi töissä. Nämä keinot me kyllä tiedämme. Nyt meidän täytyy vain tehdä hyvät suunnitelmat, hyvä palvelustrategia tukemaan tätä työtä, koska jatkossa me Helsingin valtuusto olemme se, joka päättää minkälaisia palveluita helsinkiläiset saavat. Vaikka meillä ei hyvinvointialueiden vaaleja ole, toivon, että kannamme sen vastuun ja perehdymme näihin asioihin, jotta emme keskustele vain yhdestä detaljeista, joka on yhtenä kokeiluna otettu käyttöön. Välillä tuntuu, että tässäkin keskustelussa aina palataan tähän yhteen ideologiseen asiaan, kun keinoja ja muita on käytössä jo paljon ja tietoa kyllä on.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tämän keskustelun jälkeen minulle on selvinnyt tämä asia aivan täysin. Eli me tiedämme tai tiedätte, mitä pitäisi tehdä, mutta ei ole vain vielä tehty! Niin aletaan tehdä! Valtuutettu Vepsä sanoo, että pitää ottaa joku terveysasema malliksi ja sitten tehdä viereisestä samanlainen, niin miksei sitä sitten tehdä? Eihän se mitään selvitystä tarvitse, jos se tiedetään.

Mun mielestä valtuutettu Heinäluoman puhe siitä, että tässä on joku riski, ei pidä paikkaansa. Koska nyt me tiedetään kaikki, mutta me ei olla vain ehditty vielä kaikkea tehdä. Ja rahaakin on. Kun 45 miljoonaa pantiin ylimääräistä koronan jälkeen, niin kai siellä nyt on rahaa. Nyt vain pitää ruveta tekemään.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa on esitetty mun mielestä hieman erikoisia väitteitä. Esimerkiksi että puolustaa kunnallisten palveluiden vahvistamista ja julkisen sektorin vahvistamista, olisi ideologista. Mutta sitten kuitenkin esitetään yksityistämis- ja ulkoistamisratkaisuja, jotka on ilman muuta ideologisia nekin. Ideologioistahan tässä koko ajan puhutaan.

18.5.2022

Mä olen itsekin sitä mieltä, että johtaminen pitää saada kuntoon, mutta kyllä mulla särähti korvaan tämä väite, että johtaminen on nyt vain parempaa yksityisillä tai ulkoistetuilla toimijoilla. Ihmettelen, mihin tämä väite perustuu. Meillä on ollut suoranaisia hoivakotiskandaaleita Suomessa liittyen nimenomaan yksityisiin toimijoihin. Me pystytään katsomaan tilastoja, joiden mukaan hoiva-aloilla yksityiset maksavat pienempää palkkaa ja lomat on lyhkäisempiä kuin kunnallisella. Tässä on kyse myös hoiva-alan, hoitoalan vetovoimasta ja siitä, että me saadaan sinne ihmisiä tekemään töitä. Nämä liittyy myös työlöihin, palkkoihin ja esimerkiksi lomiin.

Jos me katsotaan vielä kokonaiskuvaa, niin on toki niin, että yksityisen tulee tehdä voittoa ja saada ne voitot jostain. Se on yksi syy siihen, miksi nämä kysymykset jatkuvasti tässä pyörivät. Ei se ulkoistaminen tai yksityistäminen ole mikään ketteryuden tae, kuten monta kertaa on tunnut palaavan siihen kysymykseen tässä keskustelussa.

Musta tuntuu, että me pyritään jatkuvasti myös sen ympärillä, että mitä nämä kaksi ulkoistettua terveysasemaa tekevät Helsingissä paremmin kuin kunnalliset. Tämä on mun mielestä keinotekoinen vastakainasetelma johtuen siitä, mitä aiemmin sanoin, että nämä T3-luvut, joilla mitataan sitä, miten nopea tai hidas hoitoon on päästä, eivät ole vertailukelpoisia johtuen koronasta ja esimerkiksi siitä, että Ruoholahden terveysasema on täysin uusi eikä siellä ole hoitovelkaa taustalla. Se tekee näistä tilanteista aivan erilaisia.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Itsekin vielä ihmettelisin näitä puheita, että jos ei kannata vuoden loppuun mennessä tehtävää selvitystä, niin puheet ja toiminta olisivat jotenkin ristiriidassa. Itse ajattelen, että tämä ongelma on meidän käsissämme juuri nyt. Tähän täytyy puuttua konkreettisin keinoin jo laati-
massamme palvelustrategiassa. Tosiaan käsissämme olevat ongelmat, hoitovelka, vakava henkilöstöpula ja vaatimukset kehittää toimintamalleja, niin niitä on ratkottava juuri nyt eikä vain selvitettävä lukuisia kieroksia entistä pidemmälle. Tämä on ratkaistava juuri tässä hetkessä eikä luotettava vain, että vuoden loppuun mennessä saadaan uusi pa-
peri.

18.5.2022

Valtuutettu Hilka Ahde

Kannatan palautusta. Minun mielestäni oli apulaispormestari Sazonovilta hävytöntä väittää, että me sosialidemokraatit muka haukumme kaupungin työntekijöitä. Tilanne on ihan päinvastoin. Me säälimme työntekijöitä, jotka saavat kaiken sen loan niskaan, kun kaupunkilaiset eivät pääse hoitoon. Siksi me vaadimme tätä selvitystä. Me myös säälimme niitä kaupunkilaisia, jotka eivät pääse hoitoon. Tiedämme, että sekä lääkärit että hoitajat tekevät hyvää ja pyyteetöntä työtä.

Mä olen jutellut usean nuoren terveyskeskuslääkärin kanssa ja saanut monelta taholta sen viestin, että heillä on monia parannusehdotuksia, jos he saisivat autonomisesti niistä päättää. Mutta aina nämä parannusehdotukset torppaavat johonkin, ja yleensä se on siihen seuraavaan johtoon eli ylempään johtoon. Heiltä tulee ehdotuksia, miten asiat pystytään tekemään tehokkaammin, nopeammin, paremmin, mutta näitä ei oteta käytäntöön.

Minäkin perään selvityksiä, joita täällä on jo aikaisemmin perätty. Kun kerta selvityksiä on tehty, niin missä hitossa ne oikein on? Mistä me voimme nähdä, mitä on selvitetty ja mitä niistä selvityksistä ollaan otettu opiksi?

Kiitoksia.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tein tuosta ponnen, jossa:

Edellytetään selvittävän mahdollisuutta laatia valtuustolle kattava selvitys terveysasemien kiireettömän hoidon ongelmien syistä, näiden eroista ja ratkaisuista.

Koska kyllähän tämä on asia, joka on täällä kaupunginvaltuustossa useasti käsitelty. Niin kuin totesin, ainakaan itse en ole nähnyt sellaisia selvityksiä, mistä nämä erot johtuu, ja ne on aika valtavia. On varmasti monia erilaisia tapoja vastata tähän välittömästi, niin kuin täällä sanottiin, mutta jos on epäselvyyttä, mistä ne erot esimerkiksi eri terveysasemien välillä johtuu, niin ei kai voida ruveta vaan tekemään jotakin. Vaan kyllähän pitää tietää, mistä ne johtuu ja sitten ryhtyä korjaamaan. Siinä on varmasti monenlaisia.

18.5.2022

Mutta se on kyllä sanottava, että jokseenkin toisinaan tässä valtuustossa kun mennään asiakohdasta toiseen, niin edellisessä kohdassa puhutaan yhtä ja seuraavassa kohdassa toista. Toinen liittyy toisiinsa, ja ollenkaan niitten yhteyttä ei huomata. Sitä minä kyllä hämmästelen, että ei tajuta sitä, ettei tämä kaupunki voi kasvaa tällaista vauhtia, jos meillä ei tipu jostakin työntekijöitä. Voisi olettaa, että niistä muuttajista, jotka muuttaa tänne, rupeavat tekemään myös työtä täällä. Näin ei ole valitettavasti käynyt. Sen sijaan meillä tulee paljon palvelunkäyttäjiä. Tämä yhtälö vain on täysin mahdoton. Olisi hyvä, että valtuusto jossain kohtaa ottaisi sen realismikortin käteen ja katsottaisiin tosiasiaa sinne juurisyihin.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Mun on ihan pakko kysyä valtuutettu Rantaselta, että teille ei kelvannut meidän selvitys, palautus, mutta te nyt haluatte ponnella samaa asiaa selvittää. Tekikö vain väärä puolue teki esityksen vai mistä tämä risti-riita johtuu? Mä taidan äänestää tyhjää tai vastaan nyt, kun teille ei meidänkään ehdotus kelvannut.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Niin kuin Jalovaara sanoi, tämähän on se sama esitys pontena, joka äsken oli palautuksena. Ei tässä ole mitään järkeä.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos Jalovaarakin malttaisi lukea sen oman palautusesityksen ja tämän ponnien, niin siinä on kyllä vissi ero. Tässä ponnessa ei esitetä selvitetävän viiden päivän hoitoon pääsyä eikä tässä esitetä aivan näin laajasti kuin teidän palautuksessa. Tässä esitetään nimenomaan vain selvityksen tuomista, jolloin me näemme nämä erot, missä se vika on.

18.5.2022

Täytyy sanoa, että meillä ei ole ollut tapana katsoa täällä, kuka tekee, vaan että mitä tehdään, toisin kuin monilla muilla valtuutetuilla. Nyt osui kyllä, valtuutettu Jalovaara, vähän väärään kohteeseen tuo piikki.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Oikeastaan tässä jo käytiin tämä keskustelu siitä, että on mielenkiintoista, että nyt tullaan ponnella, vaikka palauttaminen olisi paljon tehokkaampaa. Ja ponnella, joka sisältää vain sen, että selvitetään, mutta ei sitä, että ryhdytään johonkin toimenpiteisiin.

Täällä on tässä keskustelussa moneen kertaan todistettu, että tiedetään, mitä pitäisi tehdä, ja on kuulemma selvitettykin. Nyt jäädään sitten varmaan sote-lautakunnassa odottamaan, että niitä toimenpide-ehdotuksia tulee. Kun asiaa ei selvitetä, niin se on sitten uskon asia, että ne ovat niitä parhaita ja tehokkaimpia toimia. Jos otetaan joku, joka todetaan parhaaksi käytännöksi, että se todella on paras käytäntö. Mehän emme sitä voi etukäteen tietää. Ja nyt sitä ei haluta selvittääkään, että onko se oikeasti paras mahdollinen käytäntö.

Ongelma on ratkaistu. Ryhdytään toimenpiteisiin, mutta ei tiedetä mihin. Ilmeisesti lueteltuihin, mutta ei tiedetä, onko ne oikeita.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on keskusteltu aika pitkälti yksityisen ja julkisen sektorin välistä eikä kovin paljon tuotu täsmällisiä ajatuksia. Jonkin verran on toki tuotu. Ne on kyllä ilman selvityksiäkin aika helppo luetella. Otanpa muutaman esimerkin. Yliopistollisen terveysaseman perustaminen Vuosaaren tai Itä-Helsinkiin. Esitetty jälleen joka kymmenes vuosi. Alun perin 70-luvun alussa. Suurin piirtein Paula Kokkosen ja muiden toimesta. Oma-lääkäri- ja omahoitajajärjestelmään siirtyminen, joka oli toiminnassa varsin hyvä aikanaan.

Valtiopuolelta on esitetty tuhatta uutta lääkäriä ja tuhatta terveydenhoitajaa. Se tulee tietysti valtiolta. Se vastaa sataa kappaletta, mutta voi olla. Aikanaan kun meillä oli 4 000 lääkäriä, olen sitä sukupolvea, potilaat pääsi samana päivänä. 600 kunnanlääkäriä toimi kuolemaansa asti joka päivä heti. Helsingissä oli neljä aluelääkäriä. He eivät voineet kaikkia ottaa vastaan, mutta Gorbатов, josta olen aiemminkin kertonut, otti

18.5.2022

samana päivänä 70 potilasta vastaan. Tosin angiina, katsotaan suuhun, ja penisilliini, se on aika nopeata puuhaa. Itselläni on ollut parhaimpina päivinä 30–40, mutta alkoholipoliklinikalla, jossa katsottu ekaksi, että kuka tärisee eniten ja kenellä on käsi lämmin. Sitten riisutaan ja katsotaan, onko keuhkokuume.

Nuppitaksa oli aikanaan lääkäreillä. Ottamalla potilaita vastaan sai jokaisesta palkkion, tai ylityökorvauksilla voidaan tehdä aika pitkälle. Lisäksi kirjauskäytännöt ovat aivan mahdottomia. Tulin Suolahdesta juuri katsomasta 18 henkilöä eläkeselvittelyn pohjalta, ja toin 20 kiloa potilasasiakirjoja kotiini. Jos katsoisitte siinäkin kunnassa, kuinka monta lääkäriä, kuinka monta hoitajaa, kuinka monta kertaa toistetaan samaa asiaa. Aivan hirvittävää! Ei siinä tarvita lääkäreitä tai hoitajaa, vaan joku tutkisi, mitä sinne lässäytetään uudelleen ja uudelleen. Paras potilas Helsingissä, kun tein eläkeselvittelyä, 139 henkilöä käsitellyt häntä, joista esimerkiksi yhdeksän johtavaa sosiaalityöntekijää, eikä hänelle eläkepapereita ole kirjoitettu.

Sitten on työnjako henkilökunnan välillä, jota kehitetään aika pitkälle. Ja tarpeettomia tutkimuksia vähentämällä. Niistäkään ei ole tarkkaa selvitystä, mutta katsokaa työterveyshuollon tai terveystieteiden keskuksia, niin jälleen otetaan verikokeet, jälleen otetaan röntgenkuvat, jälleen otetaan. Se on ihan mahdoton. Siinä ei tarvita valtuustoa eikä muuta vaan pikkasen järkeviä tutkijoita mukaan. Kari Puro teki loistavan kirjoituksen Helsingin Sanomiin työterveyshuollon ja terveystieteiden yhdistämisestä. Ei suinkaan saman johdon, vaan siellä on kaksi eri linjaa. Aivan loistava homma!

Aikanaan tuotiin esille se, että jos meillä on tehokas huumehomma, niin kuin Diakonissalaitos piti Munkkisaarella, tai alkoholipuoli, se porukka on pois terkkareista. Kallion alkoholipoliklinikalle tuli, siis päivittäin saattoi olla 200 miestä. Kaikki niiden asiat hoidettiin nopeasti. Kaksi lääkäreitä, kaksi sossua ja kaksi terveydenhoitajaa. Saivat syödä lisäksi ja pestä vaatteet antabusta vasten ja yölääkkeit.

Myös maahanmuuttajat. Jos on maahanmuuttajalääkäreitä, jos he ottavat vastaan omasta kansasta tulleita, niin he osaa puhua. Heidän kulttuurinsa kohtaan. Ja ruotsinkieliset. Aivan paljon tällaisia halpoja.

Kolmas kerta. Loppu.

Kiitos.

18.5.2022

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

En tiedä, mihin tähän loppuvuoteen aikaa tarvittiin, kun selvityshenkilö Taipalehan tässä listassa juuri 15 keinoa, joilla nämä asiat saadaan ratkaistua. En välttämättä ihan jokaista allekirjoita, mutta aihioita on paljon. Juuri tämänkaltaisten kysymysten kanssa päivittäin töitä tehdään ja asioiden ratkaisuja pohditaan.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän Ilkka Taipaleen erittäin mielenkiintoiseen ja moninaiseen toimenpidelistaan lisäisin vielä matalan kynnyksen pop-up-terveyspisteet, joita voisi ihan yhtä hyvin perustaa Itäkeskukseen tai johonkin muualle, missä on eniten palveluja tarvitsevia, vaikeampia asiakkaita. Mä en edelleenkään ymmärrä, miksi niitä miesklinikoita ei voi perustaa, miksi ei voi perustaa moniammatillisia terveysneuvoloita ostareihin, missä ihmiset liikkuu joka tapauksessa muutenkin. Siellä tulisi monta asiaa hoidettua.

Valtuutettu Sanna Vesikansa (vastauspuheenvuoro)

Kiitos valtuutettu Taipaleelle erinomaisesta puheenvuorosta. Siellä oli paljon niitä asioita, joita käsittääkseni juuri ratkotaan. Kannatan itsekin tutkimuksen lisäämistä meidän peruspalveluihin sekä terveysasemille mutta myös sosiaalipalveluihin. Se on yksi tapa, millä me saamme ihmisiä pysymään töissä, kun heidän uransa voi kaupungilla jatkua erilaisissa kehittäjä- ja tutkimustehtävissä. Käsittääkseni on niin, että nimenomaan Vuosaaressa on todella näitä kehittäjälääkäreitä nyt tullut. Rekryjä on ollut auki. Nimenomaan osa heidän työstään on tutkimuksellista kehittämistyötä, jota tarvitaan. Eli Taipaleella oli hyviä ajatuksia siihen. Se nupittaksakin taitaa olla Helsingissä yhä käytössä. Siitäkin välillä aina kuuluu, että onko se hyvä vai mihin se johtaa. Mutta tässä oli paljon niitä elementtejä, joita uudelleen täytyisi tarkastella ja toivottavasti niin myös tehdään.

18.5.2022

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Rantasen tekemää toivomusponsiesitystä.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Taipaleen puheenvuorossa oli paljon sellaista, joka saattaisi merkittävästi parantaa toimintaamme. Ymmärrän sen mielipahan, joka sosialidemokraateilla on, kun perussuomalaiset eivät kannattaneet heidän tekemänsä palautusesitystä, joka heistä näytti varsin samalta kuin PS:n ponsiesitys. Koska te näette esitysten olevan samansuuntaisia, eikö teidän olisi loogista kannattaa valtuutettu Rantasen ponsiesitystä?

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvin voin kannattaa tätä pontta. Ihmettelen vain, minkä takia perussuomalaiset eivät tätä palautusesitystä voineet kannattaa, jossa olisi nimenomaan puututtu heidänkin esiin nostamaansa ongelmaan. Eli suuret erot terveysasemien välillä.

Valtuutettu Arajärven palautusehdotuksessa, joka olisi nimenomaan vaatinut sen tiedon tuotavaksi uudelleen valtuustoon, kirjoitetaan näin: "Selvitystyö on tarkoituksenmukainen, sillä T3-luvut paljastavat suuret erot eri terveysasemien välillä." Joten ihmettelen perussuomalaisten ryhmän haluttomuutta edistää oikeasti tätä asiaa. Toivomusponsihan vain toivomus. Ei se tuo tätä asiaa valtuuston käsiteltäväksi. Ei se tuo tänne tietoa siitä, kuinka paljon maksavat nämä erojen korjaamiset. Toivomusponsi ilmaisee valtuuston toivomustilan, mutta ei se tule tänne uudelleen valtuustoon.

18.5.2022

115 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU COEL THOMASIN ALOITE SIMULTAANITULKKAUKSESTA KAUPUNGIN-
VALTUUSTON KOKOUKSISSA

Valtuutettu Nina Miettinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä yllätyin tästä kaupungin vastauksesta valtuutettu Thomasin aloitteeseen. Oikeastaan mä yllätyin jo tullessani ensimmäistä kertaa tänne valtuustoon ja havaitessani, ettei mitään puheita tulkata millekään toiselle kielelle. Taustani on Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan edustajistossa, jossa puheita on simultaanitulkattu eri kielillä ainakin kymmenen vuoden ajan. Myös järjestöissä työskennellessäni olen osallistunut kokouksiin, joissa simultaanitulkkaus on ollut käytössä. Pidin siis tulkkausmahdollisuutta lähes itsestäänselvyytenä, mutta ei olisi näköjään pitänyt. Ymmärrän, että tässä kohtaa puhutaan rahasta ja juuri tässä hetkessä tähän ei ole budjetissa varauduttu. Toivon kuitenkin, että lähdemme rohkeasti ottamaan askeleita kohti monikielisyyttä kaupunkilaisten poliittisen osallistumisen suhteen. Siksi olenkin tehnyt ponnen, jossa sanotaan näin:

Tämän ponnen hyväksyessään kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta vertailla, millaisia kokemuksia Suomen muissa kunnissa tai vastaavanlaisissa toimielimissä on simultaanitulkkauksesta ja millaisia kustannuksia siitä on tullut.

Toivon poneille kannatusta ja lopetan toteamalla, että monikielisyys ei ole sitä, että kaikki ihmiset puhuvat montaa kieltä, vaan se on sitä, että kaikki ymmärtävät, mitä puhutaan.

Ledamoten Björn Månsson

Jo. Enligt vad jag har förstått så är bakgrunden till den här motionen det att någon inte har förstått svenska på våra möten. Kuitenkin, kuten nytkin, useimmiten me ruotsinkieliset valtuutetut käytämme paljon enemmän suomea kuin ruotsia. En näe tarpeellisena, että valtuuston

18.5.2022

kokouksessa olisi simultaanitulkkaus. Sen sijaan voisi harkita, että Helsinki-kanavalla kuntalaisille jonkinlaista simultaanitulkkausta tarjottaisiin. Olenkin tehnyt ponsiesityksen kokeilusta, jossa esimerkiksi valtuuston kyselytunnit, eli yksi tunti kuukaudessa, tulkattaisiin simultaanisti ruotsiksi ja englanniksi. Tämänhän palvelisi kuntalaisia, ei vain meitä valtuutettuja. Kyllä me täällä valtuustossa pärjäämme yhdellä plus yhdellä kielellä, useimmiten tällä yhdellä yhteisellä. Mä melkein luulen, ettei ruotsinkielisiä, äidinkieleltään ruotsinkielisiä valita tähän valtuustoon, jotka eivät ymmärtäisi suomea. Eli ollaan käytännöllisiä. Mutta Helsinki-kanavalla ja edes kyselytunnit kerran kuukaudessa.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun tätä aloitevastausta käsiteltiin kaupunginhallituksessa, tuotettiin liitetiedostona arvio tarkemmista kustannuksista aika huolellisesti, mikä tällä esityksellä olisi. Nyt aloin katsomaan tätä materiaalia, niin ilmeisesti kaupunginhallitukselle tuotetut materiaalit eivät ole valtuuston tiedossa. Kysyisinkin kansliapäälliköitä, onko muistikuvani oikea, että arvioitiin, että tämä vaatisi kertainvestointina noin 100 000 euroa, ja tämän lisäksi vuotuiset kustannukset olisivat 100 000–200 000. Nyt huomaan sen, että tämäntyyppiset selvitykset, joita on lisäselvityksenä kaupunginhallitukselle tuotettu, ei ole enää tässä kaupunginvaltuuston oheismateriaalissa. Varmaan itsellenikin kaupunginhallituksen jäsenenä huomautuksena, että meidän pitäisi kiinnittää siihen huomiota, että ne tulee myös valtuutettujen tietoihin. Koska se oli harvinaisen seikkaperäinen se selvitys, joka saatiin, ja siinä oli aika tarkkaan laskettu ne kustannukset.

Valtuutettu Shawn Huff

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Miettisen tekemää ponsiesitystä. Simultaanitulkkaus toisi Helsingin kaupunkipolitiikan lähemmäksi kaikkia sen asukkaita. Toteutuksen hinta on tällä hetkellä aika korkea, mutta olisi hyvä selvittää, mitä kokemuksia ja kustannuksia simultaanitulkkauksella on ollut Suomen kunnissa.

Kiitos.

18.5.2022

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Arhinmäen kysymykseen. Hän muistaa aika tarkkaan oikein nämä luvut: investointikustannus, joka arviointi oli noin 100 000 euroa ja vuosittainen käyttökustannus noin 200 000. Se oli tämä summa. Tästä on sellainen pieni paperi näistä kustannuksista laadittu. Hoidetaan niin, että se tulee kaupunginvaltuutettujen tietoon kokouksen jälkeen.

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande.

Jag understöder ledamot Månssons billigare förslag. Tuen valtuutettu Månssonin ehdotusta.

Valtuutettu Nina Suomalainen

Kiitos, puheenjohtaja

Valtuutettu Miettiselle. Olen itsekin ollut monessa kansainvälisessä kokouksessa, ja kyllä suurimmassa osassa kokouksia ei järjestetä tulkkausta paitsi silloin kun on erittäin virallisista monien valtioiden kokouksista kyse. En oikein näe, miksi siihen olisi tarvetta meillä Helsingin kaupunginvaltuustossa. En ole ihan tarkkaan syynännyt näitä lukuja, numeroita, mitä on laskettu, mutta kansainvälisissä järjestöissä ainakin tulkkien käyttäminen on yleensä erittäin kallista. Ja miksi? Koska esimerkiksi on tiukat työaika-ajat. Yksi tulkki voi tulkata yhtä mittaa vain tietyn ajan, olisiko tunti tai maks. kaksi. Pitää vaihtaa seuraavaan. Ja jos meillä on kolme kieltä, samanaikaisesti pitää olla useampi tulkki. Lisäksi monissa järjestöissä ne, jotka on olleet esimerkiksi vaikkapa Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön kokouksessa tai YK:ssa, useimmiten tulkeille on tiukat työaika-ajot eli usein kello kuusi, oli kokous loppunut tai ei, niin tulkit lähtevät pois. Heidän työaika loppuu.

Tietysti meille olisi iloinen uutinen. Meidän ei tarvitsisi istua täällä ehkä kello yhdeksän jälkeen, puhumattakaan kello 11:n jälkeen. Kyllä nämä kustannukset, uskon, että ne on varmaan realistisesti kaiketi laskettu, mutta ne ei ole matalat ollenkaan, vaan kyllä aika suuret kulut tulee.

18.5.2022

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Sen takia juuri, niin kuin Eva-kollegakin asian ilmaisi, niin Månssonin ehdotus on paljon halvempi. Kerran kuussa tunti osoitetaan hyvää tahtoa nimenomaan kuntalaisia kohtaan, helsinkiläisiä, uushelsinkiläisiä kohtaan erityisesti, mutta ei me täällä valtuustossa tarvita.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan kovasti tätä Månssonin esitystä, vaikka tässä en voi sitä kannattaa, kun tämä on vastauspuheenvuoro.

En ymmärrä, miten ihminen voisi olla valtuutettu, jos ei osaa suomea, koska kun on kansalainen, pitää osata suomea. En tiedä, kenelle sitä sitten oikein tarjotaan, yleisölle vai?

Valtuutettu Nina Miettinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Sen takia juuri toivon tällä selvityksellä esimerkkejä muista toteutustavoista muista kunnista, niin saadaan selkeä kuva, voiko tätä toteuttaa jollakin toisella edullisemmalla tavalla. Tosiaan kaikki eivät täälläkään kaupungissa puhu suomea, ja olisi täysin oikein heille, että he pystyisivät osallistumaan kaupungin politiikkaan jollakin tavalla. Täällä on myös paljon ihmisiä, jotka harjoittelevat suomea. Se helpottaisi myös heidän elämäänsä.

Kiitos.

Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

18.5.2022

Tässä on ollut erittäin tärkeitä näkökohtia. Se, mikä tästä on nyt jäänyt puuttumaan, on tietysti aistivammaiset. Meillä on jo totuttu siihen, että meillä on esimerkiksi valtioneuvoston tiedotustilaisuudet järjestetty myöskin niin, että niissä on simultaaninen tulkkaus viittomakielelle. Siinä mielessä valtuutettu Månssonin kohtuullinen ja tietyllä tavalla ehkä pilottimainen hanke olisi hyvä, jos siihen vielä lisättäisiin samalla viittomakielinen tulkkaus. Tämä on asia, joka tulee viittomakielisestä yhteisöstä usein esiin, ja siitä voidaan varmaankin vielä tehdä erillisiä päätöksiä, erilaisia aloitteita ja ponsia, mutta tähän yhteyteen tämä sopisi aivan erinomaisella tavalla. Mielestäni viittomakielisellä yhteisöllä on täysi oikeus odottaa, että heillä on pääsy näihin kokouksiin.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on vain yksi semmoinen juttu, että meillä on kai Suomessa kaksi virallista kieltä, tai kolme. Ilmeisesti hallinto hoidetaan ruotsilla ja suomella, jos en ole ihan väärin ymmärtänyt. Meidän täytyy myös miettiä, mikä on kansalaisten yhdenvertaisuus, jos me ruvetaan täällä simultaanitulkkausta tekemään jollakin kielellä. Meillä on muistaakseni kouluissa 135 kieltä tällä hetkellä vai 95 mutta jotain sadan nurkilla. Meillä on aika paljon uussuomalaisia, jotka eivät varmaan puhu kuin jotain somalin kieltä, jotain Afrikan kieltä, eivät puhu välttämättä englantia. Kuka tulkaa venäjäksi? Kuka haluaa viittomakielisen tulkkauksen? Se on aikamoinen päänavaus, jos me sen aloitamme.

Kyselytunnit voisi olla ok ja jotain resumeta sinne meidän nettisivuille, mutta kyllä minusta tuntuu aika mahdottomalta ajatella. Tulkeille on muuten muistaakseni 20 minuuttia aina oma tulkkaus aika, ja sen jälkeen siinä tarvitaan toinen. Kyllä nämä kustannukset pomppii aivan pilviin. Jos meillä ei ole varaa ostaa lapsille päivähoidossa piirustuspareita eikä jatkaa lasten musiikkitunteja eikä palkata tuki- ja liikuntaelinongelmiin fysioterapeutteja kouluihin, niin kyllä prioriteetit on pielessä, jos me ensimmäiseksi ruvetaan miettimään tulkkausta.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan keskustelu tästä suomi, ruotsi, englanti kuulostaa vähän selaiselta sisäänpäin lämpiävältä, kun me tiedetään kuitenkin, että

18.5.2022

meidän kielivähemmistöjä Helsingissä on isoimmat ryhmät venäjä, viro, arabia ja somalikielet. Me myös tiedetään, että näistä kieliryhmistä ihmiset on paljon vähemmän esimerkiksi äänestysaktiivisia kuntavaaleissa. Olisikin tosi tärkeää tällainen saavutettavuus, mutta pitäisi katsoa paljon laveammin sitä, että meillä on päätöksistä tiedot, keskustelupöytäkirjat ja muut saatavilla näillä kaikilla helsinkiläisillä kielillä. Mutta tällainen keskustelu nyt simultaanitulkkaus suomeksi ja ruotsiksi, niin koen sen vähän tunkkaisena.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Itse ajattelen niin, että asiassa olisi loogista edetä sen mukaan, löytyykö ulkoista kiinnostusta asiaan, eikä sen mukaan, halutaanko me sitä tarjota ihmisille, jotka ei välttämättä ole edes kovin kiinnostuneita meidän kaikista kokoontumisista. Jos löytyisi sata ihmistä, jotka sitoutuu katsomaan ne, niin voisi olla perusteltua laittaakin tulkkaus.

Vähän vakavammin sanottuna mulla oli sellainen kokemus tässä muutama vuosi sitten, että menin junalla Rovaniemelle. Mulla oli kiinalainen samassa makuuosastossa. Hän puhui älykännykkäänsä Kiinaa, ja älykännykkä puhui englantia. Mä puhuin englantia, älykännykkä puhui kiinaa. Sitten hän vaihtoi sen niin että hän puhui kiinaa, se puhui suomea. Puhuin suomea, se puhui kiinaa. Kun me oltiin jonkin aikaa keskusteltu näin, kävi niin, että mä tälle kiinalaisille puhuin suoraan suomea. Ja sitten me nauroimme molemmat, kun tajusimme, mitä oli tapahtunut. Olin unohtanut, että hän ei puhu suomea, koska se käänsi niihin hyvin.

Ajattelin, eikö voisi tehdä niin, että joku tällainen automaattitulkkaus hoitaa sen, koska ainakin meillä se toimi riittävän hyvin. Sehän ei maksaisi paljon mitään.

Kiitos.

18.5.2022

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Ajattelin puhua samaa, että tekoäly hoitaa tämän, mutta oletan myös, että kukaan ei jaksaisi kuunnella viittä tuntia tätä keskustelua millään kielellä. Se on kyllä...

Välihuuto!

...liiallista hommaa.

Valtuutettu Seida Sohrabi

Kiitos, puheenjohtaja.

Maailmassa puhutaan yli 7 000 kieltä. Suomessa puhutaan erilaisia kieliä lähestulkoon 200, ellei enemmän. 2017 luku oli 160. Haluaisin saada teidät miettimään sitä, minkälaisen viestin tällainen simultaanitulkkaus antaa uusille tulijoille. Haluammeko me kotouttaa, integroida tulijat oppimaan suomen kieltä, menemään kouluun suomen kielellä, asioimaan suomen kielellä? Se on keskeinen osa kotoutumista ja integraatiota Suomeen. Se ei tapahdu sillä, että simultaanitulkkauksia annettaisiin muun muassa englanniksi, kurdin kielellä, somalin kielellä, tamilin kielellä. Niitä kieliä on useita. Mikä se viesti on uusille tulijoille, uusille helsinkiläisille?

Sitten täytyy miettiä kustannuksia. Tämä varmasti maksaa aika paljon, ja se on pois varhaiskasvatuksesta, se on pois terveydenhuollosta, se on pois niistä tärkeimmistä kustannuksista, tärkeimmistä menoista, mistä me ollaan vastuussa. Mun mielestä tämä nykykäytäntö on aivan riittävä, mutta haluaisin nostaa esille, mitä tässä aikaisemmin nostettiin tämä viittomakielisten huomioiminen. Mun mielestä se on täysin oikeutettua ja paikallaan. He eivät kuule, joten minun mielestä tämän huomioiminen voisi olla ihan paikallaan siinä, että voitaisiin kokeilla pilotina sellaista.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Ensinnäkin Ebelingille sen verran, että yleensähan sanotaan, että kysyntä luo tarjontaa. Mutta kyllä se toimii vähän toiseenkin suuntaan. Jos on tarjontaa, jos esimerkiksi simultaanitulkkausta on tarjolla

18.5.2022

helsingiläisille, niin kyllä se helposti luo jonkinlaista kysyntääkin. Ja jos kuunnellaan sitä tuntia ensin, niin ehkä sitten jatketaan oppimalla suomea ja vähän ruotsiakin. Se oli mun mielestä huono argumentti, että pitäisi kysyä, mitä. Eihän me olla kysytty vissiin, millä kielillä meidän nettisivuja tehdään. Me oletamme, että niille on kysyntää eri kielille.

Oikein paljon kiitoksia valtuutettu ja ministeri Harakalle. Miten minä saatoinkaan unohtaa oman isoisäni äidinkielen? Tietysti viittomakieli, ja minä olen lisännyt sen tähän pontteen. Puhutaan nyt simultaanitulkauksesta ruotsiksi, englanniksi ja viittomakielellä.

Valtuutettu Eeva Kärkkäinen

Puheenjohtaja, kiitos.

Kannatan myös valtuutettu Månssonin hyvää pontta. Kiitos valtuutettu Harakalle viittomakielen nostamisesta esiin. Tässä on keskusteltu paljon kaupungin päätöksenteon avoimuudesta ja saavutettavuudesta, ja sen osana on myöskin se, miten kaupungin päätöksistä ja niiden valmistelusta, millaisessa muodossa tieto muutenkin kuin kielellisesti on. Onko se ymmärrettävää, onko se helposti saavutettavaa? Tähän liittyen tulenkin jättämään valtuustoaloitteeseen budjettiavoimuuden lisäämiseksi, jotta kaupunkilaisten olisi helpompi tutkia Helsingin rahankäyttöä jatkossa.

Valtuutettu Timo Harakka

Arvoisa puheenjohtaja.

Tusen tack till ledamot Månsson. Kiitokset valtuutettu Månssonille tästä täydennyksestä. Olen todella iloinen siitä ja osallistun myöskin tähän kannattajien joukkoon. Haluan kuitenkin myöskin antaa kiitosta valtuutettu Said Ahmedille, joka nyt tarkistettuani oli tämän saman aloitteen tehnyt vuonna 2019. Tämmöinen ikään kuin pilotti on jo kertaalleen toteutettu valtuuston kyselytunnin aikana. Siitä varmaankin on jotain seurantaa ja kokemuksia. Olettaisin, että varsinkin tämä viittomakielinen yhteisö, joka on tästä varsin innostuneen vastaanoton esittänyt, varmaankin ilahtuisi ikihyviksi siitä, että tällainen simultaanitulkkaus järjestettäisiin ja saataisiin siitä uusia kokemuksia.

Erittäin kannatettava ajatus. Kiitos.

18.5.2022

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Puheenjohtaja.

Mä funtsasin, et voisi olla aika stydiä, et olis slangiks kans.

Valtuutettu Mika Raatikainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos en nyt ihan väärin muista, käsittääkseni viittomakieli on kuitenkin joka kielellä myöskin erilainen, ettei ole sellaista kieltä kuin viittomakieli. Englanniksi, ruotsiksi ja kongoksi viitotaan kyllä ihan eri tavalla. Tämä kannattaa ottaa huomioon, kun aletaan tekemään näitä laskelmia.

Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä varmasti näin on, että viittomakieli ei ole yksi ja yhteinen. Itselänikin kotitausta on viittomakielisestä perheestä, mutta tässä tarkoitin kyllä tätä perinteistä suomalaista viittomakieltä.

Siihen itse asiassa viittaa myöskin viittomakielilaki, joka on ehkä hyvä meidän sisäistää ja muistaa täällä valtuustossa. Lain 3. pykälässä todetaan, että viranomaisen on toiminnassaan edistettävä viittomakieltä käyttävän mahdollisuuksia käyttää omaa kieltään ja saada tietoa omalla kielellään. Tämä ei tarkoita sitä, että me jostakin armosta ja hyvästä tahdosta haluaisimme tässä myöskin jakaa päätöksentekoa ja tietoa viittomakielisille, vaan se on velvoite. Tässä mainitaan erikseen kunnan viranomaiset. Se, miten laajasti se tulkitaan, on ehkä saivartelua. Meidän velvollisuutemme on edistää viittomakieltä.

Kansliapäällikkö Sami Sarvilinna

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuustosihteerille, joka minua muistutti tästä asiasta. Valtuustossa kyselytunnilla itse asiassa on tehty viittomakielen tulkkauskokeilu – olkoonkin, että se on jonkun verran kauan sitten tapahtunut,

18.5.2022

koska niitä kokeiluja tehtiin ennen kuin valtuusto siirtyi etäkokouksiin ja hybridikokouksiin koronan takia.

Minulle juuri kerrotun tiedon mukaan tämä kokeilu ei ole vielä päättynyt. On vielä jossain tulevassa kyselytunnissa kertaalleen ainakin tarkoitus vielä jatkaa sitä ja vetää sen jälkeen kokemukset yhteen ja sen jälkeen tehdä päätelmiä siitä, miten tämän asian kanssa edetään siitä eteenpäin.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitos, puheenjohtaja.

Sekä kaupunginhallituksen vastauksessa että monissa nyt esitetyissä puheenvuoroissa on jo seikkaperäisesti oikein hyvin selitetty, miksi valtuuston kokousten simultaanitulkkaus muille kielille, sillä saavutettavat hyödyt eivät ole missään suhteessa sen väistämättä aiheuttamiin kustannuksiin.

Kuulovammaisten – tai mikä nyt on nykyään poliittisesti korrekti termi mutta puhun nyt kuulovammaisista – heidän huomioimisensa on toki täysin eri asia ja täysin kannatettava ajatus, koska siinä missä suomea osaamaton henkilö voi opetella suomea, niin kuulovammainen ei voi opetella kuulemaan. Tämä on asia, josta varmaan kannattaa käydä erikseen keskustelua.

Se, että selvitetäisiin muiden kuntien kokemuksia ja käytäntöjä. Minun on vähän vaikea kuvitella, että Suomessa jokin kunta olisi tällaisia kokeiluja tehnyt, jos Helsinkikään niitä ei ole tehnyt. Sen sijaan ehkä olisi syytä tarkastella sitä, onko jossain muissa esimerkiksi Euroopan maissa simultaanitulkattu valtuuston kokouksia jollekin muulle kuin maan tai kyseisen kaupungin viralliselle kielelle.

Kiitoksia.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

I Vasa lär de ha simultantolkning i stadsfullmäktige. Vaasassa tietojeni mukaan on, mutta minäkään en pidä sitä tarpeellisena. Itse asiassa jos se on Helsinki-kanavalla, sittenhän läppärillä voi olla Helsinki-kanava ja kuulokkeet. Täällä valtuustossa joku voi kuunnella tietysti

18.5.2022

kuulokkeilla. Se palvelisi samaa, mutta ajattelin nyt vain vaatimattomasti, että lähdetään liikkeelle tästä yhdestä tunnista kuukaudessa.

Valtuutettu Jussi Halla-aho (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Tarkoitin luonnollisesti valtuuston kokousten tulkkauksista muille kuin maan tai kyseisen kunnan virallisille kielille. Uskoakseni Vaasassa-kaan ei tällaista harrasteta. Tästä nyt on kuitenkin tässä aloitteessa kysymys ymmärtääkseni.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

On tietysti niin, että jos viittomakielinen simultaanitulkkaus on menossa, niin en tiedä, miksi sitä pitäisi nyt uudestaan tässä ponsissa toivoa. Itse olen sitä mieltä, että täällä asioidaan niillä kielillä, joita meillä on. Tässä itse asiassa valtuutettu Sohrabi käytti erinomaisen puheenvuoron siitä, miksi. On nimittäin niin, että simultaanitulkkaukset, joita tässä esitetään ruotsiksi ja englanniksi, eivät ole suinkaan suurimmat kieliryhmät, mitä meillä on. Siltä osin tässä tulee juuri se ongelma, että sitten todennäköisimmin joku sanoo, miksei meille, meidän kielelle käännetä. Eikö tässä ole nyt viisaampi pitää edes tämä arkku kiinni ja olla päästämättä pullon henkeä ulos.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Lyhyesti vielä. Helsingissä ruotsinkielisiä on 37 000. Yhteensä kolmansien kielten puhujia on yli 100 000, mutta mikään ryhmä ei yllä siihen ruotsinkielisten osuuteen. Onko se nyt niin, että viroa puhuu noin 20 000 ja somalia 12 000 ja niin edelleen. Ehkä suurin yhteinen nimitäjä näillä ulkomaalaisilla on kuitenkin englannin kieli, vaikka äidinkieltään se on pienempi ryhmä Helsingissä, äidinkieltä puhuvien osuus tai lukumäärä. Tämä nyt on tällainen käytännön juttu. Tässähän on sekä Espoossa että Helsingissä käyty jo keskustelua siitä, että englanniksikin voisi palvella kansalaisiamme.

18.5.2022

116 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN ALOITE LUOPUMISEKSI EHDOTTOMASTA
MÄÄRÄYKSESTÄ TARJOILLA VAIN KASVISRUOKIA KAUPUNGIN TILAISUUKSISSA

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitän KH:n vastauksen palauttamista siten, että määräystä, ettei Helsingin tarjoilussa enää ole ollenkaan lihatuotteita kaupungin tilaisuuksissa, pehmennetään siten, että tarjotaan pääasiallisesti kasvisruokaa ja kalaa ja myös munat ja maito on sallittu. On turha leveillä sillä, että pääkaupunki on siirtynyt kasvisruokaan, kun suomalainen maatalous on vielä rakentunut karjanhoitoon, broilerin, sikojen, lampaiden kasvatamiseen.

Helsingin menettelytapaohje on myös ristiriitainen. Samoin se on vähän niin kuin kaupunkilaisten tekemä ohje, kun siinä esimerkiksi sallitaan maidon juonti, mutta ei nautoja. Mistä pääministerille tuli nahkakki, jos ei edes lehmiä saa olla? Mistä saadaan kala, jos se pitää onkimalla ottaa? Tässä lukee, että se pitää pyydystää, kun kuitenkin kalahan nykyisin viljellään. Tämä on jotenkin jonkun tosi kaupunkilaisen tekemä ohje.

Kyllä minun mielestä tämä olisi hyvä palauttaa ja laittaa siihen se, että pääasiassa kasvisruokaa.

Valtuutettu Otso Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Voisiko valtuutettu Asko-Seljavaara tarkentaa hieman, mitä hän tarkoittaa? Kun aloitevastauksessa sanotaan: "Tarjoilulinjaus ei itse asiassa tarkoita, että kaupungin tilaisuuksissa tarjottaisiin vain kasvisruokia. Tilaisuuksissa voidaan edelleen käyttää kananmunia ja maitotuotteita. Ainoastaan kahvimaito korvataan kaurajuomalla. Myös vastuullisesti pyydettyä lähikalaa on mahdollista tarjolla." Valtuutettu Asko-

18.5.2022

Seljavaaran toivomat lähikalat, maitotuotteet ja munat ovat jo osa linjausta, vai tarkoittiko hän jotain muuta?

Valtuutettu Mai Kivelä (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Olisin oikeastaan kysynyt valtuutettu Asko-Seljavaaralta tätä aivan samaa kysymystä kuin joka jo esitettiin. Jos oikein luen, niin tämä palautesitys sisältää toiveen siitä, että tehtäisiin sillä tavalla, joka nyt on tämän linjauksen mukainen ohjeistus jo.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Hyvät ystävät.

Tämä ohje on sellainen, että kaupungin tarjoilulinjauksen mukaan kaupungin tilaisuuksissa ei enää tarjolla lihatuotteita. Tarkoitan sitä, että jos pannaan pääasiassa kasvisruokaa, silloin siellä voi olla esimerkiksi broileria, mutta nyt jos ei ole ollenkaan lihatuotteita, silloinhan siellä ei voi olla mitään lihaa.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Mä oikeastaan haluan nyt aloittaa kiitoksilla. Ajattelen, että tämä kansliapäällikkö Sami Sarvilinnan tekemä ja hänen toimivaltaansa kuuluva päätös on ollut hyvä päätös ja ansaitsee ihan kehut. Juuri näinhän meidän kaupunkiorganisaation pitäisi toimia. Jos jossain on esimerkiksi helppoja päästövähennystoimia tehtävänä, niitä tehdään. Jos oikein muistelen, viimeksi viime viikonloppuna kokoomuslainen entinen pormestari tätä kritiikkiä juuri esitti, että ollaan liian jähmeitä kaupunkiorganisaatiossa. Luulisi, että tämä on hyvää toimintaa myös kokoomuksen mielestä.

On varmaankin ihan jo yleissivistystä tänä vuonna, että kasvisruoan tarjoaminen on sellainen helppo teko, jolla voi samaan aikaan edistää ilmastotavoitteita, voi edistää luonnon monimuotoisuuden ylläpitoa ja

18.5.2022

eläinten oikeuksia ja edistää ruokaturvaa. Ehkä tässä nyt aloitteen tekijälle vielä sanoisin, että edistää sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta, mikä olisi ihan hyvä ottaa tässä ekokriisin tilanteessa huomioon.

Uskon, että suurin osa helsinkiläisistä on aivan fine tämän linjauksen kanssa, että Helsingin omissa tilaisuuksissa tarjoillaan kasvisruokaa. Oma kokemus oli se, että tämä oikeastaan kiinnosti vain Helsingin kokoomusta ja Alfa-tv:tä ja Lapin kansanedustajaa silloin kun tämä päätös tehtiin. Ehkä se kertoo jostain jotain. Mutta kun Asko-Seljavaara nyt tarjosi mahdollisuuden puhua tästä aiheesta, niin haluaisin tehdä tähän ponnin, jossa esitän, että tätä ihan hyvää päätöstä nyt kuitenkin selkeytetään sillä, että tosiaan tarjoiltaisiin vain kasvipohjaista ruokaa. Olen tämän ponnin sinne järjestelmään tehnyt.

Kiitos.

Valtuutettu Seida Sohrabi (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On varmaan hyvä ymmärtää, että eläimiä on muitakin kuin kaloja, kuten tässä Asko-Seljavaara totesi. Hän esimerkiksi puhui naudoista. Eläimiä on muitakin kuin kalat.

Kuten myöskin Asko-Seljavaara tässä totesi, että luovutaan ehdottomasta määräyksestä tarjolla vain kasvisruokia. Minusta olisi ihan hienoa, että kaikkia eläimiäkin kohdeltaisiin ihan yhdenvertaisesti tässä.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Toistan sen, että siitä poistetaan se, että ei saa tarjolla lihaa, vaan pannaan, vaan käännetään se positiiviseksi, että tarjotaan pääasiassa kasvisruokaa. Ei liharuokaa siis. Tässä on suuri ero tietenkin, onko se ei ollenkaan lihaa vai onko se pääasiallisesti kasvisruokaa. Sitä esitän tässä.

18.5.2022

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Tämä on tietysti asia, joka kiihdyttää ehkä valtuutettuja, mutta tuskin niin paljon helsinkiläisiä, koska hyvin harva helsinkiläinen saa kuitenkaan ruokatarjoilua, on se sitten kasvisruokaa, kalaa tai liharuokaa Helsingin tilaisuuksissa. Se on varsin kapea joukko. Tässähän on tämä poikkeus siitä, että kuninkaalle voi tarjota lihaa ja ehkä itse jos olisin valtuutettu, joka suhtautuisi kriittisesti tähän pormestari Sarvilinnan ehdotukseen, niin tasa-arvon nimissä vaatisi, että sitä tarkennettaisiin siltä osin, että myös kuninkaat poistettaisiin täältä liharuuan listalta. Että se koskisi kaikkia Helsingin tarjoiluja saavia, mutta se ei edelleenkään hirveän laajasti helsinkiläisiä koskettaisi siinäkään vaiheessa tämä päätös.

Valtuutettu Mika Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Maailmalla lienee jonkun verran esimerkkejä maista, missä muut päättää, mitä muut syö, ja ne ei ole yleensä kauhean miellyttäviä maita. Yleensä tietysti hyvä isäntä tarjoaa sellaisia ruokia, mitä itse kukin haluaa syödä. Sen takia en ymmärrä, minkä takia ei voi olla tarjolla liharuokaa. Jos joku haluaa syödä liharuokaa, syö sitä, tai jos joku haluaa juoda piimää, tehdä mitä, vaikka kaataa sitä päähänsä, tehköön näin. Mutta se että siellä aletaan jonkun ideologian perusteella määrittelemään, mitä muut syö, niin se ei minun mielestä kyllä kuulu ehkä ihan tähän nykyiseen suomalaiseen meininkiin.

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan muistuttaisin vain kokoomusta siitä, että silloin kun keskustelu tästä linjauksesta alkoi, niin silloinen sen kauden apulaispormestari Pia Pakarinen kokoomuksesta totesi itse, että hänen tilaisuuksissaan on kyllä ollut koko kauden kasvisruokaa, eikä kukaan ole siitä valittanut. Ehkä tässä voisi ottaa sellaista pientä kritiikkiä sinne

18.5.2022

kokoomuksen suuntaan, onko nyt kyse mikromanageerauksesta, josta te välillä täällä kritisoitte muita valtuutettuja.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan tätä Asko-Seljavaaran tekemää palautusehdotusta. Tässä on erinomaisen hyvät perusteet palauttaa tämä, koska kuten täällä juuri äsken kuultiin, niin vain harvat koko tarjoilua saa. Tällä ei ole kyllä minkäännäköistä merkitystä ilmaston kanssa näillä määrillä nähdäkseni. Tässä ei ole mistään muusta kysymys kuin holhoamisesta ja sormen heristelystä. Jotenkin ihmettelen, täytyy sanoa nyt suoraan, että olen pitänyt kyllä kansliapäällikkö Sarvilinnaa jonkun sortin järkimiehenä, mutta tässä ohjeessa ei ole päätä eikä häntää, kun täällä esimerkiksi tarjoillaan maitotuotteita. Sitten kahvimaito on erityisesti poistettu, mutta kahvia ja teetä voi tarjota. Eihän, miten voi olla mahdollista, että kahvi ja tee, mikä tulee toiselta puolelta maailmaa, on jotenkin ilmastoystävällisempää kuin maito, mikä tulee Nurmijärveltä?

Ihan täytyy nyt kysyä, tuliko tämä ihan Sarvilinnan omasta päästä tämä ajatus vai oliko tässä ohjaus. Itse toivoisin, että esimerkiksi kahvimaito lisättäisiin tänne, koska täällä kun puhuttiin sukupolvien arvostamisesta, niin ei meidän ikääntyneet ihmiset ole mitään kauramaitoja juonut. Ensinnäkin se maistuu pahalle, ja en tohtisi ketään pakottaa juomaan sitä. Jotenkin toivoisin vähän sellaista tolkkua ja mittakaavaa tähän touhuun sen sijaan, että tämä menee tämmöiseksi heristelyksi. Nythän me puhutaan todella pienistä määristä ja hyvin harvoista ihmisistä, jotka tätä käyttää, mutta silti me puhutaan täällä lähestulkoon yöllä tästä asiasta. Jotenkin toivoisin tolkkua tähän asiaan ja teen ponnen seuraavaksi.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi palautusesitystä. Mitä tulee tähän kahvi- ja maitokysymykseen, niin haluaisin Sarvilinnalta vastauksen tähän näin, millä perusteella päätös tästä on tehty, että kahvi on sallittu mutta kahvimaito on kielletty. Jos katsotaan Luonnonvaraliiton nettisivuilta, niin täällä lukee, että kahvia juodaan Suomessa eniten koko maailmassa eli noin kymmenen kiloa henkeä kohden. Vuodessa päästöt kiloa

18.5.2022

kohden ovat keskimäärin 3 kilogrammaa hiilidioksidiekvivalenttia, johon lisätään vielä päälle valmistuksesta syntyvät päästöt. Jos katso-
taan Valion sivuilta, niin täällä lukee, että keskimääräinen maidon hiili-
jalanjälki Valion maitotiloilla on 0,8–1,3 kilogrammaa hiilidioksidiekvi-
valenttia maitolitraa kohti. Eikö tämän perusteella nimenomaan maito
pitäisi sallia ja kahvi kieltää? Jos olette samaa mieltä, minkä takia näin
ei ole toimittu?

Kiitoksia.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten täällä on esiin nostettukin, kysymys siitä, mitä Helsingin kau-
punki tarjoaa edustustilaisuuksissa, ei ole mittakaavaltaan kovin suuri.
Enemmän kyse on siitä, kaupunki tarjoaa ruokaa, joku virkakunnassa
aina joutuu tekemään päätöksen, mitä tarjotaan. Ei ole olemassa jo-
tain normaaliruokaa, vaan se on aina päätös. Ja joku sen ruoan val-
mis-.. Se on aina päätetty, mitä tarjotaan. Nyt virkakunnassa on nor-
maalissa prosessissa tehty esitys siitä – tai anteeksi – on otettu käyt-
töön linjaukset siitä, minkälaisia ruokia. Nämä eivät ole edes ensim-
mäiset linjaukset koskien kaupungin tarjoilua. Niitä koskevia linjauksia
on tehty todennäköisesti niin kauan kuin kaupunki on organisaationa
toiminut, koska kaupunki on aina ennenkin tarjonnut ruokia ja juomia
ja jotenkinhan sitä täytyy ohjeistaa.

Se, miksi tämä asia on nyt merkittävää, on se kummallinen ideologi-
nen paatos, jolla vaaditaan, että kaupungin kuitenkin täytyy tarjota li-
haa. Mikä on tämä lihaideologia, jossa lihan tarjoaminen on niin tär-
keää, että siitä täytyy keskustella tähän aikaan yöstä? Kysyn. Tämä on
minusta melko kummallista.

Tämä valtuusto on vuonna -19 linjannut siitä, että ruoan hiilidioksidi-
päästöjä pyritään vähentämään kaupungin toiminnoissa puolittamalla,
tavoitteena puolittaa lihan ja maidon kulutus kaupungin kaikessa toi-
minnassa. Se on vielä valtuuston tasolle sopivaa päätöksentekoa, ei
tämä mikromanageeraus. Tämä on normaalia virkakunnan työtä, jossa
tehdään linjauksia niin kuin ennenkin noudattaen valtuuston antamia
ohjeita. Unohtakaa se lihaideologia ja käyttäytykää kuin aikuiset.

18.5.2022

Valtuutettu Amanda Pasanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja.

Täällä on puhuttu paljon tämän kasvisruokapäätöksen mittakaavassa. Mun mielestä tämä ehkä on merkittävä asia isommassa kuvassa siinä, miten maailmanlaajuisesti, kaupungin laajuisesti, Suomen laajuisesti julkiset toimijat alkaa suhtautua luontokatoon ja ilmastokriisiin niiden vaatimalla vakavuudella. Musta on aika jännä puhua ideologiasta ja jostain sormien heiluttelusta ja sanoa, että tämä on jotenkin turhanpäiväinen asia, kun juuri pari päivää sitten Sitralta on tullut raportti siitä, että luontokato voitaisiin pysäyttää sillä, että me yksinkertaisesti vain vähennettäisiin maidon ja lihan kulutusta. Se on yksi kaikista tehokkaimmista keinoista, millä me voidaan puuttua sekä ilmastomuutokseen että luontokatoon. Ne on semmoisia ongelmia, jotka uhkaa koko tämän ihmiskunnan ja planeetan tulevaisuutta. Se on todella yksinkertainen yhtälö siinä vaiheessa, kun me käytetään liikaa luonnonvaroja suhteessa siihen, paljonko niitä uusiutuu. Jossain vaiheessa meidän ekosysteemit ja luonnon tuottamat systeemit tulee romahtamaan, ellei me tehdä näille asioille jotain.

Vaikka tämä ongelma ei tietenkään ratkea sillä, että Helsingin omissa tilaisuuksissa tarjotaan vain kasvisruokaa, niin tämä on minusta äärettömän tärkeä signaali ja sillä voi olla kokoaan suurempi vaikutus myös laajemmin, kun tämä asia leviää ja me aletaan ymmärtää, että ruoka ei oikeastaan ole vain sellainen asia, joka... Se on myös poliittinen asia, ja siinä on kyse myös meidän tulevista sukupolvista ja niiden oikeuksista ja meidän tulevaisuudesta.

Joten sinänsä en lähtisi vähättelemään tätä asiaa. Tämä on tärkeä keskustelu, ja minun mielestä on myös hienoa nähdä, että kasvisruokakeskus on myös mennyt jonkin verran eteenpäin eikä puhuta enää siitä, että pitää saada syödä superpaljon lihaa vaan kuten tässä Sirpan palautusehdotuksessa, että vain vähän lihaa, joten minun mielestä me ollaan edetty tässä, mutta vielä enemmän kunnianhimoa minun mielestä tarvittaisiin tähän.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Rouva puheenjohtaja.

18.5.2022

Niin kuin Amanda Pasanen erittäin hyvin sen sanoi, niin se on kyllä hänelle ideologinen kysymys, että ei saa syödä lihaa, mutta kun ei Helsingin imagolle nyt oikein sovi se, että me julistetaan, että ei lihaa. Me kipataan kymmeniä tuhansia kuormia lunta mereen. Sekin on suuri imagohaitta, vaikkei siitä niin hirveästi haittaa ole sille merelle, mutta se on imagokysymys. Ihan samoin tässä, että siirrytään kasvisruokaan, mutta ei tuomita, ei sanota, että ei lihaa, ei lammasta, ei sikaa, ei broileria, ei niitä erikseen tarvitse sanoa, jos laitetaan, että pääasiallisesti kasvisruokaa.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä keskustelu muistuttaa Pekingin ankan syöttämistä. Pakolla syötetään kurkusta alas, jotta se lihoo, ja täällä selkeästi verraten pakolla tuotetaan truutista alas kasvisideologiaa niin, että muilla ei saisi olla muita näkökulmia ja muita syömätapoja.

Silloin kun tuli kylpylät sotaveteraaneille muun muassa Siuntioon, siellä oli kasvisruoka. Mitä miehet teki? He toivat oman vodkapullon tai Koskenkorva-pullon ja omat pihvit sinne paikalle. Kasvisruoka on lisääntynyt kaikkialla, se tulee lisääntymään, mutta ei kyllä tällä tavalla. Isäntä sinänsä tarjoaa, ja isäntä ei ole kaupunginvaltuusto käsittääkseni tai sen enemmistöpäätös. Jos siellä on joku apulaispormestari, niin saakoon hän päättää, mutta kaikkialla on näin. Miksi riistaa ei saa tarjota? Miksi kotimaista silakkaa ei saa tarjota? Miksi pitää olla ulkomailta tuotua soijaa tai riisiä, joiden kaikki jalanjäljet ovat heikkoja? Mä ainakin käyn snägarin kautta, jos joudun tulemaan tänne. En suostu siihen pakkoon, että joudun syömään ilman omaa valintaa. Täältä on voi viety jo pois, ja minä sain sen aikanaan tänne, VR:ään ja eduskuntaan. Finnairiin en saanut, mutta vien sinne oman voin tai pyydän ekasta luokasta. Nyt se on viety pois.

Sanoisin vielä yhden asian näille, jotka edellyttää, että me syömme vain kasvisruokaa. Emme saa maistaa mitään muuta. Olen sanonut sen jo aikaisemmin. Essen und essen lassen, leben und leben lassen, lieben und lieben lassen, glauben und glauben lassen. Antakaa meidän rauhassa syödä. Me olemme vähemmistö ja poistuva vähemmistö. Kyllä te saatte sitten aikananne syödä itseksenne, mitä lystätte. Kotonanne.

18.5.2022

Valtuutettu Laura Korpinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Lehmähän on pitänyt suomalaisen hengissä täällä jo useamman tuhannen vuotta, ja se olisi ihan hyvä muistaa nyt näinä aikoina, kun huoltovarmuuskysymyksiäkin pitää miettiä. Maaseudulla kärvistelee maatilat kustannuskriisissä ja täällä sitten nyripistellään nokkaa lehmänmaidolle. Se ei kyllä hyvältä tunnu. Nähtävästi ollaan niin isossa yltäkyläisyydessä eletty, että voidaan pääsmäröidä muiden syömisiä.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack ska du ha, ordförande.

Ajat muuttuu, mutta yksi asia pysyy, ja se asia on yksilön vapaus. Tästedes edelleen on yksilöiden vapaus ostaa kaupasta omaan kotiinsa ihan sitä ruokaa mitä huvittaa, kokata sitä sillä tavalla kuin huvittaa ja syödä sitä sillä tavalla kuin huvittaa. Edelleenkaan kukaan ei pakota ketään julkisessa tilassa, julkisissa tilaisuuksissa syömään mitään sellaista, mitä ei halua syödä. Toinenkin yksilönvapaus edelleen on voimassa, ja se on vapaus loukkaantua siitä, mitä eteen tarjotaan. On voinut aikaisemminkin loukkaantua siitä, jos tarjotaan sellaista vähemmän ilmastoystävällistä tarjontaa, ja sitten voi loukkaantua siitä, että enemmän ilmastoystävällistä tarjontaa sieltä lautaselta löytyy, mutta yksilönvapaus on ja pysyy riippumatta siitä, mitä me julkisissa ja vähemmän julkisissa ja kaupungin omissa tilaisuuksissa päätämme lautaselle laittaa. Yksilönvapauden takia tässä ei ainakaan ole mitään pöyristymisen aihetta.

Kiitos.

Valtuutettu Sanna-Leena Perunka

Tällä asialla on mulla tosi pieni merkitys, mutta haluaisin sanoa vaikka semmoiset. Mulla on esimerkiksi suolistosairaus. En pysty syömään kasvisruokaa. Kannattaa miettiä, että on muitakin asioita tämmöiseen, mitä syö. Mutta voin sanoa kasvisruuasta opettajana semmoista, että sitä nykyään on todella paljon kouluissa. Näen, että se ei pidä oppilailta nälkää. Siellä on nälkäisiä, väsyneitä varsinkin urheilevat

18.5.2022

oppilaat. Toisekseen koulussa se on pahaa myös oppilaiden mielestä. Olisi tosi hyvä tutkia, että kun ne ei sitten ota sitä ruokaa, kuinka paljon sitä sen takia, että siellä on pakko syödä kasvisruokaa, niin sitä menee yli? Kokemuksesta voin sanoa, että sitä ei syödä kovin paljon.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan sitä, että ihmisten omia valintoja varsin paljon kunnioitetaan. Minusta kertoo jotenkin tästä ajasta hyvin paljon se ajatus, että kun ei ole oikeastaan kysymys ainoastaan näistä ruokajutuista vaan myöskin siitä, mitä mieltä saa olla. Mun mielestä yhteiskunta on menossa suvaitsemattomampaan suuntaan varsin merkittävästi. Kannatan tässä tapauksessa palautusta, koska se on vapauden puolesta ja erilaisuudenkin puolesta.

Kiitos.

Valtuutettu Shawn Huff

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on ihmeellistä, että vieläkin keskustellaan siitä, että kasvisruualla ei jaksaa ja tulee väsymystä ja muuta. Itse ammattiurheilijana, anteeksi, entisenä ammattiurheilijana voin sanoa, että sen jälkeen kun siirryin kasvispainotteiseen ruokailuun, niin ainakin oma jaksaminen tuli paljon paremmaksi ja huomasin, että pelitkin parani sen jälkeen ja oli paljon helpompi urheilla. Tällainen myytti siitä, että on pakko saada lihaa, että jaksaa, niin se on juuri sitä. Se on myytti.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Kivelän pontta. Pidän aiemmin tehtyä linjausta Helsingin kaupungin tilaisuuksien tarjoiluista oikein hyvänä ja kannatan kuitenkin valtuutettu Kivelän ehdotusta, että me tehtäisiin linjauksesta entistä kestävämpi ja siirryttäisiin kasvipohjaisen ruoan

18.5.2022

tarjoilemiseen kaupungin tilaisuuksissa. Kasvipohjaiset vaihtoehdot kuormittaa ympäristöä kiistatta vähiten. Ilmeisesti tämä tulee kylläkin yllätyksenä joillekin täällä. Tämän takia ajattelen, että muutos olisi käynnissä olevan ilmastokriisin ja ekokatastrofin suhteen järkevä ja tarpeellinen. Ihan jokainen sellainen kohta, jossa me voidaan vähentää päästöjä, pitää käyttää. Lisäksi ajattelen, että tällä toimella me toimitaan globaalin oikeudenmukaisuuden edistämiseksi.

Pidän huolestuttavana sitä, että täällä ei nähdä vastuuta kaupungin valintojen takana vaan nähdään yksittäisten aterioiden koostaminen vähemmän vahingollisella tavalla suurena kynnyskysymyksenä. Helsingin Sanomat uutisoi itse asiassa viimeksi tänään siitä, että suurin ruokaan liittyvä luontovaikutus on liha- ja maitotuotteiden vähentämisellä. Myös eläineettisestä näkökulmasta kasvispohjainen ruoka olisi perusteltua. Ymmärrän myös tämän sanoessani, että kalakin on eläin ja haluan ihan kaikille eläimille hyvää. Samaa asiaa yritän myös itse asiassa edistää sillä aloitteella, jonka olen tehnyt kasvipohjaisen kouluruoan saamiseksi Helsinkiin.

Kiitos.

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Itse olen reilut 20 vuotta ollut kasvissyöjä, ja kuten päällepäin näkyy, niin kasvissyöjäkin voi elää ihan kohtuullisen paksusti. Voi sanoa, että ensimmäiset 15 vuotta kaupungin tarjoilujen kanssa ei ollut kovin helppoja, jos ovat vieläkin. Silloin nimenomaan kun tänne monet, jotka nyt ideologisesti vastustaa sitä, että vaikka kasvipohjaisia tuotteita kaupungin tilaisuuksissa tarjotaan, niin he vastustivat hyvin jyrkästi sitä, että olisi ollut mahdollisuus ylittäänsä esimerkiksi kouluissa koululaisten valita kasvisruokaa. Se oli kovan kamppailun tulos, että tämä oikeus ja vapaus valita kasvisruoka saatiin kouluihin Helsingissä.

Itse olen aina ajatellut niin, että en tyrkytä kenellekään mitään. Ajattelen niin, että Suomessa on syöty paljon vähemmän lihaa aikaisemmin. Ennen sitä syötiin ehkä kerran viikossa, niin kun tasavallan presidentti tekee. Se on ilmastoon, se on eläinten, se on ympäristön kannalta hyvä, mutta se on myös ihmisen terveyden kannalta käsittääkseni hyvä. Tänä päivänä ihmiset syövät liikaa lihaa. Ehkä me voidaan miettiä sitä, että vaikka ei ryhtyisi kasvissyöjäksi, niin jättäisi ensin vaikka yhden liharuuan viikossa välistä, mutta se on jokaisen oma valinta.

18.5.2022

Sen sijaan aina kaupunki päättää, mitä se tarjoilee. Minusta on tärkeää, että tarjoilut ovat tasavertaisia, tasa-arvoisia. Aikoinaan kun sain kutsun lounaalle kaupungintalolle, kun oli tulossa Cambridgen herttua, jouduin googlettamaan, kuka hän on, ja sitten selvisi, että se oli prinssi William. Innostuin niin että tulin tälle lounaalle, ja hän kävi tapaamassa kaikkia ja kysyi, keitä te olette. Sanoin: "I'm just a boring politician. So go forward, I'm representing labour left, working more or less against monarchy." Onneksi Suomessa ei tarvitse monarkiaa vastaan taistella, mutta tasa-arvon puolesta pitää taistella. Minusta tässä ohjeistuksessa, jonka kansliapäällikkö antaa, on kuninkaan menevä aukko. Minusta pitää korjata tasavallassa se niin, että kuninkaat eivät ole valtuutettujen yläpuolella, joten esitän seuraavaa pontta:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta, että myöskään kuninkaille ei tarjota lihaa.

Valtuutettu Timo Harakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Arhinmäen ponsi on sinänsä ymmärrettävä, mutta tässä on mielestäni kuningattarien mentävä aukko. Haluaisin nyt vielä tarkentaa, koskeeko tämä nyt sukupuolineutraalisti kuitenkin kaikkia kuninkaallisia.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Onni, että otin ihan virallisen puheenvuoron, koska aion nyt kannattaa tässä Arhinmäen pontta. On nyt ollut vähän erikoista suoraan sanottuna tämä keskustelu. Tässä on jotenkin pihvistä tullut semmoinen vapauden symboli. On välillä ollut vähän vaikea seurata, missä nämä argumentit kulkee. Mutta yritän nyt muutamasta ottaa kiinni. Ylipäättänsä tämä ajatus siitä, että on pakko syödä kasvisruokaa, tuntuu hyvin nurinkuriselta väitteellä. Onhan se niin, että kun me mennään tuonne linjastolle, niin siellä on sitä ruokaa, mitä siellä on joka tapauksessa. Kyllä sen joku on päättänyt jo, mitä sinne laitetaan, ja se, että siihen tulee yksi kriteeri lisää, ei käsittääkseni kenenkään oikeuksia loukkaa.

18.5.2022

Tämä kysymys tästä, että on kaupungille huono imagoasia. Puhuttiin imagokysymyksestä ja imagotappiosta. Miten se voi olla huonon imagon rakentamista, että toteutetaan niitä kriteerejä, joita tutkimus on hyvin yksiselitteisesti todentanut vuosi toisensa jälkeen?

Sitten täällä on sen sijaan, että oltaisiin viitattu tutkimuksiin, kuten jotkut valtuutetut ovat toki tehneet. Esimerkiksi valtuutettu Pasanen erinomaisessa puheenvuorossa ja valtuutettu Kauppila tässä vieressäni, niin sitten täällä on viitattu myös Valion nettisivuihin. Toki Valion sivuilta löytyy se tieto, mitä Valio haluaa tarjoilla, mutta en.. Jos puhutaan tästä imagoasiasta, niin en ole ihan varma, miten nämä nyt menee yhteen.

Kannatan Arhinmäen pontta ja ylipäänsä sitä, että kasvisruoasta tulisi tässä jotenkin semmoinen normi, että ei enää puhuttaisi kasvisruuasta vaan ihan ruuasta.

Kiitos.

Valtuutettu Matias Pajula

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Itse näen tämän kaupungin tarjoilulinjauksen kokonaisuutena ihan fiksun linjauksena, joka edistää kaupungin tärkeitä tavoitteita. Ruokakin on ollut ihan maittavaa täällä kaupungintalolla tähänkin asti linjauksen aikana. Pieniä muutostarpeita tässä linjauksessa kuitenkin vielä minun mielestä on. Mikäänhän ei voi olla täydellistä ensiyrittämällä. Kaupunki on luopunut esimerkiksi kokouksissa tarjoilemasta juomia panttipulloista ja siirtynyt siihen, että mehua kaadetaan kannuista. Tämähän ei ole mitenkään hirveän järkevää, kun se mehu lopulta, mitä ei kuukaan juo, niin kaadetaan lopulta viemäriin, joten olisi paljon järkevämpää aidosti ilmaston kannalta se, että juomia tarjottaisiin kuten ennenkin panttipulloista tarpeen mukaan, jolloin aiheutetaan pienempiä päästöjä, pienempää hävikkiä.

Tästä johtuen olen jättänyt järjestelmään ponsiesityksen siitä, että kaupungin tarjoilulinjausta, joka muuten on oikeinkin hyvä, tarkasteltaisiin pieniltä osin liittyen erityisesti juuri pulloihin ja myös kahvimaittoon.

Kiitos, puheenjohtaja.

18.5.2022

Ledamoten Marcus Rantala

Värderade ordförande.

Det är självklart att Helsingfors ska vara en föregångare i klimatpolitiken, och då är det inte ointressant vad vi serverar på våra tillställningar. Det handlar om att ta ansvar för framtiden och vara också en förebild. Gränsdragningen är ändå svår. Jag tycker själv att inhemskt, ekologiskt kött och vilt kan vara helt bra och vettigt att servera, men kvällen är sen, så kanske inte mera om det.

Arvoisa puheenjohtaja.

Peruslinja on ihan hyväksyttävä, mutta joitakin pieniä viilauksia kaupungin periaatteisiin olisi syytä tehdä, vaikka tämä onkin joidenkin mielestä hiukan mikromanageerausta. Mielestäni valtuutettu Pajula nosti nämä kohdat hyvin esille omassa puheenvuorossaan. Siksi kannatan valtuutettu Pajulan tekemään toivomuspontta.

Kiitos paljon. Tarkastelin tässä näitä mahtavia ponsia, mitä valtuutetut ovat ansiokkaasti tehneet. Tässä on vähän sellainen haaste, että moni näistä toivomusponsista ei niinkään liity tähän aloitteeseen vaan liittyy ehkä laajemmin meidän linjaukseen. Käyn niitä tässä läpi ja katson, mitkä niistä ovat sellaisia, mistä voimme ihan tosissaan tässä salissa äänestää. Pidetään nyt samaa linjaa kuin on pidetty muissakin kokouksissa.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on mennyt tämä keskustelu siihen, että ikään kuin se pihvi olisi jollekulle vapauden merkki. Minusta näin ei ole, vaan kyllä kai peruslinja on se, että ihmiset yhä laajemmin alkaa syömään kasvisruokaa ja lisäävät sitä ruokaansa. Mutta vastustan jyrkästi sellaista toisten määrittämää toimintaa siinä. Erityisesti nyt kun kysymys on pienistä määristä, joita kaupunki tarjoaa, niin ehkä se olisi tietysti syytä jättää sinne kaupungille harkittavaksi. Mutta kyllä näissä toki sopii aina logiikkaa varmasti peräänkuuluttaa, jos ajatus siellä taustalla on ilmasto ja sen pelastaminen. Mutta olen tehnyt ponnen, koska puolustan kahvimaitoa viimeiseen asti. Toivoisin, että kaupunginvaltuusto edellytettävä.. Selvitettäisiin nyt uudestaan se, että kahvimaito palaisi tänne tarjoiluhihin, koska kuten todettiin, tämä sukupolvikokemuskin on hyvin erilainen.

18.5.2022

Kun sinne tulee joku ikääntyneempi vieras, niin hän ei ehkä halua niinkään sitä kauramaitoa kahviinsa laittaa. Katson, että kahvimaidon panttaaminen ei ole kyllä perusteltua siinä tilanteessa, että meillä kuitenkin tarjoillaan kahvia ja teetä, puhumattakaan sitten siitä, että siellä on muut maitotuotteet tarjoilulistalla. Toivoisin, että tässä palattaisiin jälleen järjen tielle.

Kiitos.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Ihan ensimmäisenä kannatan valtuutettu Mari Rantasen edellä teemmää pontta, mutta jatkan myöskin tästä kahviasiasta. Tässä edellä valtuutettu Koskela kiisti maidon ilmastopäästöt. Jatkan kahvin ilmastopäästöistä. Kaksi kuppia kahvia päivässä aiheuttaa vuoden aikana yli 300 hiilidioksidiekvivalenttitonnin päästöt eli vastaa 1 300 kilometriä ajettuna autolla. Tästä syystä näkisin perusteltuna, että jos me kerran vastustetaan kahvimaitoa ilmastosyistä, niin me ei myöskään tarjottaisi kahvia kaupungin tilaisuuksissa. Tein tosiaankin ponnin, joka on luetavissa järjestelmissä.

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta, että jos kahvimaitoa ei kaupungin tilaisuuksissa ilmastosyistä tarjoilla, myös kahvin tarjoilusta luovutaan, koska kahvin tarjoilusta aiheutuvat hiilidioksidipäästöt ovat suuremmat kuin maidon tarjoilusta aiheutuvat.

Kiitos.

Ledamoten Mia Haglund

Tack, värderade ordförande.

Sirpa Asko-Seljavaara puhui tänään aikaisemmin tehdyn linjauksen mahdollisista imagohaitoista.

Olin juuri sanomassa, että olen itse asiassa Asko-Seljavaaran kanssa samaa mieltä siitä, että näissä linjauksissa piilee potentiaalinen vakava imagohaitta. Tasa-arvon mallimaana maailmalla ja ylpeänä tasavaltana pohjoismaisten monarkioiden keskellä Suomen imagon

18.5.2022

kanssa on itse asiassa vähän huonosti yhteen sovitettavissa se, että kuninkaallisia kohdeltaisiin Helsingin kaupungin toimesta normista poikkeavalla tavalla. Henkilökohtaisesti olen toki myös sitä mieltä, että he saattavat saada huonompaa kohtelua, kun heidän oletetaan preferoivan lihaa kasvisruoan yli. Tämän imago-riskin oikaistamiseksi kannatan Arhinmäen pontta, jos se on sellainen, että siitä puheenjohtaja linjaa meidän tänään äänestävän.

Valtuutettu Erkki Karinoja

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hyttisen pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Kiitos opastuksesta.

Minua hämmästyttää se, miten paljon tästä aiheesta keskustellaan siihen nähden, kuinka usein helsinkiläinen tai ylipäänsä suomalainen, jotka monet kommentoivat näitä meidän päätöksiämme, pääsee kaupungin tarjoaman ruoan ääreen. Yleensä meidän valtuutetut on niitä, jotka näitä kaupungin tarjoiluja syövät. Itse ajattelen, että on oikeinkin hyvä meidän imagolle, että me tuodaan nimenomaan tällaisessa ruokailussa, joka kuitenkin kenellekään ei ole pääasiallinen ravinto, nimenomaan tätä kasvisruokailua esiin. Pidän tätä nykyistä linjausta hyvänä, kylläkin siinä mielessä outona, että minäkin ajattelen Arhinmäen tavoin, että minun mielestä myös kuninkaallisille pitäisi tarjota ihan samaa ruokaa kuin meidän muillekin vieraille. Jos heiltä pyydetttäisiin jotain raideria, saattaisi olla, että siellä monella kuninkaallisella jopa voisi olla tämmöinen kasvisruokatoive. Siinä mielessä ajattelen ainakin, että jatketaan vähintäänkin nykyisillä säännöillä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

18.5.2022

Valtuutettu Mari Rantanen sanoi suurin piirtein näin, että antaa kaupungin tarjota mitä haluaa eikä puututa siihen. Sehän on tässä ollut pohjaehdotus. Kaupunki on tehnyt linjaukset, ja nyt ollaan keskusteltu yhden palautuksen verran ja kohta monen ponnien verran siitä, puututaanko niihin.

Osaa näistä ponsista itse sinänsä ajatuksen tasolla kannatan, esimerkiksi erilaisten monarkististen privilegioiden poistoa. Johdonmukaisuuden nimissä ajattelen, että valtuustosalin ei liene tarkoituksenmukaisin paikka säätää kaupungin tarjoiluohjeen yksityiskohtia, tehtiin sitä sitten palautuksilla tai pronssilla, enkä sen takia kannata mitään muutoksia tai ponsia tässä yhteydessä.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Se argumentti, että jokaisen pitää saada syödä mitä haluaa, ei ehkä tässä tilanteessa ole aivan pätevä, koska emmehän me yleensäkään päättä, mitä syömme, kun menemme syömään jonkun muun tarjoamaa ruokaa, vaan otamme sitä, mitä siellä on tarjolla, oli se sitten kasvisruokaa tai liharuokaa. En nyt sinänsä halua tehdä tästä kovin suurta numeroa, mutta olen täysin samaa mieltä valtuutettu Rantasen kanssa, että joku sisäinen tolkkua näissä linjauksissa pitäisi olla. Jos yleisesti ottaen maitotuotteita tarjotaan, minkä ihmeen takia sitten pitää kieltää maidon tarjoaminen kahvin kanssa? Ei siinä ole juurikaan tolkkua. Olen myös samaa mieltä valtuutettu Hyttisen kanssa siitä, että pitäisi johdonmukaisesti kyllä välttää muidenkin sellaisten tuotteiden tarjoamista, joiden ilmastojalanjälki on huomattava. Olen edelleen täysin samaa mieltä valtuutettu Arhinmäen kanssa kuninkaallisista privilegioista. Se on sikälikin vähän omituista, että jos lihatarjoilut varataan kaikkein korkeaa-arvoisille vieraille, emmekö me sillä viestistä, että me itsekin pidämme liharuokaa kaikkein korkeaa-arvoisimpana ruokana?

Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

18.5.2022

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig